דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עיתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם "שערים"

היום בדבר
● ועידת חירות, ההצגה הגדולה — חגי אשד
● שליחי הסוכנות, בינתיים טסים — טובה צימוקי
● ישראל גלילי, אקטיביזם בדרכי נועם — מאיר פעיל
● טדי קולק יש רק אחד — יעל אדמוני
● חקלאות, השנים הקשות (ב') — חיים גבתי
● מדורים: כל העולמות, עכשיו

מזג האויר

מעונן חלקית עד בהיר.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 9—19, רמת־הגולן: 8—18, צפת: 6—17, חיפה: 13—20, טבריה: 10—24, גבורת: 2—10, צפולה: 6—23, השומרון: 10—20, תל־אביב: 11—21, לוד: 10—21, יריחו: 10—25, עזה: 11—21, באר שבע: 9—22, אילת: 14—26. (עת"ם)

יום שלישי, ל' באדר א' תשמ"ו, 11 במארס 1986 ● גליון 18759
היום 14 עמודים ● המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

דמשק מרגיעה: אסד בנאומו לא התכוון למלחמה • ויינברגר מודאג

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

הצהרותיו של הנשיא אסד בדבר הצורך בהחזרת רמת־הגולן לריבונות סורית אינן משקפות כוונה מצד סוריה לפתוח במיתקפה נגד ישראל — אמר אתמול פרשן רדיו דמשק.

הפרשן האשים את ישראל ביצירה מכוונת של הרושם המוטעה, כי נאומיו האחרונים של אסד משקפים כוונה סורית לפתוח במלחמה כוללת או מוגבלת נגד ישראל. הוא כינה את ההערכות הישראליות בדבר כוונות התוקפנות של סוריה מלחמה פסיכולוגית שחוקה לעיסוק בעתידנות.

הפרשן אמר, כי סוריה אכן נחושה בדעתה להחזיר לריבונותה את רמת־הגולן, להביא לנסיגת ישראל מכל השטחים הערבים ולהביא להקמת מדינה פלשתינית, אך זאת לאו דווקא רק באמצעים מלחמתיים נגד ישראל אלא אף באמצעים מדיניים.

ההכחשה הסורית בדבר כוונתה של דמשק לתקוף את ישראל באה להפיג את המתיחות שהשתררה לאחרונה, לדעת הסורים, בינם לבין ישראל. הכחשה זו באה, כנראה, לצמצם את האפשרות של ביצוע פעולות גמול מצד צה"ל שמפניהן סוריה חוששת, לאור הידיעות שפורסמו בארץ בדבר מעורבות הסורים בתקריות הסיור האחרונות בגבול לבנון ולאור הפרשנות, שניתנה בארץ לשני נאומיו האחרונים של הנשיא אסד.

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל"דבר") — שר ההגנה קספר ויינברגר הביע אמש דאגה בהמתיחות המחריפה שבין סוריה לבין ישראל.

בהשיבו לשאלות עתונאים הסתייג ויינברגר מהתקיפות ארוכות הטווח של חיל האויר הישראלי ורמז, כי עלות פיתוח ה"לביא" גבוהה מכפי יכולתה של ישראל. כמו כן ציין, שאין קשר בין הסיוע למורדי ה"קונטרה" בניקרגואה לבין עיסקת הטילים עם סעודיה, והביע תקווה, שלא יותקו קשרי האספקה שבין הפנטאגון לבין ירדן.

בתשובה לשאלה בדבר דיווחים על החרפת המתיחות הישראלית־סורית ועל החשש, כי שיתוף הפעולה הצבאי של הסובייטים עם סוריה ושל ארה"ב וישראל יביא להתלקחות בין־מעצמית, אם אכן תוסלם המתיחות בצפון, אמר ויינברגר "הכל יכול לקרות במזה"ת. אנו מודאגים מכל מתיחות. ברצוננו לחזור, שתיושם יוזמת הנשיא (מספטמבר 1982) לשלום באיזור. כל מה שמפריע ליישומה מצער אותנו". ויינברגר לא התייחס לעובדה, שיוזמת רייגן מתעלמת מסוריה, אם כי יש בה התבססות על החלטה 242, החלה "על כל הגזרות".

ויינברגר יצא בסוף החודש לביקור בדרום קוריאה, ביפאן וכנראה גם בפיליפינים. הוא ייעדר לפיכך מוושינגטון בעת ביקור ראש הממשלה שמעון פרס שם.

(המשך בעמוד 2)

שר הבטחון יצחק רבין ואלוף פיקוד הצפון אורי אור שומעים מפי מפקד יחידת צה"ל בשטח על ההיתקלות האחרונה עם מחבלים בגבול הצפוני של איזור הבטחון. (קרא בעמ' 2)
צילום: יוני רייף/יחידת דובר צה"ל

אלימות בוועידת "חירות": כתב נופל מבמת הנואמים אחרי תפלת הדוכן והמקרופונים בידי אחד מאנשי מחנה השר לוי (קרא בעמ' 3)
צילום: אילן אוסנדרייבר/יפפא

אלימות בוועידת חרות

שמיר: לוי רוצה להשתלט על המפלגה

מאת עליזה וולך, סופרת "דבר" לענייני מפלגות

12 שעות אחרי השעה שבה היתה צריכה להיפתח ועידת חירות אתמול, בשעה 9.30 בלילה, ניגשו הצירים להצבעה הראשונה לבחירת יו"ר נשיאות הוועידה. סדר יומה הראשון של הוועידה הגיע בקושי לסעיף הראשון והוא ייזכר בזכות האגרופים באולם והקיטוב בין ראשי המחנות היריבים.

בשעת מסירת הידיעה, בתום נבעלי הקלפיות והתוצאות צפויות רק לפנות בוקר. בשני המחנות היתה מתיחות לקראת ההצבעה מחשש שצירים רבים נטשו את גני התערוכה במהלך של האווירה העכורה ובגלל עייפות.

במשך כל יום אתמול לא נפגשו ראשי המחנות לפגישה משותפת. על הפניה לשמיר שיזמן את השרים שרון ולוי, כדי להציל את כבודה של הוועידה, השיב שמיר, כי אחרי דבריו של לוי בכינוס תומכיו בשבוע שעבר ובנאומו שלשום במושב הפתיחה ברור, ש"הוא רוצה להשתלט על המפלגה".

לוי הסתייג אמש מהתבטאותו של המתפרע בפתיחת הישיבה אחרי הצהריים (ראה יומן ועידה בעמוד 3) וטען שהוא אינו נמנה עם מחנהו. "הם אומרים שאנחנו בריונים", קבל אמש לוי בכינוס מחנהו, "אבל אף אחד מהם לא קם לגנות את שלילת הזכות של הבדווים והדרוזים להיות צירים".

לוי: עייפו כתפי מאחריות

אף שהיתה כמעט ודאות שאין דרך להגיע להסכמות ב"עסקת החבילה" בין המחנות לא ויתרו אנשי המחנות על המאמצים להשיגן. לאנשי שמיר־ארנס היה חשוב שהוועידה תיפתח באחדות־דעים על המועמד ליו"ר נשיאות הוועידה, ולפיכך הציעו שיהיה זה יורם ארידור, שאינו מזוהה עם מחנה שמיר־ארנס.

את ההצעה השמיעו באוזני דוד לוי שלושה: רוני מילוא, דן מרידור ובנימין בגין. לוי דחה אותה מפני שלא כללה הצעה מוסכמת גם על המועמדים לראשות שתי הוועדות המכריעות: ועדת המנגנון והוועדה המתמדת.

לוי ואנשיו מעריכים שיש להם רוב בוועידה ולכן הם מבקשים להעמיד במבחן כבר בהתחלה, בהתמודדות על ראשות נשיאות הוועידה. אם יזכו, יתבהר להם אם הם יכולים להתעקש גם על התמודדות על ראשות שתי הוועדות.

שמיר ואנשיו, לעומת זאת, ביקשו לדחות את ההתמודדות לסיבוב השני, שבו יציבו, קרוב להוודאי, את בנימין בגין מול אריאל שרון כמועמד לראשות ועדת המנגנון, בהערכה כי השם בגין יהלך קסם גם על צירים הנמנים עם מחנה לוי־שרון.

בצהריים כינס מחנה לוי את אנשיו באחד האולמות שב"אולם הקונגרסים" ודוד לוי "הסביר" לאנשיו מדוע מתעכבת פתיחת הוועידה. בהציגו את מועמד המחנה ליו"ר נשיאות הוועידה, חיים אליהו בן־אלישר, סיפר לקהל מאזיניו, שהשר משה קצב הסיר את מועמדותו לתפקיד. "שיקולו עימו, ואני חושב שהוא עשה צעד נבון ואחראי", אמר לוי.

דן מרידור ובנימין בגין הכחישו מיד את דברי לוי והדגישו כי קצב היה מוכן להסיר את מועמדותו רק אילו הוסכמו כל המנות סביב מועמדות ארידור לתפקיד.

לוי דיווח לאנשיו, כי הוא מוכן להגיע להסכמה רק על מכלול התפקידים והוא דוחה את תביעת השרים במחנה שמיר־ארנס, שיגלה אחריות. "לא יכול להיות שהאחריות תהיה חד־צדדית ויידרש אותה רק ממני", הדגיש. "עייפו כתפי מהאחריות שאותה אני נושא לבדי בימים אלה. מה שנותן לי את הכוח זה החברים הנמצאים כאן".

בהתכנסות זו סיפר לוי גם על פסילת 41 הצירים הדרוזים והבדווים, שאותה כינה "חרפה" והתקומם נגד הנסיון להשיג "רוב מדומה" בשיטתה של "רמיסת צו בית־הדין של התנועה ברגל גסה".

(המשך בעמוד 2)

בסו"ב מתחיל גיבוש רשימות המפוטרים; הוועדים זועמים

מאת חיים ביאור, סופר "דבר"

ב"סולל בונה" נערכים לגיבוש רשימות המפוטרים, בעקבות תוכנית ההנהלה לפטר 2,200 עובדים והמלצתה של ועדת פוגל לפטר 3,300 עובדים.

בקרב ועדי העובדים בקונצרן שוררת תרעומת על כך שאנשי אגף הארגון ומנהלי כוח האדם מבקשים לדון עם מנהלי הסניפים על רשימות שמיות של מפוטרים. יו"ר ארגון הגג של עובדי "סולל בונה", שמואל בן־דוד, אמר אמש כי חמור הדבר שהוחל בהכנת הרשימות, בעוד הוועדה מטעם חברת העובדים החלה רק בסוף השבוע שעבר בדיון על ישום תוכנית ההבראה שגיבשה הנהלת הקונצרן. לדבריו, "עצבי העובדים מתוחים", והאינפורמציה החלקית העוברת מפה לאוזן אודות רשימות מפוטרים גורמת לתסיסה, העלולה לשבש את שיתוף הפעולה מצד העובדים בביצוע תוכנית ההבראה.

אדרי מסתייג

אתמול התכנסה הוועדה המנהלת של חברת העובדים לדיון על תוכנית ההבראה של הנהלת הקונצרן ותוכנית ההבראה המקבילה שגובשה על ידי ועדת פוגל. יו"ר מועצת הפועלים של "שיכון עובדים", חיים רפי אדרי, הסתייג מתוכניות ההבראה שגובשו וציין כי החובות הכבדים, הריבית, המשכורות, ועלות חומרי הגלם עלולים להביא שוב את "סולל בונה" בפני שוקת שבורה אם לא ינקטו אמצעים נוספים. הוא מחה במרומז, על אי שיתופו בוועדות שהוקמו בעבר על ידי חברת העובדים, לבחינת המצב בקונצרן.

מנהל פעולות חברת העובדים, בן רבינוביץ, חזר על התנגדותו להמלצה של ועדת פוגל לפטר 3,300 עובדים עד מחצית השנה הבאה (כלומר ב־1,000 יותר מכפי שמציעה ההנהלה) לדבריו, יש גבול מעשי ליכולת ההצטמקות של הקונצרן בתקופה קצרה כל כך, בנוסף למחיר האנושי והחברתי הכבד.

הוועדה בראשות מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, שהוקמה כדי לבחון את דרכי הביצוע של תוכנית ההבראה של "סולל בונה", תתכנס מחר לישיבתה השניה. בהנהלת הקונצרן הטעימו אמש כי יישומה של תוכנית ההבראה כמקשה אחת תוך פרק זמן קצוב יחלץ את הקונצרן מהמשבר העמוק אליו נקלע.

מובארק ביקש ממרפי להזרים לאלתר הסיוע הכלכלי המובטח

מצרים — יעד עיקרי למסעו ● מגיע היום לישראל ● לא יבקר בירדן ובסוריה

מאת דן אבידן ויוסי מלמן, סופרי "דבר"

הנשיא מובארק ביקש אתמול מעוזר שר־החוץ האמריקאי ריצ'ארד מרפי בפגישתם בקאהיר, שארה"ב תזרים לאלתר את מלוא הסיוע הכלכלי שהיא התחייבה להעניק למצרים בשנה שעברה ובשנת התקציב הנוכחית, העומד על 2.115 מיליארד דולאר (בתוספת הסיוע המיוחד למזון), בלי לקצץ מסכום זה 4.3 אחוזים בהתאם לתיקון גראם־רודמן, שהתקבל לאחרונה בקונגרס.

כן ביקש מובארק, שארה"ב תצביר לאלתר למצרים את יתרת הסיוע המיוחד שהובטח לה אשתקד בגובה של 150 מיליון דולאר.

בקשת מובארק להזרמת כלל הסיוע הכספי האמריקאי למצרים בעיתוי הנוכחי נובעת מרצונו להזרים כספים ואמצעי מחיה לשכבות העניות, שבהן ניכרת תסיסה בזמן האחרון, שאחד מביטוייה היה המרד ביחידות "הבטחון המרכזי". מובארק דן אתמול עם מרפי גם בקפאון שנוצר בתהליך המדיני במזה"ת, בעקבות המשבר ביחסי ירדן־אש"ף. המצרים מעוניינים שהאמריקאים יגלו פעילות מדינית מחודשת באיזור, כדי שלא ייווצר הרושם שהאחריות לקיפאון הסתום במגעים רובצת על הצד הערבי.

"תקופת שרעפים"

"תקופת שרעפים" כך מגדיר הדיפלומט האמריקאי ריצ'ארד מרפי המגיע היום לישראל את סיבוב שיחותיו הנוכחי במזרח התיכון. מרפי יבוא בטיסה מקאהיר שהיתה למטרה המרכזית לביקורו. המימשל בארה"ב היה מעוניין להתרשם באורח בלתי אמצעי ממידת יציבותו של המשטר במצרים לאחר המהומות האחרונות שם.

בישראל ייפגש הדיפלומט האמריקאי — כמו תמיד עם ראש הממשלה, עם ממלא מקומו ועם שר הבטחון.

לא ייצא לירדן ולסוריה

בניגוד לפירסומים קודמים, נראה כי מרפי לא ימשיך מישראל לירדן ולסוריה ויחזור לוושינגטון כדי לדווח לשר החוץ על השיחות. עוד טרם בואו הוא הודיע כי אין לו ציפיות במצב הנוכחי וכל כוונתו היא "להתבונן, להקשיב ולשקוע בשרעפים בקשר לסיכויי השלום באיזור".

"ישראלים שכירים אימנו מאבטחי צבא פרטי של מקורב למרקוס"

מחפשים מאות רובי "גליל" ועוזים של צבא זה

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל"דבר"). — הצבא הפיליפיני מחפש מאות רובי סער "גליל", תת־מקלעים "עוזי" ורובי אם־16, הנמצאים ברשות צבא פרטי הנאמן למקורבו של הנשיא לשעבר פרדיננד מארקוס, אדוארדו קוג'ואנגקו, דיווח אתמול "וואשינגטון פוסט", בעקבות שיחה עם מפקד המחוז הצבאי של מרכז לוזון — מצפון למנילה — קולונל לורנצו מאטאו.

קוג'ואנגקו שלט בענף הקוקוס בפיליפינים ובנוהל התאגידים בנסיגה, "סאן מיגל". הוא הדוד הרחוק של קוראזון אקינו, אך מסוכסך עימה ונמלט מהפיליפינים עם משפחת מארקוס.

לדברי מאטאו, חומשו מאבטחיו של קוג'ואנגקו ב"גליל" וב"עוזי". המאבטחים סיפרו למאטאו, כי ישראלים הגיעו לאי פאלאוואן, המערבי באיי הפיליפינים, לאמן את צבאו הפרטי של קוג'ואנגקו. שגריר ישראל במנילה אורי גורדון אמר בתשובה על שאלה בדבר כלי נשק ישראליים, "אם הם כאן, לא ידוע לי כיצד הגיעו". סיפור אימוני מיליציית קוג'ואנגקו בידי ישראלים "כבר הגיע אלי בעבר, בדקתי אותו ואיש בממשלת ישראל או בשירותה לא ביצע אימון כזה", אמר גורדון, שלא התייחס למדריכים שכירים באורח פרטי.

ארבעה תושבי ערערה בתצהיר: שרון היכה ואיים לחסל אותנו

לשכת שרון: עסקו בציד בחוות השר והוא נטל נשקם

מאת סופר "דבר" בכנסת

משטרת ישראל פתחה לפני שבועיים בחקירת ארבעה אזרחים תושבי הכפר ערערה במשולש, שהתלוננו כי הותקפו והוכו על־ידי השר אריאל שרון באוקטובר 1984. חקירת המשטרה מתנהלת בעקבות תלונתם של ח"כ יוסי שריד ורן כהן (רצ").

אתמול פירסמו בכנסת חה"כים שריד וכהן תצהיר של פייסל תאופיק יונס, אחד המתלוננים. בתצהירו מספר יונס כי בראשית אוקטובר 1984 נקלע יחד עם כמה מחבריו לשטח לא מעובד ולא מגודר סמוך לקיבוץ גבים בדרום, שם עסקו בציד בהתאם לרשיון שהיה בידם כדין. בסביבות השעה תשע בבוקר הופיע לידם ג'יפ ובתוכו צעיר שהציג עצמו כאיש בטחון של "חוות שיקמים" השייכת לאריאל שרון. האיש לא הזדהה בעזרת תעודות, אך לדברי יונס הם נענו לבקשתו ועזבו את השטח מאחר שהצעיר טען כי "השטח נמצא בחזקתו של מר שרון".

עקב תקלה טכנית ברכבו התעכב יונס ועמו בן־אחיו תאופיק, בן 13, בדרך המובילה לכביש הראשי. על פי התצהיר עקפו אותו הג'יפ ומתוכו ירד השר שרון, שגער בו על כי הוא שוהה בשטח. שרון דרש ממנו לצאת מהמכונית ולמסור לידיו את רובה הציד. "גם שידעתי כי השר שרון אינו יכול לחייב אותי למסור לו את נשקי נעתרתי מפאת כבודו של השר לבקשתו" אמר יונס.

בהמשך התצהיר אומר יונס: "לאחר שמסרתי לשר שרון את הרובה מסרו השר לידי איש הבטחון, כפי שהציג עצמו, וביקשני לסור עמו הצידה כדי שלא נעמוד על יד הילד. הלכתי עם השר כשתי פסיעות ולפתע הנחית עלי השר באגרופו מהלומה אדירה על עין שמאל ושבר את משקפי, תוך שהוא גורם לי בכך לחתך עמוק בגבה ולשטף דם. לאחר מכן בעודי המום ומסוחרר מהמכה, בעט בי השר שרון בעוצמה רבה באשכי ובשעה שהתכופפתי מתפתל מכאבים בעט בי בכוח בצלעותי הימניות. בשלב זה ניסה השר שרון לבעוט בי פעם נוספת באשכי אך הפעם הספקתי לבלום את הבעיטה בעזרת ידי השמאלית.

"אני אחסל אותך"

"ברגע זה אמר השר שרון באיום כלפי: 'אני אחסל אותך' תוך שהוא מביט באיש הבטחון

(המשך בעמוד 2)

דו"ח קרן המטבע

שבחים על הישגי התכנית הכלכלית — דאגה לגבי העתיד

מאת סדי פרוים, סופר "דבר"

סיפוק ושבחים על הישגי העבר ודאגה מפני התפתחויות בעתיד מובעים בדו"ח השנתי של קרן המטבע הבין־לאומי שהוגש אתמול לנגיד בנק ישראל ולמנכ"ל האוצר.

משלחת הקרן, ששהתה בארץ מצאה שעל אף שחיקת השכר, שבו המשכורות לעלות באופן ריאלי ואם תישמר הרמה הנוכחית עלולה האינפלציה לשוב ולגאות. לדעת קרן־המטבע יש צורך בהורדה מחודשת של השכר. השמירה על מערכת ההצמדות תקשה על שחיקת השכר הדרושה.

עוד מצאה הקרן כי הקיצוץ בתקציב המדינה לשנת 1986־87 אינו מספיק וזמן הראוי לצמצם אותו ב־400 מיליון דולר נוספים. בדו"ח נאמר שגם התקציב הנוכחי קוצץ רק במידה מועטת ועיקר הגרעון כוסה על ידי הטלת מסים. כתוצאה מכך לא קטנה פעילות הממשלה בהסק והנפגע היה הסקטור העסקי, במיוחד מפעלים המייצרים לשוק המקומי. היצואנים פוצו על ידי עליית שערי המטבעות האירופיים.

המלצה נוספת היא לשמירת שערי ריבית גבוהים, כי הזולת הכסף תדחוף אף היא להגברת הביקושים ותסלול לעליית מחירים.

משלחת הקרן מצאה שאין צורך בפיחות. גידול יתרות מטבע החוץ של המדינה וירידת מחירי הדלק מאפשרים לשמור על שער החליפין הנוכחי.

בפתח הדו"ח מובאים שבחים ומחמאות לממשלה על התכנית "המקיפה והמתוכננת היטב עם תוצאות ספקטקולאריות בהקטנת הגרעון התקציבי והאינפלציה" אולם לגבי העתיד מובעת הערכה פסימית בדבר יכולתה של הממשלה ליישם את מדיניות השכר התקציב והצעדים המוניטריים הדרושים.

פרס ייצא בכל זאת ללוויית אולוף פאלמה

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של "דבר"

ראש הממשלה שמעון פרס החליט בסופו של דבר, לאחר היסוסים רבים, ולאחר ששינה את דעתו כמה פעמים, להשתתף בטקס הלווייתו של ראש ממשלת שוודיה אולוף פלמה.

פרס ייצא לטקס בשטוקהולם ביום שישי וישוב לישראל במוצאי שבת. יחד עם זאת נהגה החלטתו לשינוי של הרגע האחרון. ראש הממשלה ישקול היום דיווח על האישים המיועדים להשתתף בלוויה ובהתאם לזה יחליט אם לנצל את הביקור לשיחות ופגישות עם אישים אלה.

הסכם שלום נחתם בין פלגי אגו"י

מאת נח זבולוני, סופר "דבר"

"ועדת הפיוס" ב"אגודת ישראל" חתמה אתמול על הסכם שלום, לפיו ייעשה קץ לריב ולמחלוקת בין הסיעות ב"אגודת ישראל".

בוועידה העולמית של אגו"י שהתקיימה בלוגאנו לפני חודשים מספר הוחלט לבנות ועדת שלום. בוועדה שני חברי כנסת, אברהם שפירא ומנחם פורוש, שני ח"כים לשעבר, שלמה לורנץ ושמואל הלפרט, וכן נציג מאירופה כהה הרץ ונציג מארה"ב יחיאל פישהוף. הוועדה שהתכנסה בירושלים לפני שלושה ימים החליטה אתמול להחזיר למועצת גדולי התורה את סמכותה העליונה באגו"י. כן הוחלט לשמור על מוסדות אגו"י המהלומה כפי שנבחרו בוועידה הארצית לפני ארבע שנים.

ראשי הסיעות יבקרו בימים הקרובים אצל ראשי גדולי מועצת התורה, האדמו"ר מגור הרב אליעזר מנחם יהודה והאדמו"ר מוויזניץ, ויסברו להם את תוכן החלטת הוועדה.

מעצר דמיאניוק יוארך ביום ראשון בכלא איילון

מאת נתן רוטי, סופר "דבר"

משטרת ישראל תבקש ביום א' הקרוב להאריך את מעצרו של איוואן דמיאניוק הכלוא בכלא איילון. הבקשה תוגש באולם הסגל של כלא איילון.

הדיון יתקיים בנוכחות עיתונאים. לא הרחק מתאו של דמיאניוק. הוא יארך זמן קצר ביותר ולאחר שתאושר הבקשה יוחזר דמיאניוק לתאו.

בפרקליטות המדינה נעשה מאמץ לסיים את חקירתו של "איוון האיום", כדי שאפשר יהיה להגיש נגדו כתב אישום שבסיומו אפשר יהיה להאריך את מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

"משפט דמיאניוק לא יהיה משפט אייכמן והוא לא נועד להיות כזה", אמר אתמול שר המשפטים משה נסים. לדבריו יהיה זה משפט בו יוצגו כל פרטי הזוועה בדרג הביצוע. "זה יהיה משפט טרבלינקה שבו הושמדו קרוב ל־900,000 יהודים", אמר השר נסים, שהופיע בפני פורום הדוברים הממשלתיים בירושלים.

[illegible]

מאת יעל אדמוני, סופרת "דבר" בירושלים

גברים ישראלים מצליחים הרבה יותר מנשים ישראליות במבדקים הפסיכומטריים לקראת הכניסה לאוניברסיטאות, ובכל מקרה אין אף תחום אחד בו עולות נשים על גברים. נשים גילו בקיאות גדולה יותר מגברים בשאלות העוסקות בנשים, אולם גם אז היה הפער הפסיכומטרי בינוני בלבד לטובתן.

ממצאים אלה הוצגו אתמול בכינוס המועצה הלאומית לקידום מעמד האשה, שדנה בא־סימטריה במימצאי המשכל של בנות ובנים בישראל. הכינוס נערך לציון יום האשה הבין־לאומית. ראש הממשלה שמעון פרס, שהשתתף בכינוס, החליט למנות ועדה שתבחן את גורמי הא־סימטריה. יועצת ראש הממשלה למעמד האשה, ד"ר ניצה שפירא־ליבאי, אמרה כי המסר החברתי השונה המועבר לבנות הוא מסוג האפליות הסמויות שאינן זועקות מעל דפיו של ספר החוקים, אולם השפעתו של מסר זה על איכות החיים של נשים היא מקיפה, עמוקה וארוכת טווח.

בכינוס הציגה ד"ר מרילין ספר־מורחי מאוניברסיטת חיפה ממצאים מן המחקר ממנו עולה כי מקרב תלמידי כתה ב' העוברים מבדקים לאיתור מחוננים יש 90 אחוז בנים ו־10 אחוז בנות. עוד עולה מן המחקר כי הפערים במנת המשכל בין בנים לבנות נוצרים בבית הספר ולא לפני כן.

ההשוואה בין שלוש התנועות הקיבוציות הראתה שהציונים הגבוהים יותר הושגו על ידי בנים מהקיבוץ הארצי ועל ידי בנות מתנועת האיחוד. עוד עולה מן הנתונים כי הקיבוצים מצליחים יותר מן הערים ביצירת שוויון בין המינים בחינוך בישראל.

ד"ר שושנה בן־צבי־מאייר אמרה בכינוס כי בדרך כלל קשה להצביע על אפליה גלויה ומכוונת להורדת יכולתה של הבת, אך תופעות רבות מעידות על הערכה כפולה של יחס אל בני שני המינים מן הגיל הצעיר ביותר, כאשר עדיין אין הבדלים בציונים בין בנים ובנות.

פרופ' ברוך נבו אמר, כי בבחינות פסיכומטריות מצליחים גברים בממוצע טוב יותר מנשים בכל התחומים. בתחומי החשיבה המתמטית ובידיעות כלליות הפערים בין בנים ובנות גדולים. בתחומי הצורות וההבנה הפערים הם בינוניים ואילו באנגלית יש שוויון בין שני המינים.

صكنا من الاصل

• חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

רבין: יש להתאים דרכי הפעולה להתגברות נסיונות הפיגוע בצפון

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול כי יש התגברות בפעילות הטירור ובנסיונות הפיגוע בחיילי צה"ל בצפון, במיוחד מצד הארגון השיעי הקיצוני "חיזבאללה". השר ביקר אתמול אצל יחידות צה"ל המוצבות לאורך גבול הצפון.

"יש לזכור שלבנון נשארה מוקד טרור והמלחמה לא חיסלה את לבנון כגורם טרוריסטי נגד ישראל" אמר השר רבין, שהוסיף כי עלינו ללמוד מהמתרחש בחודש האחרון כדי שמקרים דומים לא יישנו. השר שמע סקירות על המתרחש, נסע לאורך גדר המערכת ונפגש עם חיילים, בהם כאלה שהשתתפו בהיתקלויות עם חוליות מחבלים בשבועות האחרונים.

אל שר הבטחון נילוו בסיור אלוף פיקוד הצפון אורי אור, סגן הרמטכ"ל אלוף דן שומרון ואלוף עמרם מיצנע. האלופים וקצינים בכירים אחרים דנו עם השר במסקנות שיש להפיק מהתגברות הפעילות החבלנית לאורך גבול הצפון.

חודש קשה

בשיחה עם עתונאים אמר שר הבטחון כי כל פגיעה בחייל צה"ל היא פגיעה כואבת, והחודש האחרון ירשם כחודש קשה יותר מאשר שמונה החודשים הקודמים, אך יש להבטיח ולזכור שהמטרה היא שלום הגליל ואנו עושים זאת בפריסת צה"ל לאורך הגבול. "קיום אזור הבטחון בגיבוי וסיוע צה"ל לצד"ל ומובן בשמירת חופש הפעולה הוא השיטה הנכונה, ומה שהתרחש בחודש האחרון צריך להביא אותנו להתאים עצמנו לדרכי הפעולה החדשות, כדי שהמחיר הכואב ששילמנו בחודש האחרון לא יהיה דומה גם בעתיד", אמר רבין.

בתשובה לשאלה אמר כי אין כל מידע חדש בקשר לשני החיילים החטופים, אך יש לזכור שהגוף שביצע זאת, "חיזבאללה", אינו נוהג למסור פרטים על כל החטופים שברשותו. דוגמה: אזרחים אמריקאים וצרפתים. השר רבין ציין כי עדיין לא הציג "חיזבאללה" תביעות לישראל בתמורה להחזרת החטופים.

בהתייחסו לסוריה אמר רבין כי סוריה מעודדת ומסייעת לטירור, אך עם זאת אין הוא יכול לומר שפעילות זו או אחרת הודרכה או הוכוונה ישירות על ידי גורם סורי כלשהו.

יוארך מנדט יוניפי"ל

סופרו המדיני של "דבר", יוסי מלמן מוסר:

המנדט של כוח יוניפי"ל בדרום לבנון יוארך לעוד שישה חודשים, כך מעריכים מקורות מדיניים בירושלים לקראת פגישותיו היום של סגן מזכיר האו"ם מארק גולדינג. הוא יפגש עם ראש הממשלה שמעון פרס, עם שר הבטחון יצחק רבין ועם מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי.

נמסר כי על אף שארה"ב צמצמה את השתתפותה במימון כוח יוניפי"ל היא תומכת בהמשך פעולתו. גולדינג הבריטי מחליף בתפקיד את בראיין ארקהרט שפרש לגימלאות. זה לו הביקור הראשון בישראל והוא ינצל אותו גם ללימוד והיכרות.

מצב אחד הפצועים — עדיין קשה

(ע.) — מצבו של חייל צה"ל שנפצע במוצאי שבת בהיתקלות עם מחבלים סמוך להר בציל, כ-5 ק"מ צפונית למושב זרעית, והמאושפז בביה"ח רמב"ם בחיפה — מוסיף להיות קשה. החייל שנפצע בראשו, נותח ומאושפז מחוסר הכרה במחלקה הנוירוכירורגית של ביה"ח, שם מאושפז גם חייל אחר שנפגע בתקרית זו בראשו, באורח קל.

אחד משלושת החיילים שאושפזו בביה"ח המרכזי בנהריה, שוחרר אתמול בבוקר מבית החולים וחזר ליחידתו.

במצבו של פצוע שני, המאושפז במחלקה האורתופדית, חלה הטבה ניכרת במשך הלילה ומצבו מוגדר כקל — מוסר כתב עתי"ם.

פצוע שלישי, שנפגע בידו, הועבר לבית החולים קפלן ברחובות להמשך הטיפול.

משפחת אולוף פאלמה — האלמנה ליזבט ושלושת הבנים — ברגע של דומיית זכרון לזכר ראש הממשלה הנרצח בפרלמנט בשטוקהולם. (צילום א. פ.)

נציג אש"ף לא הוזמן ללויית פאלמה; נדחתה פנייתו

מאת עלי כהן, סופר "דבר" בדנמארק.

קופנהאגן (מיוחד ל"דבר") — מסתבר שלא "רב השכחה" היתה בכך שערפאת לא הוזמן רשמית על ידי המפלגה הסוציאל-דמוקרטית השוודית לבוא להלוויית אולף פאלמה. נציג אש"ף בשוודיה נאלץ להכיר בכך, כאשר פנה ישירות לוועדת טקס ההלוויה של המפלגה, המארגנת את סידורי הלוויה שתערך ביום שבת הקרוב.

אין זה סוד, שהאהדה והידידות בין אולף פאלמה לערפאת ולאש"ף פחתו מאד בשנים האחרונות. לפני זמן לא רב התרגז פאלמה, כאשר "כח 17" איים על אחד השרים בממשלת פאלמה (שרת ההגירה אניטה גארדין), וראש הממשלה בעצמו צילצל לערפאת והוכיח אותו. "איומים טירוריסטים, אין להם מקום בשוודיה" אמר לו אז וטרק את הטלפון.

נציג אש"ף בשוודיה הביע אכזבתו והפתעתו מאי הזמנת ערפאת, זאת במיוחד לנוכח העובדה, כי להלוויה הוזמנו נציגים של ארגונים מחתרתיים כ"סוואפו" וב"א.נ.ס.".

בהלוויה שתערך בשבת ישתתפו לפחות 600 אישים ממדינות העולם, בהם גם ראש הממשלה שמעון פרס.

שרון היכה

(המשך מעמ' 1)

המאיין באוקרוי, המשיך יונס בתצהירו. "בשלב זה נוכחתי מהשר המשתולל בהליכה במהירה בכיוון המנוגד לכלי הרכב. בן אחי אשר היה עד לכל מעשי התקיפה המתוארים לעיל — פרץ בבכי מבוהל ותקף חרדה עמוקה אשר לא הרפתה ממנו עוד שבועות רבים".

"כשראה השר כי אני נמלט מפניו הורה לי להמשיך בנסיעה אחריו וביצעתי דבריו, שכן ממילא לא היתה לי כל דרך נסיעה אחרת וכן משום שאחז ברובה הציד שלי. במרחק של כ-500 מטר ממקום האירוע הנ"ל, ממש ליד ערבון גבים, פגשו השר ואיש בטחון את חברי אברהילל עומר מכפר עזה, אשר עצר רכבו והמתין לבואי. שעה שהגעתי למקום ראיתי את חברי נסוג ונמלט מפניו של השר שרון הרודף אחריו. מאוחר יותר סיפר לי החבר כי השר תקף אותו בכפת אגרוף עזה בלסת ופצע את שפתו התחתונה עד זוב דם.

"בשלב זה הבחין השר שרון ביתר החברים (עוד שניים) נסע אליהם בריצה ולקח מהם את רוביהם ואז כיוון אליהם את הרובה הטעון שלקח בהם והורה לעברם להסתובב. בלית ברירה עשו חבריי את המצווה עליהם. לאחר מכן לקח בעימנו השר שרון, חרף התנגדותנו, את שתי הארנבות, את כלי הנשק ואת כל התחמושת ונסע לכיוון החווה דרך השדות תוך שהוא מורה לנו להגיע למשטרת שדרות".

פולחה במקום תלונה

"במשטרת שדרות רצינו להגיש תלונה נגד השר שרון על תקיפתו, בעוד משקפי השבורים ביד ופצעי עדיין שותתים דם — אך במשטרה סירבו לקחת את התלונה בטענה שיש לשר חסינות וכי עוד מעט יעשו סולחה והשר "יירגע". המקרה הותיר בי ובבני משפחתי צלקות קשות על השפה ועלבון מעבר לנזקים הפיזיים, ובה בשעה חששנו ופחדנו שמא ינסו לסבך אותנו בצרות ובעלילות שוא עקב המקרה. לאחר כמה חודשים נרגענו קצת מתוצאות המקרה".

תגובת לשכת שרון

(ע.) — מלשכתו של השר שרון נמסר, כי המתלונן וחבריו עסקו בציד בשטח פרטי אסור בכניסה בתחומי החווה והם סרבו להתפנות ולמסור את נשקם לאיש הבטחון. כיוון שכך, נאלץ השר עצמו ליטול מהם את הנשק. השר נמנע לפנות למשטרה, נוכח תחינות המתלונן וחבריו.

השר מציין, כי התלונה הוגשה ע"י הציידים יותר משנה לאחר האירוע, ביוזמתם של חוגים מהשמאל. מר שרון אמר, כי הוא רואה בחומרה הדלפה של חקירה משטרתית סמוך לאירוע פוליטי, בועידת חרות.

דובר המשטרה מסר, כי השר לא נחקר במשטרה וכי הוא העביר תגובה בכתב, לבקשת המשטרה, לאחר קבלת התלונה.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי נהריה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מתאר הנקרא: תכנית מס' 4800 שינוי לתכנית מתאר מס' 851 — רובע החינוך, נהריה, שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3111 מיום כ"ז בתשרי התשמ"ה (23.10.84) עמוד 110 ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

גוש 18166 חלקה מחלקה 108 (רח' וולפסון). עיקרי מטרת שינוי התכנית: שינוי יעוד השטח לבניה ציבורית, לא מסחרית.

השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נהריה שבעירית נהריה וכל מעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבנייה — צפון

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם [illegible]

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל כללי אהרן קראוס

המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל-אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ. 65233
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, המערכת: רח' המלך ג'ורג' 36 בית מאוריה קומה ג' טל. 222451, 222353, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 642111-2-3, מ. 33104

ישראל בין "מעתיקות" תחמושת צי ארה"ב

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל"דבר") — ישראל ושש מדינות אחרות הנהנות מידידותה של ארה"ב ניצלו רשלנות בפיקוח הפנטגון על יצוא טכנולוגיה להעתקת אמצעי לחימה אמריקאים, קובע דו"ח מבקר הפנטגון, שפורסם אתמול בסוכנות הידיעות "יונייטד פרס" ובעיתון "וושינגטון טיימס".

לפי הדו"ח, ייצרו ישראל, בלגיה, מאלזיה, סינגפור וטאיוואן תחמושת אימונים הזהה לזו של חיל הים האמריקאי, בלא שהסדירו כל הסכם עם ארה"ב, לאחר שרכשו את תוכניות אמצעי הלחימה ממדינות אחרות, שהפרו הסכמים עם ארה"ב במוכוון מידע זה.

דרום קוריאה ופקיסטאן מואשמות בדו"ח בהפרות חוזרות ונישנות של הסכמים אלה ובניצול התוכניות האמריקאיות לייצור רכיבי טנקים, משאיות, רימוני יד ומכשירי קשר.

פקידים אמריקאים חוששים, כי הציוד הצבאי המועתק עלול להימכר, במישרין או בעקיפין, גם למדינות עויינות לארה"ב, כאיראן או כוריאסאם (שבידיהן ציוד אמריקאי רב עוד מהעשור הקודם), או לפגוע בעיסקתן של יצרניות אמריקאיות מורשות.

נעצרה כנופיית גונבי נשק מבית צפפה

מאת אוריאל בן-עמי, סופר "דבר"

משטרת ירושלים לכדה אתמול ששה ערבים צעירים תושבי בית צפפה וישיש תושב מזרח ירושלים החשודים בהשתייכות לכנופיית גונבי נשק. על המעצר ומעלם לאחר חקירה מודיעינית ומעקב של אנשי מחלקת המיעוטים.

החקירה בפיקוד רס"ר יגאל דניאל ורב-סמל ראשון יוסי בן-יאיר הצליחה עד כה כי החשודים התפרצו להירות בירושלים וגנבו מהן כלי-נשק פרטיים בעיקר אקדחים. לפי שעה לא נמסר אם נעשה שימוש פלילי בכלי הנשק שנגנבו אולם הוברר כי החשודים עסקו בהם במסחר ומכרו כלי נשק אחרים.

מעצרם של שניים מהחשודים הוארך אתמול ב-15 יום והבקר תבקש משטרת ירושלים להאריך גם את מעצר האחרים.

במשטרת ירושלים מעריכים כי פרשת הכנופיה שנחשפה עוד תסתעף וכי צפויים מעצרים נוספים בקרוב. רוב החשודים שנעצרו אתמול מוכרים למשטרה.

התנגדות בטלוויזיה למינוי אלי ניסן כראש צוות ההבראה

מאת יעל אורמני, סופרת "דבר" בירושלים

ועד עובדי ענ.נ.ג. הפקה והנדסה בטלוויזיה שיגרו אתמול להנהלת רשות השידור מכתבים בהם הם מודיעים כי לא ישתפו כל פעולה עם אלי ניסן, שהתמנה על ידי מנכ"ל רשות השידור למרכז הצוות לתכנון פרויקט הבראת הטלוויזיה.

בלשון צינית הודיע הוועד כי הוא מברך את אלי ניסן "על שבין חלטורה לחלטורה הסכים להתמנות לאינקוויזיטור של הטלוויזיה וראש ההודעה הדנה בהוצאתה להורג". קיצפם של הוועדים יצא על ניסן בעיקר עקב התבטאויותיו על הצורך בסגירת הטלוויזיה, פיטורי עובדים והקמתה על בסיס חדש.

ערוץ שני

הוועד המנהל של רשות השידור יפנה בימים הקרובים בהצעה לשר החינוך להפעיל ערוץ שני של הטלוויזיה במסגרת רשות השידור, וזאת בהתאם לדגם של הרשתות השונות ברדיו.

צה"ל הרג בירייה תושב בלטה

נאיל תושב מחנה הפליטים בלטה נהרג אתמול בירייה חיילי צה"ל כאשר לא ענה לקריאות להיעצר.

אמוראי הכין בארה"ב שיחות פרס על הצמיחה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

מנכ"ל משרד האוצר עירן אמוראי שב אתמול ארצה מארה"ב לאחר שהכין את הקרקע לשיחות הצמיחה המתוכננות על ידי ראש הממשלה שמעון פרס בארה"ב באפריל השנה. עם שובו מסר דו"ח מלא על הפגישות שקיים בארה"ב לראש הממשלה.

במהלך ביקורו בארה"ב נפגש סגן השר אמוראי עם סגן מזכיר המדינה האמריקאי ווייטהד, ודן אתו באפשרויות הסיוע לעידוד תהליך הצמיחה בישראל. ווייטהד קיים מפגש עם כ-20 אנשי עסקים כדי ללמוד מנסיונם איך לגייס השקעות בתחומים עסקיים במשק הישראלי, עוד לפני פגישתו עם אמוראי.

בפגישתו עם ווייטהד ציין אמוראי כי קיים חשש שהמשק הישראלי ייקלע לצמיחה שלילית אם לא יעשו צעדים לעידודו. אמוראי הסביר את הכוונות הממשלתיות לסייע לחברות גדולות שנקלעו לקשיים בשל השפעתן של חברות אלה על המשק הישראלי שבו עלולה התמוטטותן לגרום לזעזוע חסר תקנה.

ויינברגר מודאג

(המשך מעמוד 1)

אי קיום המפגש פרס-ויינברגר מעמיד בספק גם את ביקור שר הבטחון יצחק רבין במאי. רבין היה אמור להמשיך ולדון בנושאים שאמורים היו לעלות בשיחות פרס-ויינברגר. מאחר שגם הנשיא ריגן וגם הקונגרס ימצאו בפגרת "פסח" בעת ביקור פרס, יאלץ ראש הממשלה להסתפק בפגישות עם סגן הנשיא בוש ועם שר החוץ שולץ. עם אחד משניים אלה יספיק אולי להיפגש כבר בעת הלוויית אולוף פאלמה.

בתשובה לשאלת עתונאי ערבי אם יוכל להגיב על דברי מפקד חיל האוויר, אלוף עמוס לפידות, שאמר בראיון לרשת סי.בי.אס., כי "בפעם הבאה יוכל חיל האוויר להגיע גם ליעדים רחוקים יותר מהכור הגרעיני בבגדאד וממטה אש"ף בתוניס, אמר ויינברגר, כי לא ראה את הראיון עם לפידות (שודר אור לאתמול בתכנית "60 דקות"). עם זאת, הוא ציין כי הסיוע הצבאי לישראל מותנה ב"הפעלתו להתגוננות בלבד. זה החוק שלנו, ולא שמעתי שנאמר משהו סותר".

בדבריו על הקשרים הצבאיים עם ירדן ועל הידידות האישית עם המלך חוסיין, הביע ויינברגר "תקווה ובטחון", כי ירדן תמשיך לרכוש נשק בארה"ב.

שמיר: לוי רוצה

(המשך מעמ' 1)

מגן: למלא ההסכמים

בשעה 1:30 כינס גם השר אריאל שרון את תומכיו. עזרון, ישראל כץ, תידרך אותם בנושא ההצבעות. ח"כ דוד מגן, שדיבר אחרון, התמיא לראש המחנה דניסה ליצור אחדות-מחנה. "אריק נהג בתבונה, כרגיל, שלא נגרר לחשוף את שיעור-כוחו", אמר מגן. "מבדיקות שערכנו גם היום עולה, כי המחנה החזק ביותר היום הוא. ללא שום גומה, הקבוצה יושבת כאן".

"אני מצווה על כולנו ואומר לכולנו: אנחנו מצווים למלא הסכמים במלואם וכלשונם. ואם ההסכם בין לוי וביננו הוא גלובאלי לגבי המועידה — ואני מבטיח לכם שהוא רק לגבי המועדה — חייבת להיות משמעת בעניין הזה", אמר מגן.

בצימין בבין פעיל-יצחק

במחנה שמיר-ארנס לא כינסו את הצירים הנאמנים. לעומת זאת השקיעו עבודת נמלים בארגון הצירים ובאיתורם. במידה רבה נתן את הטון הקובע בהערכויות ובהצעות, שאנשי שמיר-ארנס היו מוכנים להביא לירביהם, בנימין בגין.

הפעילים הוותיקים יותר, בכל המחנות, הסתובבו עם מכשירי-קשר בידיהם וחלשו על כל השטח כדי להחדיש את האצבע על הדופק.

פנייה לבית-המשפט המחוזי

אנשי מחנה לוי פנו אתמול בבוקר, באמצעות עו"ד יהודה רבלר, לבית המשפט המחוזי בבקשה שיעכב את צירופם של 38 כבין 18 צירי לע"ם כצירים לוועידה. טענתם היתה שמדובר באנשי תנועת חירות, שהוכנסו ב"דלת האחורית" כצירים בוועידה אחרי שלא הצליחו להיבחר במסגרות החירות האחרות.

היועץ המשפטי של תנועת חירות, עו"ד איסר לובוצקי, טען שיש מסגרות מתאימות לבירור הערעור. עו"ד ראובן ריבלין, שהשיב יותר, עמד על הטענה, אמר, שיש בין אנשי לע"ם אנשי חירות מובהקים יותר מרבים מאנשי חירות, הם כלולים בספר הבוחרים של חירות מפני שמעולם לא עזבו התנועה.

בהסכמת הצדדים הוחלט למחוק את הבקשה ולפעול לכינונה של ועדת ערעורים במסגרת המרכזית של תנועת החירות. בהשגת מחנה לוי. ועדת הבחירות הוטל לטפל גם בהכללת 41 הצירים הדרוזים הנבחרים לרשימת הצירים, והיא התכנסה רק אחר-הצהריים.

ניסים מזהיר מהמצהירים שתומכים בשלטון החוק "פרט לכמה היבטים"

מאת מנחה צימוקי, סופרת "דבר" בירושלים

שר המשפטים אינו צופה סכנה לשלטון החוק, אם כי הוא חש בתופעות שאם לא ייעקרו, עלולים לגבש זרמי פורענות, הנראים כבר כיום. כדוגמה דיבר על חוגים המצהירים שהם תומכים בשלטון החוק "פרט לכמה היבטים" — המצהירים כי יתנגדו להחלטת הכנסת להחזיר שטחים, או כי יסרבו לשרת בצה"ל במקומות מסוימים — או התנגדות ממשלתית, לעיתים, לכבד צו בית המשפט.

שר המשפטים הביע תקווה, שראש הממשלה שמעון פרס יכבד את הסכם הרוטציה. "אם החתימה לא תכובד, תהיה זו תופעה לא טובה מבחינה ציבורית וחינוכית ומוסרית".

ניסים שדיבר אתמול בירושלים לפני פורום דוברי משרדי הממשלה, ביקר אתמול את ממשלת ישראל על כך שהזניחה, כדבריו, את הגשת הסכמי קמפ דיויד ויישום תוכנית האוטונומיה. "הדבר הראשון שצריך היה לעשות עם הקמת הממשלה, זה לקרוא למצרים ולארה"ב לחדש את שיחות האוטונומיה, ואין לדבר על אוטונומיה חד-צדדית" — אמר — "כי היא מסוכנת ותשליט את אש"ף".

ניסים אמר, כי מצרים שואפת לשוב לעולם הערבי ואם תמסור ישראל את טאבה, השלום לא יורה. לדבריו לא יתכן שמצרים תעמיד תנאים לפגישה בין נשיא מצרים לראש ממשלת ישראל. הדבר מעיד על "התפתחות לא טובה במדיניות מצרים".

מישל סורא, הסוציולוג הצרפתי החטוף, השבוי בידי ארגון הג'יהאד המוסלמי, בתצלום, שנמסר אתמול על-ידי הארגון לסוכנות ידיעות בין-לאומית בביירות. בהודעת הארגון, שצורפה לתצלום, נאמר, כי הוא נמסר לפרסום עקב "הספקנות לגבי ההודעה הקודמת" בדבר "הוצאתו להורג". להלן נאמר, "כל הודעה נוספת מצדנו תלווה בתצלום נוסף של אחד משלושת בני הערובה האחרים". (צילום א. פ.)

העברת זכויות-קרקע מן המינהל - ללא תשלום נוסף

ממליצה ועדת גולדנברג במסקנותיה; הצעה להפוך מינהל המקרקעין לרשות משפטית עצמאית

מאת משה גבע, סופר "דבר"

המלצה לאפשר העברת זכויות על קרקע השייכת למינהל מקרקעי ישראל ושינוי יעודה, ללא תשלום נוסף (מעבר לתשלום ראשוני בשיעור של 99 אחוז מערך הקרקע), עומדת במרכז המסקנות של ועדת גולדנברג שהוגשו לשר החקלאות אריק נחמקין. בתוך כך צירפה הוועדה למסקנותיה הצעת חוק, שעיקרה קיצור ופישוט מירביים בהליכי רישום הקרקעות.

הוועדה, בראשותו של ד"ר צ'ץ-גן גולדנברג, מונתה לפני ארבע שנים על ידי סגן ראש הממשלה ושר החקלאות דאז, שמחה ארליך, במטרה לבחון את יעדי המדיניות הקרקעית, לרבות נושא הקצאת קרקעות לבניה, למגורים ולצרכים ציבוריים.

בין המלצות הוועדה הכנסת שינויים בהגדרה הפיתוח לקרקע שנרכשה ממינהל מקרקעי ישראל. משולמה מלוא התמורה עבור הקרקע, אין סיבה למנוע את עבירות הנכס או את שיעבודו, ובהתקשת הסכם הפיתוח יש להתיר לכל משתכן לרשום לזכותו רישום הערת אזהרה על הנכס שרכש.

עוד מציעה הוועדה לייצב את מחירי הקרקעות ברמה סבירה ולהוזיל את מחיר הקרקע באזורי פיתוח.

בסיכום הדו"ח, המשתרע על פני יותר מ-200 עמודים, משרטטת הוועדה הצעת חוק לפיה ישונה מעמדו של מינהל מקרקעי ישראל, מיחידת סמך ממשלתית לרשות משפטית עצמאית.

הפעלת הרכבל בחיפה בשבת מעוררת שאלת הסטאטוס קוו

מאת אריאלה ראובני, סופרת "דבר"

"הפעלת הרכבל בחיפה בשבתות ובחגים אין משום הפרת הסטטוס קוו הקואליציוני כיון שהסכם חל על הממשלה בלבד. פרויקט הרכבל הוא עניין עירוני-מקומי מובהק, ואין זה מסמכותה של הממשלה, ראש הממשלה והשרים להתערב בו". דעה זו השמיע אתמול שר התקשורת, אמנון רובינשטיין, בעת ביקורו בחיפה. הפעלת הרכבל צפויה בראשית החודש הבא. "מי שדואג לשמור על הסכם הסטטוס קוו בחיפה, חייב לדאוג ולשמור עליו גם בכנסת אשר בה יש כירסום בקוי היסוד על ידי לחץ בלתי פוסק של המפלגות הדתיות" — אמר השר, שציין את זכותו של הציבור החילוני בחיפה להנות מהפעלת הרכבל כל ימות השבוע. "לדברי אם ישבתו הרכבל בשבתות יעמוד עתידו הכלכלי בסכנה."

פעילות ציבורית דתית בחיפה

הסיעה הדתית המאוחדת בחיפה חידשה בימים אלה את פעילותה בקרב שרים והשתדלו ממשלה למניעת הפעלתו של הרכבל בשבתות ובחגים. ראשי הסיעה פנו בבקשה אל השר יוסף שפירא שיציג בעניין זה שאילתה לראש הממשלה. בישיבה מיוחדת של הסיעה הדתית המאוחדת במועצת עיריית חיפה הוחלט לנקוט את כל האמצעים הציבוריים והמשפטיים למניעת הפעלת הרכבל בשבתות אף במחיר פירוק הקואליציה. "הנושא חורג מגבולותיה של חיפה, שכן הפעלת הרכבל בשבת עלולה לגרור נוספים ומטיילים מכל הארץ לחילול שבת," אמר דובר הסיעה, משה בליטנטל.

50 חברות מישראל — ליריד בקאהיר

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

ישראל מקווה לשיפור בקשרי המסחר שלה עם מצרים על רקע פתיחת יריד המסחר הבין לאומי בקאהיר. 50 חברות מישראל משתתפות ביריד והן מקוות לנצלו לקשירת קשרי מסחר ועסקים עם חברות מקומיות.

בניגוד לעבר, לא הקימו שלטונות מצרים קשיים להשתתפות ישראל ואף עודדו אותה. היריד נפתח שלשום ויארך כל השבוע.

הלוח הכללי · ידיעות אחרונות

טמפו
לטמפו תעשיות בירה בע"מ
דרוש
מנהל סניף נתניה
הכישורים: הכרחי ניסיון מסחרי וארגוני קודם דומה של 3 שנים לפחות. רצוי בענף המזון.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות למנהל כח אדם, מכמו, רח' המלאכה 9, אזור התעשיה חולון, טלפון 03-800131
סודיות מובטחת

דרוש/ה
אחראי/ת ארכיב
אנו מצפים לעובד עם נסיון רב, מוכח ומוצלח, בניהול ארכיב, רצוי בחברת ביטוח
כישורים נדרשים:
* הכרת שיטות תיוק, מיון, דילול ומעקב.
* יכולת להפעיל צוות עובדים, תוך קיום מערכת יחסי אנוש תקינה.
* השכלה תיכונית.
* שליטה מלאה בעברית וידיעה בסיסית באנגלית.
* נכונות לעבודה מאומצת במידת הצורך עבודה בשעות נוספות.
לעובד המתאים מוצעים תנאי שכר נאותים 5 ימי עבודה בשבוע ותנאים סוציאליים מלאים.
מועמדים מתאימים יפנו בכתב יד (על נייר חלק) בפירוט השכלתם, נסיונם המקצועי ומקומות עבודה קודמים אל: מנהל כח אדם — ת.ד. 326 תל-אביב 61002.
— סודיות מובטחת —
כלל חברה לביטוח בע"מ

לחברה העוסקת ביבוא ושיווק סיטונאי בחלפים לרכב
דרושים
מחסנאי למחסן חלפים
* בעל נסיון בתחום זה.
עוזר למחסנאי
* בעל רשיון נהיגה.
מקדם מכירות
* נסיון קודם בשיווק חלפים.
המעוניינים יפנו בכתב, לת.ד. 129 פ"ת, מס' 49101.

דרוש
הנדסאי/ מהנדס חשמל
לתעשית לבידים ומינסרה באפריקה
בעל נסיון של 5 שנים במקצוע
לפנות לשמעון צפניה 02—533177

מועצה מקומית מעלה אדומים
דרוש
קצין ביקור סדיר
בחצי משרה בעל רקע בתחומי החינוך
על המעוניינים בתפקיד לפנות לשרה במשרדי המועצה, טלפון 02—351262 עד תאריך 21.3.86

בכפר נופש חדש באזור המרכז
דרושים
* מנהל/ת לצוות בידור וספורט
* אנשי צוות בידור וספורט
בעלי נסיון לפנות לטל: 264221, 237898 לבקש את רוני

לחברת שיווק ארצית
דרוש
מנהל סניף לאזור המרכז
כישורים הנדרשים:
* יכולת ניהול סניף באופן עצמאי עם ניסיון מוכח
* יכולת ניהול מו"מ עם לקוחות
* ניסיון במכירות
* בעל רכב
מועמדים העונים לדרישות הנ"ל יפנו בכתב לת.ד. 2300 חולון, מיקוד 58122 עבור מנהל סניף

ל"תנובה" מחוז תל-אביב
דרושים
מפיצים
לחלב ותוצרת חלב בתל-אביב וסביבתה
הכישורים הדרושים:
* רשיון נהיגה למשאית
* ידע בנושא שיווק מוצרי מזון
* כושר גופני טוב
* ידיעה טובה בחשבון
תינתן עדיפות בקבלה למועמדים בעלי נסיון מעשי בחלוקת תוצרת.
התחלת העבודה משעה 03.00 בבוקר.
מועמדים מתאימים יעמדו במבחני כניסה לבדיקת התאמתם לתפקיד מחלק תוצרת.
יועדפו מועמדים תושבי תל-אביב וסביבתה הקרובה ביותר.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב למחלקת המנגנון, ת"ד 282 תל-אביב 61002 ולציין קורות חיים ונסיון מקצועי בעבודה.
— סודיות מובטחת —

הלוח הכללי
דרוש/ה יד ימין
1. עוזר/ת תקציבאי עצמאי/ת ומסודר/ת עם נסיון של שנה וחצי במשרד פרסום
2. ביצועיסט/ית - עם נסיון של שנה.
פרסום סימבול
לפנות לענת. טל' 03-662874

ועידת חרות – יומן

דוכן ומיקרופונים עפו מן הבמה

„כסאח בפנים", אמר השוטר לגבורות המשטרתיות שהוזעקה לגני התערוכה אתמול אחרי־הצהריים. בשעת מסירת הידיעה הזו כבר עמד על הבמה ח"כ מאיר שיטרית וניסה לארגן שירה בציבור, אלא שהרוחות עדיין לא נרגעו מהתקרית האלימה שפתחה את יומה השני של הועידה.

הישיבה הראשונה, אחרי הפתיחה החגיגית אמש, לא נפתחה ב־9.30 בבוקר כמתוכנן. קליטת הצירים ורישומם נמשכו עד שעות הצהריים, ואיש גם לא האיץ בהמארגנים להזדרז, שכן מאחורי הקלעים נמשכו הנסיונות להגיע לנוסחה מוסכמת על שני גושי הכהונות.

ב־1.30 הוחלט לצאת ל„הפסקה" ולפתוח את הישיבה ב־4 אחרי הצהריים בסעיף הראשון של סדר היום: בחירת נשיאות הועידה. גם ב־4 לא החלה הישיבה. ב־4.30 פסע ל„אולם הקונגרסים" יצחק שמיר, ומחיאות־כפיים ליוו אותו לשורה הראשונה. דקות אחריו נכנס אריאל שרון ופיצה עצמו על מיעוט תשומת־הלב שזכה לה אמש. קריאות קצובות „אריק, אריק" ומחיאות כפיים ליוו אותו למקומו. דוד לוי לא נכח באולם כשפתח יורם ארידור את הישיבה.

רק אחרי שהוכרז, כי הצירים יצביעו בבחירות הנשיאות בעד אחד משני המועמדים — אליהו בן־אלישר (מחנה לוי־שרון) ו־משה קצב (מחנה שמיר־ארנס) — לתפקיד יו"ר נשיאות הועידה, נראה דוד לוי עושה דרכו אל הבמה, לא מורגש כמעט.

התפרעות

לוי עלה על הבמה כדי לבשר לצירים, ש„קרה דבר חמור, שכהונה ספירת־לוי לתנועת חירות והוא חרפה: יד אלמית מחקה 4 חברינו הבדווים הדרוזים ושללה את זכותם להיות צירים משום ש־נאמר, שהם תומכים בדוד לוי. אם חרפה זו לא תתוקן, לא תהיה שום הצבעה", התריע.

רוני מילוא עלה על הבמה כדי להתמודד עם ההאשמה, שהוטחה לעבר מחנהו. הוא הספיק לומר רק „כל אחד יכול לעלות ולדבר למיקרופון..." כשנהדף מן הדוכן על ידי בריון. בתוך רגע עף דוכן הנואמים מן הבמה, והמיקרופונים נפלו אחריו.

„זה נסים מלכה מפתח־תקווה, מאנשי דוד לוי", זיהו חברים ב־מחנה שמיר מיד. המתפרע לא נרגע עוד דקות מספר, אף שחבריו ניסו לרסן אותו, ואז התקרב לבמה יוסי זמר־טוב, „איש שכונות", שהגדיר עצמו (מסלמה), והודיע „עם התפרעות כזאת אנשי השכונות נגד דוד לוי". כאן שהוא שר השיכון הוא לא עשה שום דבר בשביל השכונות".

על הבמה עלה בינתיים בנימין בגין, ובעצם עבודתו שככה המהומה באולם, אם כי נותר טעם רע בפיהם של צירי הועידה.

קדישאי מכחיש דברי לוי

השר דוד לוי אמר אתמול בראיון לרדיו, בתגובה על קריאתו של מנחם בגין במכתבו לועידה להתאחד מאחורי יצחק שמיר, כי שלושה שבועות הפעילו על בגין לחץ שיכתוב את המכתב הזה.

„אין אמת בטענה זו", אמר אתמול יחיאל קדישאי, מקורבו של בגין.

לא היו קונים לפסל ז'בוטינסקי

עסקים יוצאים מן הכלל עושים בעלי מסעדת „גן אורנים", המספקים שירותי מזון לצירי הועידה. על־פי הערכותיהם יספקו בימי הועידה: 32,000 כריכים, 50,000 פחיות קולה, 28,000 בקבוקים ל־שקית כיין, 8,000 ארוחות צהריים (שהצירים משלמים המחיר 13 שקל).

הצירים שאינם מתגוררים באזור תל־אביב ובקרבתו יזדקקו לבתי מלון. תנועת חירות הגיעה להסדרים עם ארבעה בתי מלון: „פלזה", „מנדרין", „קנטרי קלאב" ומלון „רמת אביב". התעריף ל־לילה, לשלושה אנשים בחדר, הוא 30 שקל במלון „פלזה" ובבתי המלון האחרים עוד פחות מזה.

באחת הפינות ב„אולם הקונגרסים" הוקצתה נקודת מכירה גם לציורים וסיגריות. בין אלה צבים פרוטומות של ז'בוטינסקי, למכירה. אתמול לא קנה איש את הפסל, עשוי הגבס, שמחירו 25 שקלים. „אנשים פוחדים שהוא יישבר", נימקה המוכרת את העדר הקונים.

ישראל מציגה ביריד התעופה בצ'ילה

סנטיאגו (ע"ר). — ישראל נמנית עם 16 מדינות זרות המציגות ביריד התעופה הבינלאומי בסנטיאגו בירת צ'ילה, שהוא למעשה יריד לכלי נשק.

128 חברות מציגות ביריד זה, היחיד מסוגו באמריקה הלטינית ויחד עם צ'ילה, ישראל ודרום־אפריקה הן בין המציגות הגדולות ביותר. מדינות אלה נאלצו לפתח תעשיות נשק משלהן, בשל לחצים מדיניים בינלאומיים.

למרות העובדה שחל איסור על מכירת נשק של חברות אמריקאיות לצ'ילה, עקב הפגיעות בזכויות האדם מצד ממשלתה הצבאית, משתתפים מפעלים אמריקאים ביריד, וסוכנות החלל מציגה שם דגם של מעבורת החלל שלה.

קונצרט הפילהרמונית – במלואת 40 שנה לסוף השואה

מאת יהודה כהן

לרגל מלאת 40 שנה לסוף השואה, הגישה התזמורת הפילהרמונית הישראלית בקונצרט חגיגי את הסימפוניה מספר ארבע, המכונה „אורות זיכרון" מאת המלחין האמריקאי בנג'מין לין; פרקיה הם „רפאים", „התגלות" ו„התצלות", מוסיקה של אפקטים, כתוזמרת ביד אמונה, אך נטולת עומק; חסר לה לפתות פרק עד אחר, גם אם זו יצירת זיכרון, מה גם שהיא נמשכת כמעט שעה.

המנצח ג'פרי סימון שלט היטב בתזמורת, אם כי לפעמים כיסה את קול זמרת המצו־סופראן קימבול ויליס, ששרה בהבעה מרשימה את שלושת השירים של נלי זק"ש (בתרגום אנגלי) המשולבים ביצירה. טוב יותר היה האיחוד עם הכנר הסולן משה מורבין, שניגן באומן ברביעי סולו; והצ'לן מיכאל הרן הסמיך בהמיכות את הסולו ב־פתח הפרק האמצעי.

הכנסות הקונצרט היו קודש לטובת המרכז הרפואי ע"ש שיבא, תל־השומר, וכן בית־התפוצות.

יצומצם מספר שעות הטיסה והתפקיד של טייסים אזרחיים

מאת אריה אדה, סופר „דבר"

שר התחבורה חיים קורפו עומד להחליט תוך שבועיים על מגבלות חדשות לשעות טיסה ותפקיד של טייסים אזרחיים — נודע לסופר „דבר".

על שולחנו של השר מונחת זה זמן מה הצעת מינהל התעופה האזרחית האוסרת להטיל מגבלות חדשות בהתאמה למצב הקיים, ברוח התקנות והדרישות שהוצגו בנושא זה מינהל התעופה האמריקאי ולהוראה העבודה הקיים ב„אל־על".

הצעת מינהל התעופה האזרחי מגבילה את שעות הטיסה בפועל ל־7 עד 10 שעות ברציפות ואת שעות התפקיד ל־14 עד 18 שעות — הכל בהתאם לשעות היממה, גודל הצוות והאפשרויות לנוח תוך כדי הטיסה.

הצעת המינהל תביא להקטנת הכנסות הטייסים, בגלל צימצום מספר השעות הנוספות שיידרשו לעבוד. עם זאת, ייעול סידור העבודה של הטייסים עשוי להקטין את הצורך בקבלת טייסים חדשים.

23 רשויות בנגב מקימות „רשת אזורית"

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

23 רשויות מוניציפליות בנגב עומדות להקים „כנסת מחוזית" שתדאג לאינטרסים של האיזור, שלדעת רבים ממנהיגיהם הוזנח מאז מלחמת יום הכיפורים ובמקום ל־התפתח נמצא בנסיגה.

יו"ר המועצה האזורית שער הנגב צבי חזן זימן ל־23 בחודש כינוס של כל ראשי הרשויות בנגב במטרה לכונן את „הכנסת המחוזית" שתמנה בין 60 ל־70 נציגים, ש־ייבחרו לפי גודל הישובים על ידי תושביהם.

אתמול בכנסת

שלמה גינוסר וטובה צימוקי

משרד הדתות - קובל ח"כ מנחם הכהן מקומם החילוניים ולא משרת הדתיים

ח"כ הרב מנחם הכהן קבל אתמול בכנסת על כי קבוצה שמע־שיה מינימליים בתחום ההגשמה הציונית מסתיבה את אורח החיים הלאומי הכלל והפרט, ומציירת את תורת ישראל כמסכת יסורים, נכשלות וזעמות.

הדברים נאמרו אתמול בדיון בכנסת לאחר סקירת שר הדתות יוסף בורג על תקציב משרדו לשנים 1986־7. ביקורת רבה הופנתה אל תפקוד משרד הדתות, המועצות הדתיות ובתי הדין הרבניים. חלק מחברי הכנסת טען כי שירותי הדת מכבידים על הציבור החילוני, ולעומתם היו דוברים שטענו כי משרד הדתות אינו משרת מספיק את הציבור הדתי.

ח"כ מנחם הכהן אמר, כי שאלת השאלות היא זו שהציבו השר בורג ודוד בן־גוריון: כיצד דתיים ושאינם דתיים יוכלו לחיות יחד במדינה זו.

ח"כ הכהן העלה תהיות באשר למידת נחיצותו של משרד הדתות, ואמר כי כל השאלות בנושא קיום חיי הדתות במדינת ישראל הינן שאלות של מהות. בדומה להשתמעות חוגים הדיים מקיים מצוד תיה האזרחיות של המדינה אמר ח"כ הכהן, כי הוא סבור שמי ש־אינו מזדהה עם מדינת ישראל ו־אינו חלק מסבלותיה ושמחותיה אינו יכול להיות פוסק באיזה ענ־יין שהוא מבלי שיהודר נגדו שנאה, קנאה ותהום.

ח"כ ויקטור שם־טוב (מפ"ם) אמר, כי תפקוד בתי הדין הרבנים מנציח שליטה דתית חרדית על חילונים. „הליקוי בתיפקוד אינו טמון רק בפרדוקס של דיין חרדי הדן בגורלו של חילוני, אלא יש גם ליקויים חריפים יותר, כגון חוסר הכרעה של בית הדין, העדר משמעת מצד הדיינים", אמר.

ח"כ אהרן נחמיאס (מערך) יצא נגד רבנים המטיפים לשנאת האדם, והוסיף כי גם יהודים חי־לוניים אינם צריכים לגנות יהו־דים דתיים.

ח"כ בני שליטא (ליכוד) אמר כי קיום המועצות הדתיות הוא דרך לייקור שירותי הדת.

ח"כ שולמית אלוני („רצ") אמרה כי „הממסד הדתי הקיים היום הוא מושחת" לקול מחאתו של השר בורג הוסיפה: „דרוש לנו פרטן לותר כדי להפסיק את ההשחתה".

שמעון בן־שלמה (ש"ס) ביקר קשות את משרד הדתות ואמר כי זה אינו ממלא את יעודו ואת תפקידו. לדבריו סבסוד תלמידי ישיבות נמוך בהרבה מאשר סבסוד תלמידי אוניברסיטאות. בן־שלמה אמר כי משרד הדתות נותן יד לחילול השבת. „המצב מחמיר משבת לשבת". גם החוק לשמירת הכשרות אינו נאכף על ידי שר הדתות, וכמוהו תשמישי קדושה, והתנגדות לבניית המרכז המורמוני.

שר הדתות יוסף בורג שפתח את הדיון וסיימו אמר, כי אכן שאלת הקיום המשותף בין דתיים וחילוניים עומדת היום בחריפות שאינה פחותה מאשר בימי בן־גוריון. לדבריו ככל שיהיו שולים רבים יגדל הקונפליקט בין התרבויות, הדעות והמסורות.

בורג גילה כי בבתי הדין הרבניים נפתחו בשנה האחרונה 63,500 תיקים, וזו עליה של 30 אחוז לעומת השנה שעברה. רוב התיקים היו תיקי גירושין. לדבריו בשנה האחרונה קיבל משלחות דתיות רבות מהכנסיה הפרובוסלבית והכנסיה הסובייטית והוא שוקד על טיפוח קשרים עם כנסיות אלו.

„נאמני תורה ועבודה"

חברי מזכירות „נאמני תורה ועבודה" נפגשו אתמול עם ח"כ נחמן רז, יו"ר ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, והביעו בפניו את חרדתם לנוכח ההחדרה של השקפות חרדיות לתוך מערכת החינוך הממלכתית דתית. השקפות אלו מתבטאות לדבריהם בהסתה נגד שירות בצה"ל או בישיבות הסדר, והסתה נגד חברה דתית מעורבת של גברים ונשים. המסר החרדי מועבר בעיקר על ידי בוגרים ומורות חרדיים במוסדות החינוך הממלכתיים דתיים.

בפגישה נידונו הדרכים החוקיות והחינוכיות שיש לנקוט, ואושם על המשך המגעים.

קרבן ההיתקלות באיזור הבטחון - נקבר בירושלים

סמל ישראל סדן ז"ל הספיק להרוג מחבל לפני שנהרג מרימון

משפחת סדן בלוויית הבן סמל ישראל ז"ל. צילום: יצחק הררי

(ע.) — חלל צה"ל סמל ישראל סדן (מנתא) בן 21, שנהרג בהיתקלות עם מחבלים בצפון, הובא אתמול לקבורה בטקס צבאי בבית העלמין של הר־הרצל בירושלים.

הוא נטמן בחלקת לוחמי תש"ח, ליד קבר דודו משה יוסף לבנון שאותו כלל לא הכיר, ואשר נפל בגיל 17 באדר תש"ח בקרב באזור העיר. דוד אחר נהרג בקרבות העיר העתיקה ונטמן בהר־הזיתים. בלוויה השתתף קהל רב, בני משפחה, חברים ליחידה. את הממשלה ייצג השר יוסף שפירא.

האב שלמה סדן אמר קדיש ואחר כך אמר דברי הספד: „ישראל אהוב נפשנו, מחמד לבנו, יקר היית לנו ולכל מי שהכירך, חבריך אהבוך כאח, אחיך ומשפחתך. הלוחמת היו לך למופת ה־נכשיו המכה אתה לנו למופת, באהבתך הלוחמת לעמך ולארצך. היינו גאים בך בחייך ושבעתיים במותך".

האב סיפר, כי לפני שנה נפגע ישראל בבטן; לאחר שהחלים בן נסע, נפגע במטען צד, אך לא סיפר על פציעתו כדי שלא יוכלו להוציאו מהיחידה הקרבית. „אתה, כששפר התהלים איתך, לחמת בצוררי ישראל ללא חת ונפלת בגבורה," אמר האב.

מפקד הגדוד רס"ן שלמה סיפר כי לפני כמה זמן הוא ראיין את ישראל שביקש להצטרף לפלוגה בה מצא את מותו. היתה זו פלוגה קרבית ותיקה.

„בעת ההתקלות עם המחבלים נשא ישראל סדן את רובהו והוא אף הספיק להרוג את אחד המחבלים, אך לאחר מכן התפוצץ לידו רימון והוא נהרג", ציין המפקד.

עוד ספדו הרב הפיקודי ורב שכונת בית הכרם שבה נולד וגדל ישראל.

לאחר זאת הונחו על הקבר זרי פרחים ומשמר חיילים ירה מטח כבוד.

עד 31 במרס 1986

עצמאי, שכיר! בקופות הגמל של דיסקונט הרווחת כפול

תמר · ינפר · שקמה

1 הטבות מיידיות במס

אם אתה עצמאי או שכיר, עד סוף שנת המס תוכל להשלים את הפקדותיך בקופות הגמל „יתמר", „ינפר" ו„שקמה", ולקבל ממס הכנסה החזר המגיע עד 792 שקל חדש* וזה לא הרווח היחיד שלך.

ב„יתמר", „ינפר" ו„שקמה" — הרווחים שכספך צובר מחושבים בשיטת הערך היומי, הבלעדית לקופות הגמל של דיסקונט. שיטה זו מביאה בחשבון כל יום הפקדה, מיום ההצטרפות לקופה ועד ליום משיכת הכסף, וזה אומר שאתה מרוויח פעם נוספת — ויותר שקלים.

נוסף לכך, מקנה לך החברות ב„יתמר" וב„ינפר" ביטוח חיים בגובה יתרת החשבון, עד לתקרה של 500 ש"ח וביטוח כפל תאונה עד לתקרה של 1000 ש"ח.

הצטרפות לקופות, הגדלת הפקדות או השלמת הפקדות ניתן לבצע בסניף או באמצעות הקו הפתוח של טלבנק דיסקונט 24 שעות ביממה. טלפון 639888 מאזור חיוג (03) או 639777(03) מאזורי חיוג אחרים.

עד 31.3.86 תוכל להשלים הפקדות ב„יתמר", ב„ינפר" וב„שקמה" עד 20,000.- ש"ח שהיא תקרת ההפקדה השנתית המוכרת בוותק ראשוני.

* שווי הטבות המס המגיע לעצמאי המפקיד את המכסימום המותר (1744 ש"ח).

בנק דיסקונט

אנשים · אנשים · אנשים

שתיים או שלוש

שר הבטחון, יצחק רבין, הרולד סונדרס, לשעבר עוזר מזכיר המדינה לעניני המזרח התיכון ותומאס פיקרינג שגריר ארה"ב ב־ישראל, ישתתפו ביום עיון בנושא „גבולה המזרחי של מדינת ישראל, שתי מדינות או שלוש", שייערך מחר באוניברסיטת חיפה. מטרת יום העיון לעמוד על התפיסות האמריקאיות והישראליות ביחס לעתיד ה־שטחים במסגרת תהליך השלום. ביום ה־עיון ישתתפו גם ח"כ אליהו בן־אלישר, יהודה בן־מאיר וח"כ מרדכי בראון. פרופ' גד גילבר, מאוניברסיטת חיפה ירצה על „התפתחויות כלכליות ביהודה ובשומרון" ופרופ' ארנון סופר, גם הוא מאוניברסיטת חיפה, על „יהודה ושומרון — היש דרך חזרה?". יושבי ראש המושבים יהיו נשיא האוניברסיטה אפרים עברון, ופרופ' גבריאל בן־דור.

יוסף מיכלסקי

יועץ אמנותי

ד"ר תום לוי (בתמונה) התמנה ליועץ אמנותי של „בית ליסין", לצדו של המנכ"ל צחי בקר. ד"ר לוי שימש בשנה האחרונה כמנהל אמנותי של פסטיבל עכו, ולפני כן יועצו האמנותי. הוא בעל תארים מתקדמים לאמנות התיאטרון, מוסמך אוניברסיטת ייל, ודוקטור מאוניברסיטת ניו־יורק. ד"ר לוי ביים, עיבד ותירגם עשרות תסכיתים ברדיו ובתיאטראות הציבוריים, ביניהם את „ברכה" בתיאטרון באר־שבע, „אנשים קשים", „חתונה", „כמו בדור בראשי" וכן מחזות מן הרפרטואר הבינ־לאומי. בתחום זה בלטו עיבודיו ועבודות הבימוי שלו למחזות גרמניים. ד"ר לוי יכנס לתפקידו ב„בית ליסין" יחד עם המנכ"ל, ב־10 במאי.

מירי פז

מיתקפה

השפעת העתונות היא דלה, והיא עצמה אשמה בכך. כך הצהיר אתמול שר המשפטים משה נסים (בתמונה), בהופיעו בפני פורום דוברי משרדי הממשלה. הסיבות לכך הן, לדבריו, במחשבה כי מה שמספק את סקרנות העתונאי כאילו מספק את רצון הציבור, ד־לא היא. עוד טען נסים כי העתונות לא מו־דה בטעויות. דבריו של נסים לא נשארו ללא תגובה. העתונאי גד ליאור האשים את שר המשפטים ב„עליהום" על העתונות ו־ציין גם מקרה ספציפי שבו פרקליטות ה־מדינה לחצה לפרסומים.

מיכה צימוקי

ניקוי ראש

„זה יהיה רק ניקוי ראש", הבטיח הרב־המוהל רוסמן לזוג השחקנים מוני מושונוב וסנדרה שדה: בנם בן שבעת הימים מיכאל (בתמונה עם הוריו ואחותו עלמה) נולד בימול וזהו סימן — הבטיחו הרב — שיהיה גדול בתורה. על כך העיר האב הנרגש שמספיק לו שהתינוק יהיה לא גדול ולא קטן, ממוצע ועל הכיפק. בטקס ברית ה־מילה שנערך במלון קרלטון בתל־אביב השתתפו ידידים וחברים לעבודה, ביניהם צוות תוכנית הטלוויזיה „זהו זה", אריק איינשטיין, גידי גוב, שלמה בר־אבא ועוד.

התחלה טובה

מנכ"ל נעמ"ת מאשה לובלסקי, יחד עם היועצת המשפטית של הארגון רבקה אנ־גיא והמשפטן אריאל רוזן צבי נפגשו אתמול עם שר הדתות יוסף בורג כדי להציג בפניו את ממצאי מחקרו של רוזן צבי בנושא פתרונות בענייני דיני אישות ב־מסגרת ההלכה. הפגישה בת השעה וחצי אמנם לא הולידה תוצאות ממשיות, שכן השר ביקש ללמוד את החומר שהוגש לו, אולם אווירה טובה והתלהבותית לא חסרו שם, ואולי זוהי התחלה טובה לשינוי.

פנים רבות

במסגרת המדגה למורים של התיאטרון הקאמרי יתקיים היום אחה"צ מפגש שנושאו „פנים אחרות לחנוך לוין", בהנחיית פרופ' מנחם פרי וד"ר אבי עוז. שחקני הקאמרי שהשתתפו במחזות לוין יופיעו בקטעי משחק ושירה. המפגש יעסוק גם בפעילותו החוץ־תיאטרונית של חנוך לוין (בתמונה): סיפוריו ו־כתיבתו לילדים.

מירי פז

סדר בבלאגאן

השחקן והזמר איב מונטאן (בתמונה), רמז בתוכנית טלוויזיה שהוקלטה בביתו כי הוא עשוי להשתלב בחיים הפוליטיים לאחר הבחירות בצרפת משום ש„יהיה כזה בלאגאן שלא יוכל להימנע מכך". מונטאן, ששר בתוכנית כמה משיריו הישנים והחדשים, כולל עיבודי רוק, על רקע צי־לומי רעייתו המנוחה, סימון סיניורה (כולל צילום של שניהם בחברת ראש הממשלה, שמעון פרס), התייחס בדבריו גם לשאלת הטרור. לדעתו אסור להיכנע לטרור שכן אחרת נהיה צפויים לטיסות נפרדות ליהודים וללא יהודים. „ואת חושבת שמישהו ימחה על כך?" שאל את המראיינת היהודיה, אן סינקלר.

גדעון קרן, פאריס

לא להזכיר נשכחות

ב־1979 היתה זו יוזמת־הנפל להעביר את השגרירות הקנדית מתל־אביב לירושלים — פרי השראתו של מי שהיה אז ראש ממשלת ישראל מנחם בגין — אשר תרמה להחלשת מעמדו של ג'ו קלארק, ראש ממשלת מיעוט שמרנית בקנדה במשך שמונה חודשים. אין קלארק אוהב ש־מזכירים לו אותה פרשה „אומללה". מכל מקום, בעת ביקורו בארץ בחודש הבא (10־14 באפריל) כשר החוץ בממשלת רוב שמרנית בראשותו של בריאן מאלרוני, לא ידובר עוד ביוזמת הנפל אלא בהקמת קרן משותפת למחקר, שהועלתה בפגישת שמעון פרס עם מאלרוני בעת מושב עצרת או"ם בניו־יורק באוקטובר אשתקד. קלארק אף יוכל לדווח כאן, מה למד משיחותיו עם מנהיגי שלוש מדינות ערביות שבהן יבקר לפני ישראל — מצרים, סעודיה ו־ירדן.

ש. שפיר

שינוי הקו

במערב־גרמניה מעלים הסוציאל־דמוקרטים, ולא הם בלבד, את תרומתו ההיסטורית הגדולה של פרדיננד לסל (בתמונה), היהודי (1825־1864) בייסוד ארגון הפועלים הפוליטי הראשון ב־1863, ששימש מסד למפלגה הסוציאל־דמוקרטית. בועידות המפלגה מוצג דגלו של „איגוד הפועלים הגרמני הכללי" של לסל, והביוגרפיה הגדולה של ההיסטוריון הישראלי שלמה נאמן זכתה שם בשעתה לעניין רב (בעברית היא הופ־צה במקוצר ב„עם עובד" רק לפני כשנה). עתה, לאחר התעלמות ממושכת, הופיעה גם ביוגרפיה ראשונה על לסל במזרח־גרמניה הקומוניסטית, פרי עטו של ההיסטוריון האנס יורגן פרידריכי מלייפציג. במחלוקת בין לסל לקרל מרקס אף נבע ה־היסטוריון המזרח־גרמני מהזדהות מלאה עם מרקס, אף כי הוא מותח ביקורת על שלסל לא חזר לנבכי „הקומוניזם המדעי". רומן של הסופר היהודי המזרח־גרמני סטפאן היים (שביקר כמה פעמים בארץ) על לסל טרם הותר לפרסום במזרח־ברלין.

ש. שפיר

פסח מתקרב

בפעם הראשונה משתתפת הוצאת הספרים „עם עובד" בהוצאתו לאור של ספר בישול (בשיתוף עם הוצאת „מודן"). ה־מדובר הוא בספרה של ניבה רוזן המוקדש כולו למתכונים המיוחדים לפסח. ה־מבוגרים המבשלים ודאי ייהנו ממנו. לילדים מגישה „עם עובד" הגדה לפסח מיוחדת הכוללת גם סיפורים ושירים לילדים אותם בחרה ד"ר מירי ברוך (ביניהם שירים כמו „שבלת בשדה", „ניסן", „ארבעה אחים" וסיפורים כמו „משה התינוק בארמון פרעה", „המכתב שנשלח עם הרוח" ו„הערשה נפלאות"). את ההגדה ציירה ניזה הראל (שאגב, מאושפזת עתה בבית החולים ב־באר־שבע בעקבות תאונת דרכים... החלמה מהירה!) ועיצב עמרם פרת. את התיק ה־פסחי של „עם עובד" משלימה פקסימיליה של הגדת אופינגן משנת 1729, אותה הם מייצאים גם לארה"ב.

המדור נערך ע"י ורדה צימרמן

صكنا من الاجل

מאה שערים

שערים במניות מימוש וירידות

[illegible]

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אגה.ה ש	16500 תב	363	+1800	+12.2	+472
הספנות 0.1	1075	5405	-50	-4.4	-5595
הספנות א 0.5	745 תב	6795	+46	+6.6	+17871
בנק ספנות אופ'2	729	2687	-36	-4.7	-6485
כללי לא בהסדר	37000	217			+96.0
בנק צפ' אמריק 1.	— הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמריק 5.	— הפסקת מסחר				
בנק צפ' אב אופ1	— הפסקת מסחר				
דנות א 1.0	— הפסקת מסחר				
דנות 5.0	— הפסקת מסחר				
הבינלאומי 5.0	3660	12336			-1450
פ.י.ב.י. 0.5	3405	9547	-20	-6	-1894

בכולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	79510	1127			+260
אידיבי ב 100.0	79450	30.0	+400	+5	+204
אידיבי בב 2.8א	493600	1.0	+18000		
				+3.8	+11.0
אגוד 0.1	59000	273			+237
דיסקונט ב	102000	25.0			+20.0
דיסקונט א	100700	396			+159
דיסקונט שה ב	11710	179	+110	+1.0	+312
המזרחי ש	32400	1270	-500	-.9	-913
המזרחי מ	32301	117	+51	+.2	+344
המזרחי שה 9	14700	87.0	+100	+.7	+363
הפועלים מבב	126000	1.4	+4000	+3.3	+2.0
הפועלים ש	53590	1628	-360	-.7	-2426
הפועלים מ	53450	1343	-250	-.5	-2080
כללי א 1.0	137015	47.0	+15		+84.0
כללי אופ 9	132000	2.0	+1000	+.8	+25.0
כללי שה 5	102000	7.0	+800	+.8	+128
כללי שה 7	6520	133	+20	+.3	+252
כלל 100.0	33960	1787	-60	-.2	-1900
כלל שה 9	45480	34.0	+180	+.4	+289
כלל שה 11	12750	347			+331
ביטון ומסחר 1.0	46100		+1500	+3.4	+57.0
ביטון ומסחר 5.0	23510	8.0	+1010	+4.5	+88.0

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	6679 מ		-351	-5.0	-637
לאומי משכנתא' ש	4940 מ		-260	-5.0	-1101
לאומי משכנתא' מ	4725	369			+322
כרמל ש	3840	106	+130	+3.5	+234
כרמל שה 1	2660	43.0	+20	+.8	+43.0
בנין ב' 5.0	3607 קפ		+172	+5.0	+892
פת מבב ש	1030	2246			+38.0
משכן ב ש	2300	572	-10	-.4	-182
עצמאות 0.1	4290	785			-98.0
טפחות מבב ש	12990	39.0			+25.0
טפחות רג ש	10800 תב	83.0	-1200	-10.0	-118
טפחות שה 1	7343	25.0	+283	+4.0	+27.0
טפחות שה 2	3519	86.0	+120	+3.5	+305
יעסוד 1.0	849	346	-15	-1.7	-117
יעסוד 5.0	390	908	-10	-2.5	-2719
ביזב 1.0	2120	2722	+102	+5.1	+3003

מוסדות מימון

שלטון א ש	378	9362			+5628
ההלוואות מבב א	30999 תב	2.8	-2582	-7.7	-2.8
ההלוואות מבב ג	— לא נסחר				
לאומי תעשיה א ש	5656	77.0	-236	-4.0	-365
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר				
פת תעש בב ג	— לא נסחר				
פת תעש בב גג	— לא נסחר				
פת תעש בב גגג	— לא נסחר				
פת תעש בב ד	— לא נסחר				
פת תעש בב דד	— לא נסחר				
מרכז קבלנים 5.0	660	6267	+30	+4.8	+3748
תיירות בב	— לא נסחר				
כלל ליסינג א0.1	8460	126	+249	+3.0	+141
כלל ליסינג 0.5	3230 תב	566	+200	+6.6	+729
כלל ליסינג אג"ח	11077 •	54.0	+527	+5.0	+92.0

• ביצוע חלקי 48.80%

ביטוח

אגאם 0.1	4000	374	-50	-1.2	-143
אררט א 0.5	2635	2152	+45	+1.7	+3287
בטוח משנה 0.1	720 תב	686	+69	+10.6	+12/7
בטוח משנה 0.5	302 •	2968	-16	-5.0	-5297
• ביצוע חלקי 63.70%					
הדר 1.0	1540 תב	982	-100	-6.1	-945
הדר 5.0	835	3589	-35	-4.0	-1354
הסנה ש	2875	5327	-130	-4.3	-15797
הפניקס 0.1	1493	1101			+784
הפניקס 0.5	820	816			+66.0
המסנה-הדאל 1.0	6850	80.0	-70	-1.0	-35.0
המסנה-הדאל 5.0	2700	297	-100	-3.6	-169
ידידיה 0.1	— הפסקת מסחר				
ידידיה 0.5	— הפסקת מסחר				
מנורה 1.0	6830 תב	100	+480	+7.6	+147
מנורה 5.0	2820	160	-66	-2.3	-14.0
סהר ג 1.0	3716	630			+155
סקוריטס 0.1	2746 מ		-144	-5.0	-3431
צור ש	1481	850	-60	-3.9	-1587
ציון החזקות 1.0	12505 תב	61.0	+800	+6.8	+84.0
ציון החזקות 5.0	2700 תב	323	-144	-5.1	-151

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרנאצא 1.0	3413	71.0			-79.0
אינטרנאצא 5.0	1014 תב	305	-100	-9.0	-166
אינטרנאצא אופ 1	649	1607	+1	+.2	+1145
מאיר עזרא 1.0	4700	164			-238
מאיר עזרא אופ 1	4380	63.0			-103
מתה 1.0	— הפסקת מסחר				
מתה 5.0	— הפסקת מסחר				
כלל סחר 1.0	3585 תב	1048	-200	-5.4	-2522
קריסטל 1.0	3700	45.0	+43	+1.2	+108
רסק 0.1	33800	1.5	+1526	+4.9	+3.1
רסק 0.5	7166 תב	106	-796	-10.0	-114
שופרסל א 2.0	4409	1335			-1136
שופרסל ב 10.0	2600	6321			+6470

שרותים

דלק ג ש	4655	1244	-170	-3.7	-2430
הראל 1.0	2600	170			-11.0
הראל 5.0	1276	194			-35.0
סוכנות הספקה 0.1	9215 •	98.0	-485	-5.0	-73.0
• ביצוע חלקי 62.80%					
סוכנות הספ' 0.5א	3685	199	-20	-.5	-191
קרור 0.1	1321	1503	+30	+2.3	+511
קרור 1.0	354 •	8223	-18	-4.8	-14108
• ביצוע חלקי 72.50%					
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר				
מוסכי עירוני 0.1	2659 תב	410	-296	-10.0	-421
מוסכי עירוני 0.5	897 תב	3488	-100	-10.0	-5117
קונטורסיום 0.1	1295 מ		-68	-5.0	-1789
קונטורסיום 0.5	590	2699			+1534
קמל 1.0	— הפסקת מסחר				
קמל אופ 1	— הפסקת מסחר				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זהר 1.0	9690	28.3	+90	+.9	+16.5
גלי זהר 5.0	3460	84.0			-23.5
מלונות דן 1.0	3685 תב	125	-200	-5.2	-248
מלונות דן 5.0	2795	120	+30	+1.1	+35.0
חוף האלמוג 0.1	2685	853			+427
כנם 1.0	2159	28.0	-18	-.8	-50.0
מלונות ירדן 1.0	3800 תב	2361	+476	+18.9	+3395
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר				

מחשבים ושרותי מחשב

דטה מיכון 1.0	3066	824	+5	+.2	+322
ת.י.ל.ן. 1.0	12313 קו		+586	+5.0	+287
יעצא 1.0	3250	256	+89	+2.8	+286
יעצא אופ 1	2865 תב	159	+200	+7.5	+365
כלל מחשבים 1.0	4600	399			-69.0
מ.ל.ל. 1.0	5850	137			
מ.ל.ל. 5.0	2970	207	+40	+1.4	+44.0
משוב מחשבים 1.0	2230	145	+30	+1.4	+140
ניקוב מחשבים 1.	4673	54.0			+29.0
ניקוב מחשבים 5.	2420	361			-105
תים מחשבים 1.0	1706	849			-29.0
תים מחשב אופ 1	16551	22.0			-8.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אבוהם גינדי 1.0	813	1885	+37	+4.8	+1122
אבוהם גינדי 5.0	729 קו		+35	+5.0	+6050
ארץ מבנים 1.0	834 תב	2429	+107	+14.7	+1920
ארץ מבנים 5.0	360 תב	13407	+22	+6.5	+21414
אזורים 1.0	4218	1901			-570
אילון 1.0	1125 תב	1702	-125	-10.0	-1167
אילון אופ 1	1088	309	-62	-5.4	-78.0
אל-רוב 1.0	2400	62.0			-235
אל-רוב 5.0	2465	64.0			+56.0
אמגורים 1.0	1705 מ		-90	-5.0	-762
אמגורים אופ 1	1530 •	270	-90	-5.6	-255
• ביצוע חלקי 68.50%					
אפריקה 0.1	39000	89.0			+45.0
אפריקה 1.	29700	140			+77.0
ארזים 1.0	1140 מ		-60	-5.0	-2492
אירלון 0.1	2569 תב	888	-200	-7.2	-1531
אירלון 0.5	1488 תב	1346	-112	-7.0	-1978
בן-יקר נת 1.0	3159	321			-969
ברנוביץ 1.0	3883 תב	1656	+260	+7.2	+1562
ברנוביץ 5.0	2350 תב	841	+241	+11.4	+1872
דנקנר 1.0	3904 מ		-206	-5.0	-2602
דוזקר 1.0	666 תב	1533	-74	-10.0	-724
דוזקר 5.0	427	2589			+2420
דוזקר אופ 1	380	7494	+20	+5.6	+5711
דרעד 0.1	5271	54.0	+251	+5.0	+118
דרעד 0.5	2570 תב	532	-164	-6.0	-665
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר				
נכסים ובנין 1.0	2750	1995	-30	-1.1	-838
גב-ים 0.1	3990	145	-10	-.3	-11.0
גב-ים 0.5	2697	658			-108
הכשרת הישוב 1.0	43300	180	-1000	-2.3	-262
[illegible]	2119 תב	2063	-220	-9.4	-8105
ישראלום 1.0	6320	22.0	-180	-2.8	-57.0
ישרום 10.0	10594	916	+100	+1.0	+669
בתן מנתות 1.0	8675	180			-31.0
כלל נדלן 0.1	367 תב	26783	-25	-6.4	-30093
לוסיד 1.0	2851 תב	482	+372	+15.0	+376
לוסיד 5.0	1459 תב	594	-120	-7.6	-909
מ.ת.מ. 1.0	1777 מ		-94	-5.0	-2102
מבני בניה 1.0	501	9579			-1477
מבני בניה אופ1	320 תב	8580	-50	-13.5	-5282
מרכז כסף 1.0	2450	184			-35.0
מישגאל 5.0	518 מ		-27	-5.0	-4433
מגרב 5.0	648 תב	13988	+93	+16.8	+31814
מר-לן 1.0	372	5691	+1	+.3	+4122
מר-לן אופ 1	3748 תב	20.0	+400	+12.2	+19.0
לידנסקין 1.0	4725	140			-80.0
לידנסקין 5.0	3451	1177			+123
לימפיק 1.0	983	2284	-52	-5.0	-3672
לימפיק 5.0	430 תב	4132	-36	-7.7	-5586
נאות אביב 0.5	20551	120			+82.0
נכסי אחזים 1.0	4770 תב	657	-340	-6.7	-1015
סהר החזקות 1.0	9300 תב	178	-490	-5.0	-157
סהר החזקות 5.0	6356 •	116	-334	-5.0	-150
• ביצוע חלקי 80.80%					
סוללבונה מבב א	— הפסקת מסחר				
סוף 1.0	2220	324	+70	+3.3	+375
סוף 5.0	1370	201			-93.0
עמר וסלע 1.0	894	525	+16	+1.8	+218
קיסריה 0.1	1976 מ		-104	-5.0	-2322
קיסריה 0.5	854 מ		-45	-5.0	-5992
רובינשטיין 1.0	— הפסקת מסחר				
רובינשטיין 5.0	— הפסקת מסחר				
רומבין 1.0	2095 תב	1515	+110	+5.5	+3538
רומבין 5.0	1400	3676	+36	+2.6	+3675
רסקו מבנה	5250 קו		+250	+5.0	+923
רסקו רג	5448	289	+259	+5.0	+452

חקלאות

מטעי הדר 0.1	3880	353	-80	-2.2	-254
מטעי הדר 0.5	1206 מ		-64	-5.0	-1766
מהדרין 0.1	11000 תב	393	-800	-6.8	-559
נכסי הדרים 1.0	1160	13085			+15100
פרי אור 0.5	5700	484			+72.0
פרי-הר 5.0	8081	1578			-168

תעשייה

מזון וטבק

אוסם 1.0	1315	395	+5	+.4	+82.0
אטלנטיק 1.0	— הפסקת מסחר				
גולדפרוסט 1.0	1620	765	+43	+2.7	+792
גולדפרוסט 5.0	719 תב	2244	+94	+15.0	+3095
גולדפרוסט אופ 1	646 קו		+63	+10.8	+1658
דובק מב ש	3150	1055			-920
דובק מב מ	3200	598			-2196
תלבל 1.0	1160	960	-2	-.2	-162
תלבל 5.0	626	1912	-20	-3.1	-1122
פרי-זה 1.0	2785 תב	2751	-310	-10.0	-3262
פרי-זה 5.0	2257 תב	1202	-200	-8.1	-360
טמפו בירה 1.0	10800 תב	111	-700	-6.1	-198
טמפו בירה 5.0	7000	19.0	-260	-3.6	-13.0
יצהר 1.0	1455	1086	-70	-4.6	-789
יצהר א 5.0	825	1352	-30	-3.5	-1676
כן 1.0	11179 קו		+532	+6.8	+284
כן 5.0	5700	76.8	-300	-5.0	-30.0
סנפרוסט 1.0	5380	248			+24.0
עלית 0.1	14960	692			+293
עסיס ב 0.5	40205 תב	154	-2567	-6.0	-307
שלמה אנגל 1.0	1818	127	-1	-.1	-74.8
שמן מבנה ש	5790	220	+171	+3.0	+131

טקסטיל והלבשה

ארגר 1.0	815 תב	7172	+46	+6.0	+13324
אופים 1.0	1557 תב	733	-173	-10.0	-910
אפטנת ברוך 1.0	1795 תב	1400	-199	-10.0	-1777
אפטנת ברוך 5.0	960 תב	960	-58	-5.7	-1887
אפתע 1.0	— הפסקת מסחר				
אפתע אופ 1	— הפסקת מסחר				
ארגמן רג ש	2410	1641	+350	+5.0	+1499
דלתא-גליל 1.0	4630	603			-18.0
דלתא-גליל א 3.0	3400	780	-35	-1.0	-357
מטוית מאוחד 1.	1600	70.0	-53	-3.1	-306
מטוית מאוחד 5.	655	812	-3	-.5	-620
מטוית אופ 1	525	977	+25	+5.1	+2177
ריטלנג 1.0	3960	497	-40	-1.0	-55.0
ריטלנג 5.0	3000	458			-297
וורדינון 1.0	4296	600	+50	+1.2	+673
ויקוה 1.0	6150	146	+46	+.8	+9.0
ויקוה 5.0	3500 תב	467	-375	-9.7	-423
סיב-סוב 1.0	— הפסקת מסחר				
סיב-סוב אופ 1	— הפסקת מסחר				
יומאר 1.0	— הפסקת מסחר				
לודזיה 0.1	1750 תב	70.1	-120	-6.4	-325
לודזיה 0.4	720	3183	-8	-1.1	-633
ליבת 1.0	930 תב	3236	-60	-6.1	-6612
מיב גלימן 1.0	660	1591	+11	+1.7	+518
מקס 0.1	26800	42.0	+700	+2.8	+54.0
מקס 0.5	7020 תב	600	-780	-10.0	-410

עיט 1.0	10600 תב	197	-1100	-9.4	-180
עיט 5.0	5770	170			-7.0
עמק 1.0	2372 תב	567	+216	+10.0	+2398
פולגת א 0.1	9070	1135			-527
פולגת ב 0.4	6530	1113	-220	-3.3	-1926
פוליגון א 0.5	3780 תב	214	-420	-10.0	-207
פרגוד 1.0	1634	1141			+292
גבור סבריקה בעמ	14850	156			-160
תעש רהיטין 1.0	3140	1142	-160	-4.9	-1435

מתכת ומוצריה

אירקונן 5.0	1500	180	-20	-1.5	-129
אורדן 10.0	11160 תב	306	-1240	-10.0	-365
אורדן 50.0	10000.	178	-200	-2.0	-48.0
כבלים ש	14750	11.0			-18.0
התכוף 1.0	10100	43.0	-250	-2.4	-20.0
התכוף 5.0	6064	103	-1		-8.0
קומפוזיט פח 1.0	1016	8420	-50	-4.7	-8946
קומפוזיט פח 5.0	680	2423	-30	-4.2	-1895
מרכן 1.0	623 מ		-33	-5.0	-2141
מרכן אופ א	566	300			-8.0
מתכת סרום 1.0	2139 מ		-113	-5.0	-345
מתכת סרום אופ 1	1515	443	+15	+1.2	+520
כללי ציון 1.0	2142 תב	604	-238	-10.0	-1853
כללי ציון 5.0	830	4669	-22	-2.6	-4762
כללי ציון אופב	790 תב	1180	-75	-8.7	-3300
קרנבי 1.0	762	2356	-30	-3.8	-1279
קרנבי 5.0	400 •	1635	-20	-4.8	-1467
נחושתן 0.1	16000	14.0	-400	-2.4	-48.0
נחושתן 0.5	5040	316	+10	+.2	+174
עוד 3.0	1511	652	+60	+4.1	+1816
סקר פלדה 1.0	5344 מ		-281	-5.0	-803
קינג 1.0	1080 תב	1702	-120	-10.0	-1897
קינג 5.0	646	1416	-5	-.8	-1559
קליל 1.0	2865	188	-5	-.2	-26.0
קליל 5.0	1362 תב	657	-151	-10.0	-505
שלזות 5.0	2185 •	264	-115	-5.0	-403
• ביצוע חלקי 53.70%					
תעשיות לכיש 1.0	1155	1152			+174
תעשיות לכיש 5.0	545	1883			+1197

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	438000	25.0			+15.0
אלקו 0.1	3781	257			+128
אלשי 0.25 ש	2625 תב	455	-292	-10.0	-283
אלשי 0.25 מ	2501 תב	142	-278	-10.0	-143
אלקטרה 0.1	12700	85.0	+50	+.4	+21.0
אלקטרה א 0.5	6750 תב	695	-380	-5.3	-466
אלרון 3.0	350750 תב	121	+20000		
				+6.1	+295
ארית 1.0	34050	226			+1.0
כלל תעש אלקטרו	2970	5446	-145	-4.7	-8260
סמקטרוניקס 1.0	1904	1094	-1	-.1	-201
סמקטרוניקס 5.0	1195	2444			+3362
פיזטגנר 1.0	1802 תב	1084	-200	-10.0	-1431
פיזטגנר 5.0	900	1896	-25	-2.7	-2214
ציקלון 1.0	6113 מ		-322	-5.0	-231
ציקלון 5.0	3590	498	-30	-.8	-67.0
קנבסקין אירלו 1.	3500	121	+60	+1.7	+198
קנבסקין אירלו 5.	2184	301	+60	+2.8	+258
ת.א.ת. 1.0	3793 •	648	-200	-5.0	-201
• ביצוע חלקי 98.80%					
ת.א.ת. 5.0	1635	2555	-80	-4.7	-3101
ת.א.ת. אופ 1	13600	46.0	-800	-5.6	-40.0
תראזה 1.0	5440	111			-8.0

מוצרי בניה

אי.פ.כלל בנין 1.	4880	242	-120	-2.4	-241
אלקול 5.0	5722 תב	102	-580	-9.2	-253
אקרשטיין 1.0	1350	3101	-150	-10.0	-5111
אקרשטיין 5.0	1100	1954			+1125
בטון תדיר 1.0	16000	81.6	+560	+3.6	+22.4
בטון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר				
בר-כון 1.0	2785	81.0	+1		+34.0
בר-כון 5.0	800	681	-10	-1.2	-596
המסלול 1.0	— הפסקת מסחר				
המסלול 5.0	— הפסקת מסחר				
טרומאסבסט 1.0	6500	29.3	-100	-1.5	-19.4
טרומאסבסט 5.0	2150 תב	167	+150	+7.5	+150
מ.ל.ם. 1.0	915 תב	667	+83	+10.0	+2975
מ.ל.ם. 5.0	485 תב	487	+44	+10.0	+487
מכול השק בתעש	2701	491	-80	-2.9	-359
מתאיזה ולמבן 1	— לא נסחר				
מתאיזה ולמבן 5	— לא נסחר				

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	16560 תב	100	-1840	-10.0	-138
אליאנס ב 200.0	1417	1305			-10.0
גל תעשיות 1.0	6450 תב	184	-450	-6.5	-312
גל תעשיות 5.0	3360	382	-180	-5.1	-458
[illegible] 1.0	3399	105	-60	-1.7	-93.0
דשנים 0.1	10002	43.0	-447	-4.5	-71.0
דשנים 0.5	3940	518	-20	-.5	-214
חיפה כימיקל 10.0	422	7344			-24890
טבע ש	52200	243	-1650	-3.1	-540
טבע אופ 4	47000	26.0	+450	+1.0	+211
ליפסקי 1.0	1431	1514			+891
ים המלח 0.1	14300	1584			-714
פטרוכימיים 10.0	383	20194	-17	-4.3	-24200
מקסימה 1.0	4761	257	-240	-4.8	-401
מקסימה 5.0	1930	602	-83	-4.1	-500
נקה כמיקל 1.0	3500	109	+100	+2.9	+45.0
סנו 1.0	8050	58.8	-150	-1.8	-43.0
סנו 5.0	5550	135			+45.0
קרים כימיקל 1.0	4739 תב	86.0	-320	-6.3	-190
ת.ג.ל. 1.0	1876	439			+232
ת.ג.ל. 5.0	1025 תב	752	+121	+13.4	+1319
תיא 5.0	4905	80.0	+20	+.4	+51.0
פרוטארום 10.0	8000	184			-54.0
תגד א 5.0	3676 מ		-194	-5.0	-1372

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	4850	142	+230	+5.0	+167
דפרון 5.0	2128 תב	66.0	-237	-10.0	-128
ת.מ.ן. 1.0	2880 תב	243	-160	-5.4	-166
ת.מ.ג. אופ 1	2530 תב	255	-240	-8.7	-225
יאה 1.0	4370	245	+20	+.5	+13.0
לבידי אשקלון 1.	551 מ		-29	-5.0	-9048
לבידאשקלון אופ1	856	1456			+2069
מולט ב 0.5	29800	49.0			-28.0
מפעלי נייר 10.0	182000	67.0	-9000	-4.7	-55.0
סקטוריה 1.0	1780	124	-61	-3.3	-306
רים 0.1	3419 תב	676	-350	-9.3	-895
רים 0.4	2007 תב	2149	-223	-10.0	-3137
תעל ב 0.2	11610 תב	147	-1290	-10.0	-252

תעשיות שונות

אלומית 1.0	4015	252	-125	-3.0	-254
אלומית 5.0	2800	351			-12.0
אבדרין 1.0	2945	191	-1		-8.0
אבדרין 5.0	1600	765	+60	+3.9	+696
אבדרין אופ א	990 תב	598	+90	+10.0	+1775
חמישה יוד 1.0	8500	108	-250	-2.9	-78.0
דיקה 1.0	5800 תב	56.1	-580	-9.1	-236
דיקה 5.0	3176 תב	248	+289	+10.0	+787
ה.ג.פולק 1.0	7400 תב	59.0	-600	-7.5	-149
ה.ג.פולק 5.0	3900 תב	246	-240	-5.8	-320

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	6565	1059	-100	-1.5	-624
כור בבי 1.0	5400000	.2	-50000	-2.7	-1.1
כלל תעשיות 1.0	1532	20192			+9303
מאגרי טכנולוגיה	541 תב	5287	-60	-10.0	-7767
מאגריטכנו אופ 1	471 תב	1460	-40	-7.8	-5003

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמיקו ש	4900	647			+311
אידיבי פתוח 2.0	3750	3106	-93	-2.4	-3380
אינקובה 0.1	1709 •	377	-90	-5.0	-145
• ביצוע חלקי 91.50%					
אינקובה 0.5	826	1235			+238
אלגד ש	4876 תב	822	+510	+11.7	+1773
אלגד מ	5176 תב	244	+469	+10.0	+436
אלרן ש	2800	1439	-25	-.9	-1639
אלרן מ	2679	539			+218
אמישר בב' 1.0	28930	12.0			-3.0
אפיק 1.0	585 תב	3170	-35	-5.7	-2961
אפיק 5.0	460	2422			-1636
גואלה 1.0	1560	260	+18	+.7	+260
חברה לישראל 1.0	7382 תב	737	-820	-10.0	-803
חברה לישראל 5.0	4361 מ		-229	-5.0	-655
הלפסון 0.1	65330	3.0	+3105	+5.0	+6.6
הלפסון 1.0 ש	17800	49.0			-3.0
אמפא א 0.5	8220 תב	245	-800	-8.9	-108
פועלים השק ש	4450 תב	853	-250	-5.3	-1225
לאומי השק 0.1	5335 תב	1079	-280	-5.0	-923
דיסקונט השק ש	2323	6468			+586
מזרחי השק ש	10441 תב	172	-1160	-10.0	-150
מזר השק אגח 124	11834 תב	5.0	+1076	+10.0	+5.8
חירון 1.0	2193 מ		-115	-5.0	-461
חירון 5.0	650	5890			+315
יצוא ש	7900	453			+345
ידין א 0.1	2613 מ		-137	-5.0	-911
כלל ישראל 10.0	2682	2613			+78.0
כלל ישראל 50.0	1900	466	-30	-1.6	-287
לנדיק 0.1	7615	50.0	+266	+3.6	+10.0
לנדיק 0.5	2310 תב	783	+210	+10.0	+995
מגור 0.1	6930	197			-11.0
מגור א 0.5	4040 תב	510	-440	-9.8	-522
עוז השקע 0.1	2358	203	+1		+36.0
עוז השק ב 0.5	1004	929			-46.0
פז השק ש	19550	343			+198
פמה א 0.1	8799 מ		-463	-5.0	-928
פמה 0.5	4494 מ		-236	-5.0	-2436
פריון ב 2.5	2755 מ		-145	-5.0	-2072
שחל טריוס 1.0	— הפסקת מסחר				
שחל טריוזאופ ב	— הפסקת מסחר				
שחל טריוס שה 1	— הפסקת מסחר				

מחקר ופיתוח

אמצעים ממוחשבים	2027	374			+88.0
גליל טכנולוגיות	556 תב	7243	-62	-10.8	-8287

דלק ונפט

דלק חיפושינפט1.	2868 מ		-151	-5.8	-2218
דלק חיפושינפט5.	1415 מ		-74	-5.0	-6783
דלק נפט אופ 2	701 תב	4603	-149	-17.5	-9704
פז חיפושי נפט	11500	320	-400	-3.4	-377
מראויל 1.0	1850	120	-19	-1.0	-4.0
מראויל 5.0	675	918			+146
י.ג.א.ל. 5.0	1250	1718	-24	-1.9	-1235
מ.ג.ג. 1.0	1910	382	-30	-1.6	-174
מ.ג.ג. 5.0	855 מ		-45	-5.0	-7878
סיסמיקה 1.0	— הפסקת מסחר				
סיסמיקה 5.0	— הפסקת מסחר				
סיסמיקה אופ 1	— הפסקת מסחר				
פראויל ב 0.3	3000	287			-374
צפון אמר נפט 1.	265 מ		-14	-5.0	-12247
צפון אמר נפט 5.	203 מ		-11	-5.1	-15286
צפון אמר נפט אופ2	501 מ		-31	-5.8	-719
נפטא ש	1100000	1.0	+50000	+4.8	+1.0

נסחרות במט"ח

גזית מ	225	810	-6	-2.6	-1065

שערי מטבע חוץ ביום 11.3.86

המטבע	[illegible]
1 דולר ארה"ב	[illegible]
1 לירה שטרלינג	[illegible]
1 מארק גרמני	[illegible]
1 פרנק צרפתי	[illegible]
1 גולדן הולנדי	[illegible]
1 פרנק שוויצרי	[illegible]
1 כתר שוודי	[illegible]
1 כתר נורבגי	[illegible]
1 כתר דני	[illegible]
1 מארק פיני	[illegible]
1 דולר קנדי	[illegible]
1 דולר אוסטרלי	[illegible]
1 ראנד דרא"פ	[illegible]
10 פרנקים בלגיים	[illegible]
10 שילינגים אוסטריים	[illegible]
1000 לירטות איטלקיות	[illegible]
100 ין יפניים	[illegible]
1 דינר ירדני	[illegible]
1 לירה לבנונית	[illegible]
1 לירה מצרית	[illegible]

דולר יציג: 1.4809 **דולר נוסעים: 1.7566** **דולר שחור: 1.59–1.60**

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלווה פיתוח (100% הצמדה)		
4001ש	476500.0	+1500.0
4002ש	470801.0	
4003ש	462101.0	
4004ש	460000.0	
4.25% מלווה מדינה (שנתי)		
ק-301 תשואה 4.62%		
4101	266.6	+1.0
ק-302 תשואה 4.66%		
4102	106.7	-1.4
4103	102.3	-1.4
4104	98.9	-1.4
ק-321 תשואה 4.78%		
4301	98.4	+.8
4302	93.7	+.9
4303	92.9	+.9
4304	91.3	+.8
311 תשואה 4.87%		
4201	90.2	+.6
3% מלווה מדינה (גליל)		
ק-201א תשואה 2.88%		
3601ש	30525.0	+37.0
ק-201ב תשואה 2.89%		
3602ש	28102.0	+34.0
2027 א תשואה 2.90%		
3603ש	26123.0	+21.0
ק-202 תשואה 2.81%		
3604	23534.0	+19.0
ק-203 תשואה 2.79%		
3605ש	21501.0	+55.0
3606ש	20256.0	+52.0
3607ש	18819.0	+49.0
3608ש	17808.0	+46.0
ק-204 תשואה 2.89%		
3609ש	16879.0	+14.0
3610ש	15218.0	+11.0
3611ש	14995.0	+12.0
3612ש	14555.0	+12.0
ק-205 תשואה 3.10%		
3613	13551.0	+11.0
3614ש	12999.0	+11.0
3615ש	11998.0	+10.0
3616ש	10978.0	+9.0
ק-206 תשואה 3.31%		
3617ש	10237.0	-93.0
3618ש	9708.0	-90.0
3619ש	8924.0	-84.0
ק-207 תשואה 3.25%		
3620ש	8460.0	-63.0
3621ש	8033.0	-60.0
3622ש	7240.0	-55.0
ק-208 תשואה 3.10%		
3623ש	6993.0	+121.0
3624ש	6583.0	+116.0
ק-209 תשואה 3.29%		
3625ש	5948.0	+119.0
3626ש	5499.0	+112.0
3627ש	5097.0	+105.0
ק-210 תשואה 3.43%		
3628ש	4651.0	-46.0
3629ש	4355.0	-44.0
3630ש	4114.0	-43.0
ק-211 תשואה 3.35%		
3631ש	3795.0	-18.0
3632ש	3573.0	-17.0
3633ש	3374.0	-16.0
ק-212 תשואה 3.35%		
3634	2970.0	-29.0
3635ש	2867.0	-27.0
3636ש	2760.0	-26.0
ק-213 תשואה 3.70%		
3637ש	2532.0	-26.0
3638ש	2355.0	-25.0
3639ש	2154.0	-23.0
ק-214 תשואה 3.58%		
3640ש	1789.0	-32.0
3641ש	1548.0	-29.0
ק-215 תשואה 3.56%		
3642	1385.0	-20.0
3643ש	1201.0	-18.0
ק-216 תשואה 3.32%		
3644	1089.6	+17.0
3645	981.1	+14.8
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-251 תשואה 4.57%		
3701	814.8	-23.6
ק-252 תשואה 4.50%		
3702	625.8 ק	+18.6
ק-253 תשואה 4.40%		
3703	557.6	+19.1
3704	477.3	+16.5
ק-261 תשואה 4.75%		
3751	244.8	-2.0
ק-262 תשואה 4.62%		
3752	99.5	+1.6
3753	95.2	+1.5
ק-263 תשואה 4.67%		
3754	85.9	+1.2
ק-271 תשואה 4.75%		
3901	91.1	+1.0
3902	86.7	+.9
3903	86.0	+1.0
3904	84.6	+1.0
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
3105ש	246500.0	
3106ש	237000.0	
3107ש	236000.0	+500.0
3108ש	223500.0	+700.0
3109ש	222000.0	+1000.0
3110ש	222000.0	+2000.0
3111ש	216500.0	+1000.0
3112ש	214000.0	
3113ש	217700.0	+2000.0
3114ש	209000.0	+500.0
3115ש	206000.0	
3116ש	199000.0	
3117ש	207300.0	+1000.0
3118ש	199500.0	-1700.0
4%-6%-7% מלווה פיתוח המדינה (80% הצמדה)		
3201ש	170601.0	+201.0
3202ש	170500.0	+1000.0
3203ש	169000.0	+1000.0
3204ש	164000.0	
3205ש	164000.0	
3206ש	160000.0	
3210ש	161310.0	
3211ש	156700.0	
3212ש	153000.0	
3213ש	146000.0	
3214ש	141200.0	
6%		
3501ש	139000.0	+1000.0
3502ש	136700.0	
3503ש	123800.0	
3504ש	122500.0	+2500.0
3505ש	117000.0	
7%		
ק-701 תשואה 4.10%		
3521ש	119301.0	+733.0
3524ש	112602.0	+722.0
ק-702 תשואה 4.00%		
3522ש	114573.0	+1005.0
3523ש	108140.0	+976.0
ק-703 תשואה 4.17%		
3525ש	110239.0	+29.0
3526ש	110840.0	+26.0
3527ש	107818.0	+25.0
3528ש	104867.0	+22.0
ק-704 תשואה 4.27%		
3529ש	104370.0	+88.0
3530ש	101929.0	+86.0
3531ש	101579.0	+85.0
3532ש	98602.0	+83.0
3533ש	98417.0	+83.0
3534ש	92708.0	+77.0
ק-705 תשואה 4.25%		
3535ש	92942.0	+412.0
3539ש	87589.0	+397.0
ק-706 תשואה 4.33%		
3536ש	92619.0	+79.0
3537ש	92473.0	+77.0
3538ש	87037.0	+73.0
3540ש	86802.0	+73.0
3541ש	83855.0	+71.0
3542ש	83692.0	+71.0
3543ש	79554.0	+67.0
ק-707 תשואה 4.32%		
3544ש	79734.0	+172.0
3546ש	77744.0	+171.0
3547ש	77500.0	+171.0
3548ש	77379.0	+170.0
3550ש	73371.0	+155.0
3551ש	72970.0	+156.0
ק-708 תשואה 4.37%		
3545ש	77364.0	+65.0
3549ש	73010.0	+62.0
3552ש	66940.0	+48.0
3554ש	69780.0	+58.0
3555ש	69780.0	+58.0
ק-709 תשואה 4.31%		
3553ש	69538.0	+58.0
3571ש	60122.0	+50.0
ק-710 תשואה 4.31%		
3556ש	66563.0	+185.0
3558ש	66436.0	+188.0
3559ש	64056.0	+182.0
3560ש	60595.0	+175.0
3561ש	60358.0	+175.0
ק-711 תשואה 4.29%		
3557ש	67206.0	+264.0
3572ש	60943.0	+250.0
ק-712 תשואה 4.20%		
3573ש	60632.0	+50.0
3574ש	55895.0	+46.0
3577ש	55837.0	+47.0
3578ש	51536.0	+43.0
ק-713 תשואה 4.29%		
3575ש	55483.0	+198.0
3576ש	55266.0	+197.0
3579ש	50952.0	+186.0
ק-714 תשואה 4.30%		
3580ש	47486.0	-293.0
3581ש	45154.0	-274.0
3582ש	39751.0	-259.0
3583ש	36906.0	-248.0
ק-715 תשואה 4.26%		
3584ש	35123.0	+78.0
3585ש	33258.0	+75.0
3586ש	30096.0	+66.0
3588ש	31393.0	+71.0
ק-716 תשואה 4.30%		
3587ש	31520.0	-199.0
3591ש	28696.0	-185.0
3592ש	28651.0	-185.0
3593ש	28584.0	-185.0
ק-717 תשואה 4.30%		
3589ש	28616.0	+55.0
3594ש	27255.0	+53.0
3596ש	26022.0	+51.0
3597ש	25900.0	+50.0
ק-718 תשואה 4.30%		
3590ש	28459.0	+105.0
3595ש	27085.0	+103.0
5% מלווה פיתוח המדינה (ברירה [illegible])		
ק-101 תשואה 3.83%		
2001ש	116989.0	+314.0
2002ש	116540.0	+314.0
ק-102 תשואה 4.40%		
2003ש	110962.0	-947.0
ק-103 תשואה 4.19%		
2004ש	112239.0	-47.0
ק-104 תשואה 4.24%		
2005ש	105022.0	+76.0
2006ש	108299.0	+90.0
2007ש	106169.0	+89.0
ק-105 תשואה 4.15%		
2008ש	105285.0	+193.0
2012ש	102976.0	+193.0
2015ש	100237.0	+192.0
ק-106 תשואה 4.15%		
2009ש	106913.0	+89.0
ק-107 תשואה 4.30%		
2010ש	105760.0	-781.0
2011ש	103705.0	-766.0
2013ש	103589.0	-796.0
2014ש	100856.0	-778.0
ק-108 תשואה 4.31%		
2016ש	101751.0	-1024.0
2018ש	99027.0	-1037.0
2021ש	95717.0	-1043.0
ק-109 תשואה 4.50%		
2017ש	98238.0	-878.0
2019ש	97894.0	-908.0
2020ש	95025.0	-883.0
ק-110 תשואה 3.90%		
2022ש	98196.0	+74.0
ק-111 תשואה 4.25%		
2023ש	90335.0	-690.0
ק-112 תשואה 4.00%		
2024ש	84617.0	+813.0
2027ש	81542.0	+806.0
2031ש	75352.0	+789.0
ק-113 תשואה 4.20%		
2025ש	84906.0	-353.0
2026ש	84510.0	-354.0
ק-114 תשואה 3.09%		
2028ש	84123.0 ק	+2448.0
2030ש	80014.0 ק	+2397.0
ק-115 תשואה 4.30%		
2029ש	76779.0	-1151.0
2033ש	70543.0	-1123.0
2035ש	64682.0	-1069.0
ק-116 תשואה 4.35%		
2032ש	75264.0	-2028.0
2034ש	71029.0	-1975.0
2036ש	67309.0	-1859.0
ק-117 תשואה 3.31%		
2037ש	65308.0	+53.0
2052ש	54790.0	+45.0
ק-118 תשואה 4.30%		
2038ש	64117.0	-688.0
2040ש	61654.0	-683.0
2051	58278.0	-663.0
ק-119 תשואה 3.75%		
2039ש	62090.0	+324.0
2041ש	58760.0	+313.0
ק-120 תשואה 2.92%		
2053ש	55950.0	+45.0
ק-121 תשואה 0.84%		
2054ש	54760.0	+41.0
2056ש	50755.0	+38.0
2058ש	46251.0	+35.0
ק-1121 תשואה -0.13%		
2060ש	44221.0	+32.0
ק-122 תשואה 2.00%		
2055ש	53254.0	-309.0
2057ש	49311.0	-294.0
2059ש	44862.0	-275.0
ק-123א תשואה 0.30%		
2061ש	34362.0	+418.0
ק-123ב תשואה -0.50%		
2062ש	32433.0	+23.0
ק-123ג תשואה 0.64%		
2063ש	29666.0	-517.0
חולים		
מ 16	103.8	
מ 17	105.5	06/03
מ 18	103.9 ק	09/03
מ 19	102.7	-.8
מ 20	103.5	09/03
מ 21	104.9	-.1
מ 22	100.5	
מ 23	92.3	-.4
ש24	90.5	+.2
ש25	92.2	
ש26	90.9	+.3
ש27	89.6	+.1
ש28	93.2	+.3
ש29	95.4	+2.7
ש30	94.0	-.5
ש31	98.3	+.3
32	95.0	-.5
33	99.0	03/03
מ"ע 34	103.2	
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
מ"פ	200.0	
מ"פ	1160.0	
אלסינט	— הפסקת מסחר	
תדיראן 84	93.9	
תדיראן 85	400.0	-.1
"אורמת" צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-601 תשואה 6.10%		
סד' 2501	157.3	+1.6
סד' 2502	154.6	+1.5
סד' 2503	149.7	+1.5
ק-602 תשואה 6.00%		
סד' 2504	149.1	+1.6
סד' 2505	143.4	+1.6
ק-603 תשואה 5.00%		
סד' 2506	140.1	+3.5
סד' 2507	135.3	+3.5
ק-604 תשואה 5.50%		
סד' 2508	99.9	+1.4
"דימון"-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 7.70%		
7001	235.4	+3.8
7002	229.1	+3.5
ק-902 תשואה 7.90%		
7003	215.8	+3.2
7004	200.0	+2.8
ק-903 תשואה 7.82%		
7005	187.4	+3.7
ק-904 תשואה 7.88%		
7006	176.2	+3.2
ק-905 תשואה 8.20%		
7007	162.5	+1.1
7008	154.4	+1.1
ק-906 תשואה 7.90%		
7009	156.2	+2.7
ק-907 תשואה 7.90%		
7010	147.1	+4.1
ק-908 תשואה 8.15%		
7011	137.9	+1.5
7012	133.0	+1.4
ק-909 תשואה 8.35%		
7013	124.8	+.1
ק-910 תשואה 8.32%		
7014	108.7	
ק-911 תשואה 8.55%		
7015	89.7	+1.1
7016	91.9	+1.1
7017	91.1	+1.1
7018	90.9	+1.1
7019	91.3	+1.1
7020	91.1	+1.1
7021	90.2	+1.1
7022	89.9	+1.1
ק-951 תשואה 7.60%		
7201	92.7	+1.4
"גלבוע" צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 2.10%		
6101ש	12233.0	+8.0
ק-802 תשואה 2.50%		
6102ש	7318.0	+5.0
ק-803 תשואה 2.50%		
6103ש	6624.0	+4.0
ק-804 תשואה 2.30%		
6104ש	6181.0	+101.0
6105ש	5848.0	+96.0
ק-805 תשואה 2.20%		
6106ש	5713.0	+171.0
6107ש	5503.0	+165.0
ק-806 תשואה 2.44%		
6108ש	3927.0	+67.0
6109ש	3738.0	+65.0
6110ש	3676.0	+64.0
ק-807 תשואה 2.70%		
6111ש	3024.0	+2.0
6112ש	2933.0	+2.0
ק-808 תשואה 2.55%		
6113ש	2009.0	+39.0
ק-821 תשואה 3.58%		
6151ש	764.9	+10.1
6152ש	739.2	+9.8
ק-822 תשואה 3.59%		
6153ש	641.7	+10.4
6154ש	630.3	+10.3
ק-823 תשואה 3.32%		
6155ש	416.3 •	+12.5
ק-824 תשואה 3.45%		
6156ש	353.0	+5.4
ק-825 תשואה 3.48%		
6157ש	249.4	+4.4
6158ש	236.3	+4.2
ק-826 תשואה 3.49%		
6159	199.4	+3.5
ק-827 תשואה 3.52%		
6160	186.7	+3.9
6161	180.0	+3.7
ק-828 תשואה 3.42%		
6162	164.4	+4.7
ק-829 תשואה 3.50%		
6163	151.7	+3.2
6164	145.7	+3.1
ק-830 תשואה 3.40%		
6165	138.2	+2.4
ק-831 תשואה 3.47%		
6166	131.2	+1.7
6167	128.2	+1.6
6168	126.2	+1.6
ק-832 תשואה 3.48%		
סד' 6169	118.5	+1.7
ק-833 תשואה 3.46%		
6170	111.8	+.1
ק-834 תשואה 3.32%		
6171	80.9	+2.2
6172	79.8	+1.2
ק-851 תשואה 3.47%		
6801	85.0	+1.0

בק"מ נייר
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
ריבית בק"מ ל-7 ימים או ריבית בהרווח קבוע מה פרי"ם. הגבוה מבין השניים
בנק לאומי

שערי קרנות נאמנות

שם הקרן	מחיר: היחידה	מחיר: הפדיון	שם הקרן	מחיר: היחידה	מחיר: הפדיון
אב	3710.92	3658.65	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אבוקה	25336.54	25092.16	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אביב	30809.30	29738.37	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אגה	1130.53	1108.34	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אדיר	1223.91	1199.92	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אדם	1540.09	1510.54	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אמיר	1435.22	1406.68	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אור	406.98	398.42	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אורין	319.05	312.53	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אורלי	19267.61	19054.28	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ארץ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אייל	2770.71	2716.74	[illegible]	[illegible]	[illegible]
איילת	3718.04	3637.98	[illegible]	[illegible]	[illegible]
איריס	3878.06	3793.96	[illegible]	[illegible]	[illegible]
איתן	540.16	529.01	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אילן	7639.34	7479.12	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

הגילוי של ריבית הנשך

מאת דרור שרביט

דו"ח גדיש מטיל חלק מהאחריות להסתבכות קופת חולים בחובות הגדולים על הבנקים. הבנקים, שלא מנעו את התמוטטות הקופה עד כה וגישרו על פערים הולכים וגדלים בין השתתפות הממשלה בתקציבי הקופה לבין הוצאותיה, הם שאחראים לניפוח של חובותיה הגדולים.

את הריבית שגבו הבנקים מהקופה מכנה גדיש, בדו"ח שהגיש לראש הממשלה, „רווחים", כאילו וגם הם, בעצם, ידעו שלעולם לא יוכלו לממש אותם למעשה. אין זה משנה שעל „הרווחים" האלה כבר שולמו מיסים (בצורת מיקדמות) ושעל מקור הכספים כבר שולמו למפקידים ריביות גבוהות, אגב חברות ממשלתיות עתירות נזילות כמו חברת „בזק", „פז" ו„שקם" היו הנהנות העיקריות מריביות גבוהות אלה.

ניתן אולי להתייחס בביקורת לשיקול שהנחה את הבנקים לתת הלוואות לגוף שהכנסותיו אינן מובטחות, לא בזמן הקצר, אך האם ציפו מהבנקים, שכאשר החליטו לתמוך בפערי התקציב של קופת חולים יעשו זאת בריבית מסובסדת. איזו שערוריה היתה פורצת במקרה כזה?

השאלה היא האם כל רמת ריבית שהיתה גבוהה ב־1985 מ„פריים" ועד 2 אחוזים נחשבה לריבית נשך. יתכן בהחלט שזו היתה ריבית נשך, אך זו הריבית הנורמטיבית שהיתה במשק להלוואות חריגות, גלויה וברורה וידועה לכל באישור בנק ישראל ובהנחייתו.

על הלוואות חריגות, ולהלוואות כאלה נזקקה קופת חולים, שילמו הלווים 17 אחוז לפחות ב־28.12.84, תוספת של 8 אחוזים ריבית חריגה ב־26.3.85, תוספת של 7.5 אחוזים לפחות ב־22.5.85 (14 אחוז „פריים" ועוד 7.5 אחוזים ריבית חריגה) ו־18.5 אחוז לפחות (11 אחוז „פריים" ועוד 7.5 אחוזים) ב־1.8.85.

לפחות, מפני שעל ריבית ה„פריים" הוסיפו הבנקים תוספות שונות (הקצאה סיכון), שהגיעו עד 3 אחוזים ויותר ואם גדיש היה בודק בבנק בו הוא פועל כיום היה מגלה שתוספות אלו אף היו גבוהות יותר.

רק ב־1.12.85 ירדה תוספת הריבית החריגה מעל ה„פריים" לשיעור של 2 אחוזים. האם זו ריבית החריגה המייצגת לשנת 1985? גדיש ממליץ בדו"ח שלו לפרוס 95 מיליון דולר, שהם עודף הגביה מעל ריבית ה„פריים" ועוד 2 אחוזים לחודש, בהלוואות חדשות מאמצעי הבנקים ובריבית מסובסדת. הפריסה המסובסדת תביא לכך שבמונחים כלכליים הבנקים יחזירו לקופ"ח „מחצית ריבית היתר שהם גבו". על פי התקדים של „אלסינט" אפשר לתבוע מהבנקים מחילת חובות אך מיותר לכנות זאת החזרת ריבית יתר. זו הריבית ששררה במשק בשנת 1985.

בנק ישראל התבקש על ידי ראש הממשלה לבדוק את חישוביהם של גדיש וסהארי, שסייע בהכנת הדו"ח. ספק אם יוכלו בבנק המרכזי להתעלם מנתוני הריבית ששררו במשק בשנה הקודמת כפי שעשה גדיש בדו"ח שלו, ריביות שהוכתבו על ידי בנק ישראל עצמו.

מומחי משרד החקלאות:

יהיה צורך לנייד אמצעי ייצור של מושבים נחשלים

מציגים תוכנית לפתרון מצוקת המושבים

מאת דויד מושיוב

הפתרון היסודי למצוקה הכלכלית במגזר המושבי הוא על ידי הגברת הרחבת הייצוא החקלאי של הישובים המצויים באזורי הספר של המדינה, משום ששם אי אפשר לדלל את האוכלוסיה החקלאית. באזורים אלה הכרחי גם פתרון תעשייתי ממלכתי להגדלת התעסוקה. בחלקים המרכזיים של הארץ יש לנייד את אמצעי הייצור של הקבוצה הנחשלת במושבים והעברתם של אמצעי ייצור אלה לידי הקבוצות המיומנות יותר, אומרים מומחי משרד החקלאות.

ההון הדרוש לביצוע תכנית הבראה כזו צריך לבוא ממקורות ממלכתיים, כאשר החקלאים אשר יקבלו את תוספת אמצעי הייצור ישאו בחלק מהנטל. המומחים מסבירים, כי בחקלאות בישראל התחוללה במהלך 40 השנים האחרונות מהפיכה טכנולוגית וכושר הייצור של כל משק עלה פי עשרה. תהליך זה גרם להשקעות הון בטכנולוגיה וליצירת אבטלה בחקלאות. לדוגמה, דונם כותנה מעבדים היום בשעות בודדות בלבד, כל העבודות הדרושות לכרם שקדים, כולל איסוף וליקוט, מסתכמות ביום עבודה אחד לדונם.

תהליך זה גרם ליצירת שלוש קבוצות חקלאיות במושבים:

א. קבוצה שסיגלה לעצמה את המיומנות האגרוטכנית והטכנולוגית וכן מיומנות ניהולית פיננסית.

ב. קבוצה המנסה להדביק את הישגי קבוצת העלית.

ג. קבוצה שאינה מתמודדת עם האתגרים הטכנולוגיים והאגרוטכניים ולא עם האתגרים הניהוליים והפיננסיים.

מתהליכים אלה מתחייבות כמה מסקנות, אומרים מומחי משרד החקלאות:

הדרך הקאופרטיבית היא הטובה ביותר.

הפנייה של חלק ניכר מכושר הייצור באזורים המתאימים לייצור, תוצרת חקלאית לייצוא לחו"ל. כיום 35 אחוז מהתפוקה החקלאית מיועדת לייצוא ו־50 אחוז מכמות המים הנצרכת מיועדת לגידולי ייצוא. 5 אחוזים מהאוכלוסייה במדינה מייצרים כיום תפוקה חקלאית בהיקף 2.5 מיליארד דולר בשנה כאשר 800 מיליון דולר מזה מיועדים לייצוא כתוצרת טריה ומעובדת.

שחרור המושבים מנטל הקבוצה השלישית הנחשלת, כאשר הם ימשיכו להשאר בקהילה הכפרית וימצאו להם מקורות פרנסה אחרים אבל אמצעי הייצור שלהם יועברו לידי הקבוצה המיקמנת.

ההערכה היא שכיום 25 אחוז מכלל המשקים המושבים מהווים את הקבוצה הנחשלת ממנה יש לפרוז את אמצעי הייצור במחיר החובות המוטלים עליה.

משרד החקלאות בסיוע גורמים מקצועיים בכירים מהמערכת האקדמית, בוחן את היקף בעיית המשקים הנחשלים והסכומים הכספיים שידרשו לביצוע תכנית ההבראה. כאשר לישובי קו העימות בגליל הבעייה היא אחרת. המשק החקלאי בהר הגבוה תוכנן על לול הטלה. כושר הייצור של משפחה בישובים אלה נע סביב 250,000 ביצה. ברמת החיים של תקופת התכנון הדבר הספיק פחות או יותר לקיום משפחה. כיום – בחוכמה שלאחר מעשה – יכולה משפחה לייצר 1.5 מיליון ביצים בנקל, אולם אין מכסות ייצור לכמויות כאלה. תעסוקה חקלאית אחרת איננה אפשרית בתנאים האקלוגיים. מכאן שהכרח למצוא למתיישבים שם בסיס נוסף לפרנסה ותעסוקה לא במסגרת חקלאית.

באשר לפתרון המצוקה הכלכלית לישובים הקיבוציים קובעים מומחי משרד החקלאות, כי במגזר זה מספיקה פריסת חובות דוחקים לתקופה ארוכה בתנאים נוחים, כדי להקל עליהם את המעבר של התקופה הקשה.

מומלץ לאשר לאי.אי.אס תנאים מועדפים ביקנעם

לאחר שהובטחו תנאים משופרים לחברה אמריקאית ידועה

מאת משה גבע

חברת „אי. אי. אס" לייצור ציוד תואם למחשבי י.ב.מ. מבקשת להעתיק את מפעלה מקרית הסביון בחיפה ליקנעם. זאת בתנאי שתקבל תנאים המוענקים לאזור פיתוח א'.

החברה הפנתה את בקשתה לשרים גד יעקבי ואריאל שרון, אשר הבטיחו להמליץ להעתר לבקשה בפני ועדת השרים לעניני כלכלה.

בקשת החברה באה לאחר התקדים של חברת „נורית' היל אלקטרוניקה" לה אושרו לפני כמה חודשים תנאי אזור פיתוח א' לצורך הקמת מפעלה ביקנעם. נציג „נורית' היל" בארץ מסרב לענות לפניות עתונאים אך ל„דבר" נודע כי בנהליה מתכננים להקים את המפעל עד חודש אוקטובר השנה. לעומת זאת אנשי יקנעם אינם מאמינים שהוא יפעל לפני תחילת השנה הבאה.

„אי. אי. אס." לא תבקש מענק מוגדל, כפי שאושר ל„נורית' היל", לא תעדיף לבחור במסלול (הכוונה עדיין בתהליך חקיקה) – לפיו יוענק לה פטור מתשלום מס הכנסה במשך 10 השנים הראשונות לאחר הקמת המפעל ביקנעם.

„אי. אי. אס" נוסדה ב־1980 על ידי ארבעה מהנדסים שפרשו מ„אלביט" והמחזיקים היום במשותף ב־75 אחוז מהונה. גידול המכירות של החברה נע בקצב שבין 40 ל־100 אחוז בשנה. בשנת 1984 גייסה החברה 5 מיליון דולר בבורסה האמריקאית. בשנה שעברה הגיע מחזור המכירות שלה ל־10 מיליון דולר והרווח אחרי מס הסתכם ב־2.4 מיליון דולר. באותה שנה ייצאה החברה 40 אחוז מתוצריה, חלקם במסגרת הסכמי קניות הגומלין.

על פי תחזיתו של מנכ"ל החברה, יעקב הרבסט, צפוי מחזור המכירות לגדול השנה ב־100 אחוז ולהגיע ל־20 מיליון דולר. הרווח הצפוי הוא 3 מיליון דולר, כשחלקו של היצוא אמור להגיע ל־60 אחוז.

לחברה משרדי מכירות גם בארה"ב, שם היא מעסיקה 15 עובדים מקומיים בראשות מנהל ישראלי. בין לקוחותיה בארה"ב נמנים „בל הליקופטרים" ו„יוז". בארץ נמנים על לקוחותיה התעשיה האוירית והבנקים.

„אי. אי. אס" מעסיקה בארץ 100 עובדים שמספרם עשוי לגדול השנה ב־80 עובדים נוספים בעקבות הגידול המתוכנן בהיקף המכירות.

בעקבות המעבר המתוכנן לאזור יקנעם צפויה פרישתם של 30 עובדים שיוחלפו על ידי תושבי המקום. בשנה הבאה צופה הרבסט לחברתו גידול נוסף של 100 אחוז בהיקף המכירות ובעקבותיו הרחבת מצבת כח האדם בכ־100 עובדים נוספים מקרב תושבי יקנעם.

יושב ראש המועצה המקומית ביקנעם, אילן גבריאלי פועל במרץ להביא לאישור מהיר של ההטבות שמבקשת החברה. לדבריו, עשוי המעבר הצפוי ליקנעם לפתור באופן חלקי את בעיית האבטלה החמורה של עיירתו, אשר תלך ותחריף עם הפיטורים המתוכננים הצפויים במפעל „סולתם".

„מנרב" מעתיקה פעילותה לחו"ל

בונה עבור ממשלת דרום־אפריקה מאות יחידות דיור

מאת משה גבע

חברת „מנרב" ממשיכה בתהליך העתקת פעילותה בתחום הבניה לחו"ל. החברה חתמה בימים אלה, באמצעות חברת הבת „מנרב אינטרנשיונל", על חוזה לבנית 480 בתים דו־משפחתיים בדרום אפריקה. היקף העבודה המשוער יסתכם ב־10.5 מיליון דולר, כאשר הרווח הצפוי יגיע לכ־2 מיליון דולר.

עבודות הבניה באתר, המרוחק כ־400 ק"מ מיוהנסבורג הבירה, יחלו בעוד כחודש וחצי ואמורות להסתיים תוך שנתיים.

„מנרב אינטרנשיונל" היא בבעלות מנכ"לה אפרים הניג (לשעבר מנכ"ל „יובל גד") המחזיק ב־15 אחוז מן המניות, כאשר שאר המניות מוחזקות בידי חברת האם, „מנרב אחזקות בע"מ". החברה עומדת לסיים תוך 6 חודשים את הפרוייקט הראשון שלה בדרום אפריקה בו החלה לפני כשנה וחצי. המדובר הוא ב־250 בתים דו־משפחתיים, בהיקף כולל של 6 מיליון דולר. הרווחים הצפויים יסתכמו בכ־900 אלף דולר.

שני הפרוייקטים מבוצעים במסגרת תכנית ממשלת דרום אפריקה להקים שכונות מגורים נפרדות לעובדי המדינה השחורים. שטחה הממוצע של דירה כזו הוא כ־140 מ"ר ומחירה כ־25,000 דולר. השכר החודשי הממוצע של השחורים בדרום אפריקה מסתכם בכ־100 דולר בלבד ועל כן נאלץ הדייר ללוות את כל כספי רכישת הדירה מבנק הקשור לממשלה. הבנק מלווה את הכסף רק לעובדי המדינה בנימוק כי רק להם יש מקור הכנסה קבוע המבטיח את החזר ההלוואה. כך קובעת למעשה הממשלה מי מקרב השחורים יגור היכן.

חברת „מנרב", כמו חברות בניה אחרות הפועלות בדרום אפריקה, קיבלה את ביצוע העבודות ללא מכרז. אברהם קוניצקי, בעל השליטה בחברה, אומר שחברות ישראליות נהנות מיחס טוב במיוחד בדרום אפריקה הודות מעל למקובל. חברתו בנתה 80 בתים במסגרת הפרוייקט הראשון וזאת לאחר שנציגי ממשלת דרום אפריקה ביקרו בארץ והתרשמו מפעילות החברה. „מנרב" פועלת למעשה כחברה קבלנית עבור הממשלה הדרום־אפריקאית, אשר מספקת חינם את הקרקע ואת הפיתוח וקובעת את מחירי הדירות לרוכשים. את התשלום עבור הדירות מקבלת „מנרב" מידי הבנק, על־פי קצב התקדמות שלבי הבניה. לחברה יש בינתיים נציג אחד בדרום אפריקה, מנהל הפרוייקט הראשון המהנדס דוד שרי. בימים אלה ייבחר נציג שני, אשר ישמש כמנהל הפרוייקט החדש. מלבד שני הישראלים מעסיקה החברה צוות מקומי קבוע המונה 12 עובדים בלבד. שאר העובדים נמנים על צוותות קבלני המשנה המקומיים המועסקים על־ידי החברה. ל„מנרב" אין ציוד משלה בדרום אפריקה ואף אינה מחזיקה ציוד. זאת מאחר שכוח העבודה הוא זול ביותר.

קוניצקי אומר שהמצב הפוליטי בדרום אפריקה לא מטריד אותו לעת עתה ובשנה האחרונה היה רק מקרה אחד בו נאלצה החברה להפסיק את העבודות ליום אחד בגלל הפגנות השחורים. לעומת זאת, חברתו מקפידה, לדבריו, שלא לבצע עבודות בתחום מדינות החסות כפי שעושים קבלנים ישראלים אחרים. במקביל לעבודות בדרום אפריקה מנסה „מנרב" (עד עתה ללא הצלחה) לקבל עבודות בניה גם בוונצואלה. זאת במסגרת תכנית הממשלה המקומית לבנות בתים עבור שוכני הרים.

הצלחה להנפקת המו"פ של „אל־אוף"

מאת ורדה בר

הנפקת המו"פ של חברת „אל־אוף" זכתה להצלחה רבה. ביום הראשון להנפקה, יום א' 9.3.86 הוזמנו 8.5 מיליון דולר וזאת מתוך הנפקה בהיקף של 11 מיליון דולר, כלומר שכבר ביום הראשון שווקו כ־80 אחוז מההנפקה.

הדיבידנד הראשון בשיעור של 15 אחוז נטו על ההשקעה העצמית יחולק ככל הנראה כבר בשלהי חודש אפריל והמסחר באיגרות המו"פ בבורסה בתל־אביב ייפתח בין ה־10 ל־12 בחודש יוני.

הצלחתה של הנפקת „אל־אוף" נובעת מהטבות המס המוקנות למשלמי מס שולי של 60 אחוז ומעלה. החיסכון הוא בעיקר במס היסף של בעלי ההכנסות הגבוהות.

מס היסף שהינו מס על מס נוסף מכיוון שרכישת יחידות המו"פ מקטינה את ההכנסה החייבת.

נראה כי להצלחת ההנפקה תרמה גם ירידת האטרקטיביות של ההשקעות הסולידיות כמו הפקדונות השקליים, שכן אלו מניבים תשואה נומינאלית של 1 אחוז לחודש לעומת איגרות המו"פ המניבות תשואה הצמודה לדולר.

השירות בצה"ל יחשב בפנסיה של כל עובדי המדינה

ולא רק בגימלת הפורשים מאז 1981

מאת חיים ביאור

גימלאי שירות המדינה, כולל אלה שפרשו מהעבודה לפני 1981, יקבלו תוספת ותק עבור שירותם בצה"ל.

בכך נעתר האוצר לפנייתו של אהרון הנדלמן, חבר המזכירות של הסתדרות עובדי המדינה. מתברר שבשנת 1980 נחתם הסכם שלפיו מכירה המדינה בתקופת השירות בצה"ל לצורך תוספת ותק בעבודה שתיכלל בגמלה, אלא שההסכם הופעל רק לגבי עובדים שפרשו לגמלאות מאפריל 1981.

הנדלמן דרש, כאמור, שתקופת השירות הצבאי תוכר לצורך תוספת ותק לא רק לגבי אלה שפרשו לגימלאות החל מ־1981 אלא לגבי כלל גימלאי המדינה כולל הפורשים בשנים קודמות. השבוע הודיע במכתב הממונה על השכר והסכמי העבודה במשרד האוצר, מנחם זיו, כי יוצאו הנחיות מתאימות לכלול לכל גמלאי שירות המדינה את ותק צה"ל בחישוב הגימלאות.

לעומת זאת, לא נפתרה בעייתם של גמלאים רבים, לשעבר עובדי משרד העבודה והרווחה, שאינם מקבלים את מלוא הגמלה המגיעה להם על פי חוק.

ב־31 בדצמבר '85 פירסם העורך הכלכלי של „דבר" כי מבדיקה שערך הנדלמן עולה שמאות רבות של גימלאים שהועסקו במשרד העבודה והרווחה, אינם מקבלים במשך שנים תגמול מינהל ומשק, תוספת גריאטריה, תוספת עומס ותוספות אחרות. במקום זאת מקבלים הגימלאים הללו תוספת איזון בסכום קטן בהרבה.

רק גימלאים מעטים גילו שמשולמת להם פנסיה שאינה כוללת את כל התוספות, אך גם אלה שפנו להנהלת המשרד בדרישה לקבל את התוספות המגיעות להם, קיבלו סכומים קטנים מכפי שהם זכאים.

למרות פניותיו התכופות של הנדלמן, נמשך העיוות בתשלומי הפנסיה של גמלאי משרד העבודה והרווחה. רשימות הגמלאים הזכאים להשלמת הפנסיה טרם הוכנו, מסיבות משרדיות.

5 מיליון דולר העבירה רשות שדות התעופה לאוצר

מאת אריה אורד

רשות נמלי התעופה העבירה למשרד האוצר 5 מיליון דולר מעודפי הכנסותיה שנצברו. מנכ"ל הרשות צבי גוב־ארי אמר בתשובה על שאלת סופר „דבר", כי הסכום הזה שולם על חשבון הנכסים הממשלתיים שנמסרו לרשות עם הקמתה. נכסים אלה מוערכים ב־65 מיליון דולר. גוב־ארי מוכן להתחייב להמשיך בהעברת תשלומים שנתיים של 5 מיליון דולר עד לפרעון החוב. לדבריו, תוכל הרשות לעמוד בכך תוך כדי ביצוע תכניות הפיתוח שלה.

בו בזמן ספגה הרשות ירידה של 2.5 מיליון דולר בהכנסותיה מביטול האגרות בשדות התעופה באילת עם ביטול איזור הסחר החופשי. ירידה זו מצטרפת להקטנת ההכנסות מתנועת הנוסעים בנמל בן־גוריון, שפחתה בשנת העבודה האחרונה ב־10 אחוזים בערך.

גוב־ארי אומר, כי הרשות הצליחה לאזן את תקציבה תודות לפיטורי כל העובדים הזמניים והעונתיים וכן לחסכון בצריכת החשמל. כוח אדם והחשמל הם שני סעיפי ההוצאה הגדולים ביותר של רשות שדות התעופה.

הפסד 20 מיליון דולר לשנה בגלל בטלת ציוד מכני כבד

נאמר בדו"ח על הענף שיוגש לראש הממשלה

מאת משה גבע

הפסד כספי של 20 מיליון דולר בשנה נגרם בשל בטלת הציוד המכני הכבד, נאמר בדו"ח על מצבו של הענף, שיגיש סגן שר החקלאות אברהם כץ עוז לראש הממשלה.

מן הדו"ח שחובר על־ידי ראשי הענף, עולה כי פוטנציאל הציוד הכבד בארץ שאינו מנוצל עתה, מתקרב לתפוקה שנתית של 50 מיליון מ"ק. המדובר הוא בציוד זמין לביצוע עבודות עפר שכלל אינו מנוצל או שהינו מנוצל בצורה חלקית בלבד.

נתון זה אינו כולל את הציוד האינטגרלי של גופים ממשלתיים וממלכתיים (כגון מע"צ וקק"ל, חברות כלכליות וכגון חברת „הפוספטים", חברת „ים־המלח", מחצבות, קבלני בנק, משקים חקלאיים, רשויות מקומיות וכו'.

עוד עולה מן הדו"ח ששליש מן הציוד החדיש אשר נרכש במשך 9 השנים האחרונות הינו מובטל. הנזק הכספי הנגרם כתוצאה מכך מתבטא בכ־20 מיליון דולר לשנה, מאחר שהחזר ההון השנתי בריבית דולרית של 15 אחוז מסתכם ב־60 אלף דולר לשנה.

הדו"ח קובע כי מספר העובדים אשר נפלטו מן הענף מגיע לכ־2000. מאחר שהשכר החודשי הממוצע של עובד הוא כ־400 דולר, מסתכם הנזק הישיר למשק כתוצאה מתשלום דמי ביטוח אבטלה ב־10 מיליון דולר לשנה.

מסקנת הדו"ח היא, איפוא, שהנזק הכולל הישיר למשק, עקב הפסד החזר ההון מבטלת הציוד, שגילו עד 10 שנים ועקב אבטלת 2000 העובדים, מגיע לכ־30 מיליון דולר לשנה. בתוך כך יש לקחת בחשבון את הנזק העקיף למשק, הנגרם לנוכח איבוד כוח אדם מיומן שחלקו יורד מן הארץ ולנוכח הוצאות הטיפול בציוד המושבת והנזקים הנגרמים לו עקב השבתתו. כמו כן מציינים מחברי הדו"ח את הנזק הנגרם למשק מפאת דחיית ביצוע עבודות פיתוח חיוניות. זאת בשעה שלנוכח השפל בענף, ניתן היום להשלים ביצוע פרויקטים לאומיים בעלות נמוכה יחסית.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי שקמים
הודעה בדבר הפקדת תכנית מיתאר מקומי

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שקמים הופקדה תכנית הנקראת תכנית מיתאר מס' 104/02/6 ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי:
א. הכנת תכנית מיתאר בהתאם לחוק התכנון והבניה — 1965 הכנה שטח המועצה האזורית לכיש וייעוד שטחיה לשימושי הקרקע השונים בהתאם למפורט בתשריט.
ב. קביעת אזורים חקלאיים, אזורים בנויים, שטח למרכז ומרכז משולב עם מגורים, אזור מוסדות ציבור ומלאכה, דרכים, מסילות ברזל ופרוזדורי אויר, שטח ציבורי פתוח, שטח פרטי פתוח, התוואים, דרכים קיימות, מסילת ברזל, פרוזדורי חשמל, שטחי יער ועתיקות, מקום בתי עלמין, שטח בזל, הסדרת בולים, קוי מים ראשיים, מתקני מים וחשמל, בתי עלמין, מגבלות בניה, סילוק אשפה ומתקני ביוב, הכל בהתאם למופיע בתשריט.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: שטח התכנית 381,730 דונם (גבולות המועצה כמיתואר במפת הכרזת תחום שיפוט המ.א. לכיש החתומה ע"י שר הפנים).

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או כל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דניאל
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי מר פריצקר ושות' לאשר תכנית בניה ברחוב זלמן שזר מס' 21, חלקה 153 בגוש 11192 גבעת אורנים.

הבקשה כרוכה בצורך שמוש בניה מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ב', ה', בין השעות: 08.00—11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

ב/איתמר יעוביץ
מהנדס העיר

החלטה מיוחדת
שנתקבלה באסיפה כללית יוצאת מן הכלל של חברת ר. לוים אחזקות בנאמנות בע"מ
שנתקיימה במשרדי החברה ביום 10.3.86

הוחלט:
1. לשנות את מטרות החברה כדלקמן:
סעיף 2 א' ו־2 ב' לתקנות המקוריות בטל ובמקומם יירשם:
"2.א. לעסוק בכל עסק של יצוא, שיווק, מכירה, הפצה, תיווך, קניה ומכירה של כל מוצרי לבוש ואופנה שונים;
ב. לעסוק בכל עסק של מסחר ויצוא של כל מוצר או שרות שהוא."
2. שאר מטרות החברה לא ישונו.
ר. לוים, מנהל

פינה חמה ללב"י
הקרן למען בטחון ישראל

השבוע:

התרומה הגבוהה:
מר צ'רנוביצי הרמן מרמת־גן
תרומתו השנתית
5,186.47 ש"ח

התרומה המרגשת:
לכבוד סולה פרדקין, עם סיום תפקידו כיושב ראש המועצה האזורית עמק יזרעאל, תרמו עובדי המועצה והמכללה
850 ש"ח

התרומה הצעירה:
דנה ותומר מתל־אביב תרמו לכבוד יום הולדתה של אמם רונית
18 ש"ח

היום יותר מתמיד –
תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

ביום ראשון, ה' באדר ב' תשמ"ו (16.3.1986)
יום השנה ה־38 לנפול בני־חברינו על הגנת בית־קשת.

עלי בן־צבי — אברהם בן־שבת
ספי כספי — נוח בוכבינדר
לוי פייגנבוים — יצחק פוזננסקי
ישעיהו פינקנזון

נעלה על קברם בשעה 15.30 אחה"צ.

בית־קשת
ההורים השכולים

אנו מודיעים בצער רב
על פטירתו של חברנו הותיק
אברהם גורדון ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה

חרות בע"מ
ההנהלה והעובדים

במלאות שלושים לפטירת יקירנו
חיים יחזקאל הלפרין ז"ל
נעלה לקברו מחרתיים יום ה', ב' באדר ב' תשמ"ו, 13.3.86, בשעה 3.00, בבית העלמין בחולון.
נפגשים ליד השער הישן.

המשפחה

לח' **שושנה סיון**
חברת מזכירות מועצתנו
אתך באבלך הכבד על פטירת בתך
יעל ז"ל

מועצת פועלי רמת־גן
והעובדים

להברתנו **בלה לויט**
אתך באבלך במות
אביך ז"ל

בנק לחרושת בע"מ
ההנהלה והעובדים

במלאת שנה לפטירתו של
יוסף דגן ז"ל
נעלה לאזכרה לבית הקברות
ביום חמישי ב' באדר ב' תשמ"ו (13.3.86) בשעה 15.30.
בשעה 16.30 נקיים במועדון מפגש הרצאה
לזכרו של יוסף בנושא דו קיום יהודי ערבי בגליל.

המשפחה
ובית השיטה

בצער רב אנו מודיעים
על פטירת יקירנו
בן ציון רייסבורד ז"ל
ההלויה התקיימה אתמול, יום ב' כ"ט באדר א' תשמ"ו (10.3.86) בבית העלמין בקבוץ מפלסים.

המשפחה
ובית מפלסים

לבנימין קריץ והמשפחה
משתתפים בצערכם על מות יקירכם
יוסף קריץ ז"ל

בית נעמן

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של חברנו
יוסף קריץ
תנחומינו למשפחה

בית כור

לשפר ולכל המשפחה
ולקבוץ אשדות יעקב
אתכם באבלכם במות האב
אברהם שחטר ז"ל

בית מלכיה

חתום על "דבר" היום
ותהיה מעודכן בכל יום.

רכוש ספר
ספרית
דבר

صكنا من الاهل

صكنا من الاصل

ארוכה הדרך מפרוסיה לרוסיה

„אקונומיסט" מיוחד ל„דבר"

הבדיחות הטובות ביותר על תכנון ממלכתי מגיעות מפולין ההונגריה ואילו התוצאות הטובות ביותר של תכנון כזה מגיעות, כפי שהולך ומתברר, בגרמניה המזרחית. רצינות וכובד־ראש היו מאז ומתמיד סימני־היכר של הפקידים הכלכליים בגרמניה המזרחית: אך הבטחון העצמי הנוכחי שלהם הוא דבר חדש. הם מתחילים לדבר בגילוי־לב רב יותר. והם מתקשים להסתיר את ברק שביעות־הרצון המנצנץ בעיניהם, לנוכח השבחים המורעפים עליהם בפי גורבאצ'וב ואנשיו.

לפי אמות־מידה מזרח־אירופיות, גרמניה המזרחית היא ארץ מודרנית במלוא מובנה של המלה, אף על פי שהמודרניות הזאת מתערבבת, במידה משונה, בסימני הבינוניות האופייניים לארץ קומוניסטית: קל יותר לטלפן בחיוג ישיר ללונדון מתא־טלפון בברלין המזרחית, מאשר להזמין מונית; אף על פי שהערים שם מצולקות בגושי שיכונים בנוסח סובייטי, מתחילים מתכנני־עיר, מלייפציג עד דרזדן, לגלות את קסמי המדרחוב והחנויות הקטנות: אמצעי־התקשורת הרשמיים הם שעמום ביורוקרטי אחד גדול, אך כמעט כולם צופים בטלוויזיה המערב־גרמנית. מזרח־גרמנים רבים, הרואים בגרמניה המערבית את אמת־המידה, מוצאים שארצם אפורה ומשעממת ללא־נשוא: וזו הסיבה שלברלין יש חומה המונעת אנשים מלעקור מערבה (אף־על־פי־כן, 62 אלף מזרח־גרמנים הורשו להגר בשנתיים האחרונות).

אולם מבקרים מחלקיה המזרחיים יותר של אירופה מתרשמים מאוד. צריכת הבשר ורוב סחורות הצריכה הלא־חתכליות בגרמניה המזרחית, עולה על זו שבכל ארץ קומוניסטית אחרת, והצמיחה הכלכלית שלה היתה גדולה ויציבה יותר משל כל שכנותיה.

בראשית שנות השמונים ספגה הכלכלה מהלומה כפולה: מחסור באשראי (תוצאה ממשבר פולין) ומחסור באנרגיה (הרוסים נעשו פחות נדיבים בנפט שלהם). ניכר הצורך להדק החגורות, לצמצם השקעות: ואז נכרה הרבה יותר פחם חום, ירוד־איכות אך רב־זיהום, כדי להמשיך לספק את האנרגיה הדרושה. המחסור – אך לא הזיהום – הוקל עכשיו, בעזרת יבול־שיא של גרעינים בשנה שעברה, וכעת צמיחה בשיעור 4.8 אחוזים בהכנסה הלאומית. מספרי הצמיחה הרשמיים חשודים במידת־מה, שכן הם נוטים להסתיר את האינפלציה; אך לדברי „פלנאקון", קבוצת מחקר הפועלת בוואשינגטון, הצמיחה של השנה שעברה מיתרגמת בכל זאת לעליה של 2.5 אחוזים לפחות בתל"ג המחושב במונחים מערביים.

כן הצליחה גרמניה המזרחית למכור יותר לרוסים, תוך יצוא כמויות שהספיקו ליצירת עודפים במסחר שלה עם המערב. החוב הנקי שלה במטבע קשה ירד מסכום של 11.7 מיליארד דולר בשנת 1981, לסכום של 6 מיליארד דולר בסוף 1985 – הישג שזיכה אותה בשנתיים האחרונות באשראי בגובה 2 מיליארד דולר מבנקים מערביים. בזמן שהונגריה נאבקה לשמור על הקיים (ואף, למעשה, בשנה שעברה הצטמקו בכלכלתה ההשקעות בשיעור אחוז אחד), הולכת הצלחתה של גרמניה המזרחית ומזדקרת לעין.

וביחוד לעיני הרוסים. מה שהרשים אותם באופן מיוחד, היתה הצורה שבה אירגנו המזרח־גרמנים את התעשיה שלהם. עם המעריצים רבי־ההשפעה נמנים אולג בוגומולוב, המומחה הראשון־במעלה של הסובייטים לכלכלות מזרח־אירופיות, ואבל אגאנבגיאן, ראש המכון לכלכלה בנובוסיבירסק. גורבאצ'וב בכבודו ובעצמו זיכה את גרמניה המזרחית בשבחים פומביים: פעם אחת במאי שעבר, כשדיבר על "האמינות והאיכות" של המוצרים המזרח־גרמניים, ופעם שניה בינואר, כשהצביע בשביעות־רצון על נסיונה של גרמניה המזרחית להקים מה שקרא "אגודות בין־תעשייתיות". לדעת הרוסים, האגודות האלה, הנקראות בגרמנית "קומבינאטה" (תאחידים), הן שעושות את השיטה הגרמנית לשונה – ואולי ראויה לחיקוי.

מפעלי כל הארץ – התאחדו

מהו, אם כן, תאחיד? במלים כלליות, זוהי התשובה המזרח־גרמנית לבעיה של החשת והקלת קבלת־ההחלטות בכלכלה מתוכננת. במהלך ריאורגאניזציה מקיפה של התעשיה בשלהי שנות השבעים, צורפו מפעלים בענפי ייצור קרובים ל־130 תאחידים, כל אחד מהם כפוף לאחד ממשרדי התעשיה המזרח־גרמניים. תאחיד טיפוסי מורכב מ־10 עד 20 מפעלים המפוזרים ברחבי הארץ, ולהם כוח עבודה המונה אולי 17,000 איש. מה שנראה בתחילה רק כעוד שכבה ביורוקרטית, התגלה הלכה למעשה כמסייע להקטנת עלויות, עם פישוט שרשרת הפיקוד בתעשיה, וביזור ההחלטות אל הדרג המתאים ביותר לקבלתן. הרעיון הוא, שהנהלת התאחיד תראה את עצמה אחראית לכל תהליך הייצור, ובכלל זה מחקר וסחר חוץ. לכל תאחיד יש מרכז מחקר משלו, ולכל אחד

אריך הונקר. שבחים מגורבאצ'וב

יש מה לומר בענייני החברה המופקדת על מכירת מוצריו בחוץ לארץ מטעם המיניסטריון לסחר חוץ. לפחות להלכה, אין ולא יכול להיות למנהל תאחיד כזה תירוץ או צידוק לכך שלא ייצא די הצורך, או שלא הוציא לשוק מוצרים חדשים בזמן.

לשרי התעשיה יש היום הגדרת־תפקיד חדשה. נקח לדוגמה את רודי גיאורגי, שב־20 השנים האחרונות שימש כשר למכונות־ייצור. הוא מוסיף לקיים פיקוח צמוד על ששת התאחידים ו־120 המפעלים הנתונים לפיקוחו: הוא מבקר, לדבריו, אחת לשבוע במפעל, ויושב־ראש פעם בשנה בכנס של מנהלי כל 120 המפעלים. אבל עכשיו הוא רואה את תפקידו – ומר גורבאצ'וב יהנהן מן־הסתם בהסכמה – כ"חשיבה ארוכת־טווח": לדבריו, הוא מפקח על עבודת ראש התאחיד, לא מתערב בה; הוא מציב מטרות כלליות רחבות, המותירות להם "המון מרחב־תמרון".

> **תאחיד הוא הפתרון המזרח־גרמני להתייעלות כלכלית. שר ממונה על קבוצת מפעלים, בין יוזמה חופשית לתכנון מרכזי. המזרח־גרמנים הקדימו את הרוסים**

כניסה לעידן המחשב

חלק מזה נעוץ בהפיכת קווי־ההנחיה של השרים לתוכניות מפורטות לכל אחד מהמפעלים שבשליטתם. הנהלת התאחיד מציבה מטרות לדברים כגון "ייצור נטו" (כלומר, ייצור ברוטו מינוס תשומות החומרים ובלאי, מתוך שנועד לעודד צימצום הסכוני בחומרים), משלוחים לשוק המקומי ולייצוא, ורווחים. מלבד זה, מחלקת ההנהלה פרסים. מי שעושים הכל כראוי, יכולים לצפות לבונוס בגובה של עד 25 אחוז ממשכורתם הבסיסית.

התאחידים אינם נוסחת־קסם לפתרון הבעיות הידועות ומוכרות היטב של תכנון מרכזי. עיוותי מחירים שמים עדיין מכשול בדרך להחלטות נבונות: הקשר בין השכר והביצוע עדיין רופף מדי, ופרק הזמן החולף בין הכנת אב־טיפוס לבין התחלת הייצור הוא עדיין ארוך מדי במקרים רבים. אך דומה כי השיטה אכן עוזרת למזרח־גרמנים לפעול להשגת הקדימויות הכלכליות שלהם ביתר מרץ ובהירות מברוב מדינות מזרח־אירופה.

הקדימות הראשונה במעלה עכשיו היא הכנסת גרמניה המזרחית לעידן המיקרו־שבב. מסמכי המדיניות הכלכלית משובצים במלים כגון „שליסלטכנולוגיין" ("טכנולוגיות־מפתח"), „ספיצנליישטונגן" ("הישגים בדרג עליון"), או תיכ"מ ("תכנון וייצור בעזרת מחשב"). ידיעה שנראתה ליומון המפלגה "נוייס דויטשלנד" כראויה לכותרת בעמוד הראשון, היא זו שבינואר עלתה התפוקה של מחשבים משרדיים ואישיים ב־32 אחוז, של מעגלים מוכללים ב־24 אחוז, ושל מה שנקרא שם "רובוטים תעשייתיים" ב־22 אחוז. כל התאחידים מומרצים ליצור וליהנות מהמומחיות של מכוני מחקר ואוניברסיטאות, על־ידי התקשרות בחוזי מחקר.

הדרך היחידה לצמיחה כלכלית הפתוחה לפני גרמניה המזרחית, הסובלת ממחסור־עבודה שאינו גדל ואוצרות־טבע דלים, היא הכנסת טכנולוגיה חדשה. כן עליה לעבור תהליך של מודרניזציה, כדי שתהיה מסוגלת למכור את מוצריה בחוץ־לארץ. ואין הכוונה רק לשותפים מערביים לסחר, שנעשים קפדניים ותובעניים יותר ויותר. גיאורגי מגזים כנראה רק מעט באומרו, כי לקוחותיו ברוסיה תובעניים עכשיו לא פחות מאלה שבמערב־גרמניה.

המטרה הסופית של המירוץ היא לפתח את תעשיית האלקטרוניקה המזרח־גרמנית, שבשנות השבעים כמעט לא היתה קיימת, וצמחה במהירות רבה בשנות השמונים, אם כי תפוקתה עדיין זעומה לפי אמות־מידה מערביות. למשל, התאחיד "מיקרואלקטרוניק", שמרכזו בארפורט, הגדיל בשיעור ניכר את ייצור המיקרו־מעבדים בעלי 8 סיביות, מאז החל לייצר אותם בשנת 1978; אך רק בשנת 1984 התחיל לייצר מיקרו־מעבדים בעלי 16 סיביות. התאחיד פתח מרכזי יעוץ בכל רחבי הארץ, כדי להסביר את דרכי היישום של הטכנולוגיה החדשה.

לפי הציפיות, תפיק השנה יצרנית המחשבים הראשית, חברת "רובוטרון", 17,500 מחשבים משרדיים ואישיים. לשם השוואה: בשנה שעברה הפיקה חברת "מחשבי אפל" מקליפורניה משהו בסביבות 1.2 מיליון מחשבים. יש עדיין צורך לייצר כמות גדולה בהרבה של ציוד חדש, עד שהביקוש של התעשיה המזרח־גרמנית יבוא על סיפוקו – וביחוד לאור העובדה שרבים ממתקני טכנולוגיית־העל המיוצרים שם, צריכים להימסר למפעלים סובייטיים, לא מזרח־גרמניים.

האם הופכת גרמניה המזרחית ליפאן של רוסיה? לא בדיוק, אף כי היא מספקת כחמישית מיבוא המכונות של רוסיה. לדברי סגן המנהל של "מיקרואלקטרוניק", סוזו־אולאף נוויאק, תעשיית האלקטרוניקה המזרח־גרמנית עושה רק את הדרוש – למרות ההתקדמות – כדי למנוע את התרחבות הפער בינה לבין המערב: את הפער הזה הוא מעריך בחמש שנים, ואולי יותר. עדיין אין מחשבים ביתיים למכירה בחנויות בגרמניה המזרחית.

אחת מבעיותיה של שיטת התאחידים היא זו: אף על פי שהיא מונעת, בלי ספק, את התעשיה המזרח־גרמנית מהידרדרות לדרג השלישי, היא עלולה לגזור עליה מקום של קבע בדרג ב'. עד כה כוונה השיטה ללכת בעקבות מה שהושג כבר במערב: עדיין נותר לה להוכיח את עצמה כמסוגלת להציב אמות־מידה משלה. יתכן שלשם כך יהיה צורך ביוזמה חופשית יותר. אולם דומה כי הדגם המזרח־גרמני, המבטיח יעילות מתקבלת על הדעת בלא צורך במהפך קיצוני מדי, מרחף לנגד עיני רוחו של גורבאצ'וב כשהוא מדבר על הצורך במודרניזציה ובתכנון יעיל ומעודכן בארצו.

נסיון לחיקוי רוסי

אין צורך להוכיח למנהיג הסובייטי, כי לא רק התאחידים עושים את גרמניה המזרחית לשונה. קשריה המיוחדים עם גרמניה המערבית מעניקים לה מטבע קשה ממקורות שונים, כגון דמי מעבר, "כופר נפש" תמורת מהגרים, ותמיכה כספית של מערב־גרמנים בקרוביהם החיים במזרח. גרמניה [illegible] וחשוב מזה – היא מתייחסת לסחר עם גרמניה המזרחית לא כאל סחר־חוץ, אלא כאל סחר "תוך־גרמני", דבר המעניק למוצרים המזרח־גרמניים אפיק מוצא אל השוק המערבי הגדול. כמחצית מן הסחר הלא־קומוניסטי של גרמניה המזרחית מתנהל עם גרמניה המערבית וברלין המערבית.

לעתים קרובות שוכחים, שבגרמניה המזרחית יש גם מגזר פרטי משמעותי – בעיקר בנאים, אופים, שרברבים וכדומה – שבו מועסקים אולי 250,000 איש. לאחרונה העניקה הממשלה הלוואות זולות ותמריצי מס לבעלי־מלאכה עצמאים. הם מסייעים למלא את החללים הנוצרים בשירותים שמספקת המדינה.

בכל סירובו לשער חיזורים רחבים למערב, נבצר מגורבאצ'וב לקשור אתו "קשרים מיוחדים". ובינתיים, אין כל סימן לכך שהוא מוכן להעביר חלק ממשי ממגזר השירותים ברוסיה לידיים פרטיות. אולי ינסה, לכל הפחות, להעתיק את התאחידים של גרמניה המזרחית?

הקשיים עצומים. ניהול רשת כלל־ארצית של מפעלים בגרמניה המזרחית, על 17 מיליון תושביה, הוא עניין אחד; עשיית אותו הדבר בארץ המונה 267 מיליון תושבים, זה סיפור שונה לגמרי. דומה כי גורבאצ'וב מאמין ששיטת התאחידים עשויה לעזור להתגבר על החומות הביורוקרטיות החוצצות בין המיניסטריונים הרבים של רוסיה. אין סיבה, כי לא זו בלבד שהתאחידים המזרח־גרמניים רחוקים מלהיות "אגודות בין־תעשייתיות", אלא הם כפופים אך ורק למיניסטריון תעשיה אחד. ויתכן כי הבעיה הקשה מכול היא, שמשמעת ועבודה קשה הן עניין שבמסורת לגרמנים; ואילו רוב רובם של תאחידי גורבאצ'וב יאויישו על־ידי רוסים.

בין קינוק לנצחון

„אקונומיסט" מיוחד ל„דבר"

> **מנהיג מפלגת הלייבור מנסה להשיב למפלגתו את תומכיה שערקו לימין ולמנוע עימותים עם האגף השמאלי הנוטה לפרוש**

המנהיגים של מפלגת הלייבור הבריטית היו עסוקים לאחרונה בנשיאת הרצאות פומביות על יתרונות הכלכלה התחרותית המודרנית. ניל קינוק היה עסוק במאמצים להוצאת הטרוצקיסטים מהמפלגה. הממשלה משותקת.

אבל קינוק, למרות יושרו הציבורי ומתינותו, אינו מצליח לשכנע יותר מ־35 אחוז מהבוחרים האנגלים, להבטיח לו תמיכה בבחירות הצפויות בקרוב.

כדי להבין מדוע, יש לחזור ל־1976. שתי מפלגות, הלייבור והשמרנים נאבקו אז על השלטון וכל אחת מהן סמכה על נאמנויות מעמדיות להבטחת הגרעין הקשה של מצביעיה. רק 7.5 אחוזים מהמצביעים תמכו אז בליבראלים. בעשר השנים שחלפו השתנה כל זה. הגברת תאצ'ר, בת החנווני מגרנתהם, שכנעה בריטים רבים שנאמנויות לא נועדו אלא להיות מופרות.

בחודש הבא ימלאו חמש שנים לפוליטיקה הרב מפלגתית באנגליה. בסקרים החודשיים מאז מארס 1981 ירדו אחוזי התמיכה בברית בין הליבראלים הסוציאל־דמוקרטים רק שש פעמים אל מתחת ל־20 האחוזים. בשנה האחרונה נרשמה תמיכה ממוצעת בברית, של 27 אחוז, שיעור גבוה יותר מבתקופה שלפני מלחמת פוקלנד.

הפיחות בנאמנויות המעמדיות וגידול כוחה של הברית בין הליבראלים לסוציאל דמוקרטים, ערערו את מעמדה של הלייבור. משימתו הקשה של מנהיג המפלגה היא להשיב אליה תומכים שערקו, תחילה לתאצ'ר ואחר־כך ל„ברית". בד בבד יהיה עליו לפעול למניעת עימותים נוספים עם האגף השמאלי של מפלגתו, הנוטה להתפצל. מאז 1983 מצליח בכך קינוק לא פחות משהיה מצליח בכך מישהו

קינוק. הלייבור – כבר לא מפלגת המונים

אחר. הוא ניקה את מצע מפלגתו מנוסטאלגיה בלתי רלוואנטית, כמו רעיון הלאמה הכללית: הוא מתח קו מפריד בין השמאל המתון של הלייבור, שתומכיו באים בעיקר מקרב פעילי הרשויות המקומיות, לבין השמאל הקיצוני־מיליטאנטי שבהנהגת סקרגיל. עם זאת, נשארה מפלגת הלייבור תקועה הרחק מרוב הנחוץ לה בבחירות הקרובות.

טאקטיקאים בלייבור לא מתרגשים. מה שקובע, הם אומרים, הוא שלמפלגה יהיו מושבים רבים יותר מלכל מפלגה אחרת. אז תוכל הלייבור להקים ממשלת־מיעוט, תוך חתירה להקמת ממשלת־רוב בבחירות הכלליות הבאות. אך אין זה פשוט כל־כך. בבריטניה יש היום שני גושים פוליטיים בעלי רוב. האחד נגד הלייבור, האחר נגד השמרנים. אם ינסה קינוק להקים ממשלת מיעוט, עלול הרוב המתנגד ללייבור לחסום אותו, כדי למנוע מראש סכנה כזאת. על קינוק לחתור להנהגת הרוב האנטי־שמרני. הוא יצליח בזאת רק אם יפזר את חשדות ה„ברית", שיש לו עדיין חולשה לשמאל.

להלכה אין זה קשה. זה מסוג התרגילים שביצע הארולד וילסון בשנות ה־60. בשנים 1977/8 תמכו הליבראלים בממשלת לייבור, שאחד משריה היה טוני בן, הנחשב שמאלי מדי בעיני קינוק. חיילי ה„ברית" צועדים על הבטחות בדבר חירויות אזרח ומדיניות כלכלית נמרצת יותר, ואין ספק שיקבלו את ההבטחות האלה מקינוק. הלייבור לא יתן לאיגודים המקצועיים יד חופשית, כי זה ימנע ממנו את תמיכת ה„ברית". מנהיגי הלייבור הם גם בעלי נטיה גדולה יותר מקודמיהם בכיוון אירופה. עתונאי השמאל החלו לגלות באחרונה יתרונות מסויימים בשיטת הייצוג היחסי.

מחלוקות מתעוררות סביב שני נושאים:

האחד, מדיניות ההגנה. הלייבור דוגל במדיניות של פירוק נשק חד־צדדי. גם ליבראלים רבים, וכמה סוציאל־דמוקראטים, תומכים בכך. אבל לא כן ראשי שתי המפלגות החברות ב„ברית". גם אם התכוון קינוק לממש את מחוייבות מפלגתו להתנגד לפצצה, עדיין יכול היה להבטיח לברית שממשלת לייבור, אם תקום, תמשיך למלא תפקיד מרכזי בפעילות נאט"ו. לגבי רוב תומכי הברית, ובעיקר לגבי הליבראלים, די בפשרה כזאת לשכנעם לשתף פעולה עם הלייבור נגד השמרנים.

העניין האחר הוא רגשי, ומשום כך מסובך יותר. בשביל קינוק הלייבור הוא כנסיה שאין ישועה מחוץ לה. ברור איפוא שלדעתו אין מקום בבריטניה למפלגה נוספת, שמאלה מן המרכז. רק עסקן שבילה את כל זמנו בתוך מנגנוני המפלגה – כפי שעשה קינוק – יאמין שכך הדבר. הלייבור כבר אינה מפלגת המונים ולא תהיה כזו לעולם. פעילי הרשויות המקומיות, שימשיכו לשלוט במפלגה גם בשנות ה־90, יודעים זאת. הם כבר כרתו בריתות על בסיס מצעים לא־סוציאליסטיים. אולי, אולי ישתכנעו סוף־סוף שסיכויי הלייבור תלויים במציאת בסיס משותף עם ה„ברית". אם קינוק משתוקק לשלטון, כפי שהוא מעיד על עצמו, עליו לומר למפלגתו שימי הבדידות הזוהרת שלה עברו מן העולם.

שיועמדו לדין, לפחות

„אקונומיסט" מיוחד ל„דבר"

> **4400 עצירים פוליטים מוחזקים בבתי־כלא באל סלבדור. עשירית מהם נשפטו. כולם עוברים עינויים אכזריים**

טחנות הצדק באל־סלבדור כמעט קופאות ללא ניע. ב־12 בפברואר הורשעו שני אנשי המשמר־הלאומי ברציחת שני מומחים אמריקאים לרפורמה אגרארית, וברציחת ראש מכון הרפורמה האגרארית של אל־סלבדור. הרצח בוצע בשנת 1981. אך מפקדיהם של השניים ממשיכים להתהלך חופשיים, כמו רוב רובם של אלה שהשתתפו ברציחות שביצעו פלוגות־המוות בשבע השנים האחרונות. מספר הרציחות ירד עתה פלאים. אך אין בכך כדי להצדיק את הסלחנות המופגנת כלפי מבצעי פשעים כאלה בעבר.

בתי־הכלא של אל־סלבדור מאכלסים מספר גדול של אנשים שלא הועמדו לדין. סקר שהושלם לאחרונה על־ידי מכללת הנשיא חוזה נפוליאון דוארטה גילה, כי פחות מעשירית מכלל 4400 העצורים במדינה הובאו בפני בית־המשפט. שר המשפטים, ג'וליו סמאיואה, אומר כי בעתיד הנראה לעין אין שום תוכניות לבצע בדיקה יסודית במערכת.

מלחמת הגרילה בצפון המדינה היתה הסיבה להכרזת מצב החרום בשנת 1980, המאפשר מעצר ללא משפט. לעתים קרובות מדי כולל המעצר התעללות פסיכולוגית או גופנית, שלפי המספר כוללת לפרקים עינויים בהלם חשמלי. שר המשפטים טוען, שכל העצירים הפוליטיים היו משתחררים, אילו היה אפשר לבטל את מצב החרום. אבל לוחמי הגרילה שמים ללעג את השיטה שבה חוקרים שופטים צבאיים את החשודים בהשתייכות למורדים. לוחמי גרילה רבים השתחררו מהכלא בעזרת שוחד, שגובהו מגיע בדרך כלל לכמה מאות דולרים.

אל־סלבדור. מצב חירום המאפשר מעצרים בלי משפט

מאז שנכנס לתפקידו בשנה שעברה, קנה לעצמו סמאיואה שם של רפורמאטור. הוא הפעיל לחץ לחיסול הנוהגים הפסולים בבתי־הסוהר. הוא אינו מהסס להודות, כי „יש לשנות מן הקצה אל הקצה את מערכת השפיטה הנהוגה כאן". הוא גם אמר שיש לשחרר את העצירים הלא־נשפטים, בתנאי שאינם לוחמי גרילה. עם זאת, הוא מעוניין שמצב החרום שבהתאם לתקנותיו הם עצורים, ישאר בתוקף. הוא חיווה דעתו, בקול ענות חלושה, שאנשים אחרים יוכלו לצאת לחופשי, אם יתווספו למערכת השפיטה עובדים שיבדקו את עניינם. יתכן שניתן יהיה לצמצם, במידת־מה, את היקף העינויים, אם יאמץ הפרלמנט את הצעתו של סמאיואה – לוודא שלחשודים תהיה גישה מהירה אל עורכי־דין.

אחת הדרכים לשיפור המצב היא, שארצות־הברית תציב את עניין זכויות האדם באל־סלבדור בעדיפות גבוהה, כתנאי בעל קדימות גבוהה יותר למתן הסיוע שלה לארץ זו. לפי תוכנית בהיקף של 4.5 מיליון דולר, שזה עתה הוחל בהגשמתה, יוקצו ארבעה יועצים צבאיים אמריקאים באל־סלבדור לאימון 30 סוכנים משלוש זרועות הבטחון הראשיות שלה. הצעד הזה, יביא מעט מאוד תועלת אם הכסף הניתן לרכישת כלי־רכב וציוד תקשורת יוביל רק להגדלת מספר העצירים הנמקים בכלא.

מרשם לחיזוק שורשים

מאת דליה שרון

> **אנגלי וישראלית הקימו בבריטניה מוסד להפצת התודעה היהודית. תכנית הלימודים נרכשה על־ידי בתי־ספר יוקרתיים.**

„מכון ספירו ללימוד ההיסטוריה והתרבות היהודית" בלונדון, שיסדו בני הזוג ספירו בלונדון בתקציב קטן ובהתלהבות גדולה, מרחיב עתה את פעילותו והוא יכיל גם מועדון חדש לדוברי עברית.

פאנרים נאראיין, סופר ומרצה ידוע לסאנסקריט ולתרבות הודית, החי בבריטניה זה 22 שנה, אמר לבני הזוג, בפגישה עם חוגים בני לאומים שונים: „עלינו ללמוד הרבה מנסיונכם בשימור המורשת התרבותית מפני סכנת ההתבוללות". סר ישעיהו ברלין, הפילוסוף וההיסטוריון הנודע, אמר, כי העבודה החינוכית של מכון ספירו תרמה להפצת ההיסטוריה והתרבות היהודית, הרבה יותר משתרמו מוסדות רבים וגדולים, ותיקים יותר ועשירים יותר.

מה סוד הצלחתו של „מכון ספירו"?

לדעת ניצה ספירו, מנהלת המכון, מקהילה יהודית ומחוצה לה צמאים מאד להכרת התרבות היהודית. אנשי המכון מנסים להיות צמא זה בכל דרך אפשרית – בכיתות לימוד בבתי־ספר, בחוגים למבוגרים, בערבי מוסיקה, בפסטיבלי סרטים, ולאחרונה במועדון לדוברי עברית. המכון אינו מגביל עצמו לזרם מסוים. הוא פועל בבתי־כנסת ובכנסיות; במועדוני נוער ואפילו במועדוני מפלגות. הקהל הוא לאו־דוקא יהודי או אקדמאי: המורים שמלמדים בו הם לאו־דוקא בעלי תעודות הוראה, אך עליהם להיות מתלהבים ומלהיבים.

„מכון ספירו" הוא בן־טיפוחיהם של שני משוגעים לדבר, ניצה ורובין ספירו. רובין, בן למשפחה יהודית בריטית מיוחסת, גדל אמנם על ברכי המסורת היהודית וההערצה לספר ה„תלמיד חכם", אך משבגר פנה לעסקי דלא ניידי. לאחר נישואיו לניצה הישראלית, מרצה לספרות עברית, וסגנית־מנהל אולפן עקיבא בנתניה, החל לחפש את שרשיו היהודיים. בני הזוג החליטו ללמוד מדעי היהדות באוקספורד. ניצה היתה למרצה באוקספורד, ורובין חלם על הפצת התודעה היהודית דרך הוראת ההיסטוריה של 200 השנים האחרונות.

ב־1975 סיפר על הרעיון שלו לאחד ממנהלי בית־ספרו לשעבר. האיש אמר: „תמיד רציתי לדעת מדוע היהודים נמצאים בכותרות. אולי תתחיל בבית ספרנו?" ורובין עיבד תוכנית לימודים בהיסטוריה יהודית, שקיבלה את אישור רשות־החינוך של אוניברסיטת אוקספורד וקיימבריג', ושמקנה ציון לתעודת בגרות.

בקורס הראשון השתתפו 15 תלמידים לא־יהודיים והוא התקבל בהתלהבות. השמועה הטובה נפוצה, וגם תלמידים יהודים הסכימו להצטרף. כיום מגיעה תוכנית־הלימודים בהיסטוריה יהודית בתיזמננו אל בני־נוער ב־17 בתי־ספר יוקרתיים בבריטניה. אלמלא תכנית זו, לא היה לנוער הזה מושג על ההיסטוריה היהודית. המורים, שצריכים להעביר את התכנית בכיתותיהם, מקבלים הכשרה מיוחדת במכון ספירו. בתכנית הלימודים כלול תיאור הווי־החיים היהודי בתחומי החברה, הכלכלה, הדת והחוק משנת 1980 עד 1970, בעיקר באירופה, בארצות האיסלם ובישראל (פלשתינה).

הקורס דן, בין השאר, בשינויים במצב היהודים במערב ובמרכז אירופה, בתנועות ובאישים שהשפיעו על מצבם, כגון משה מנדלסון וחוגו, המהפכה הצרפתית, נפוליון והאמנסיפציה היהודית, בעליית הלאומנות באירופה, בהתגברות ההתבוללות, ובהתגבשות זרמים שונים ביהדות. כן דנים התלמידים בחסידות, באנטישמיות, בציונות, בשואה, בתרומת היהודים לציוויליזציה ועוד.

במקביל מקיים המכון כ־50 חוגים למבוגרים. לא רק בהיסטוריה. גם בספרות עברית, בדראמה, באמנות יהודית, במוסיקה, בלשון העברית, במעמד האשה ביהדות ועוד.

מספר המשתתפים בחוגים הוא כ־800, כ־75 מהם יהודים. רוב המשתתפים הם בני 30־55. אומרת ניצה: „יש כבר משפחות ששלושה דורות שלהן למדו אצלנו. נכדה של לידי סטון למדה בקורס להיסטוריה, בבית־הספר הפרטי „סאות קנסינגטון". התלהבותה גררה את ההורים להשתתף גם הם בחוגים ובסופו של דבר שלחו גם את הסבתא. קבוצה של 14 נשים בפרבר שבצפון לונדון, שהרגישו צורך לדעת מה ישיבו לילדיהן אם ישאלו על היהדות, יזמו פתיחת קורס מיוחד בכנסיה. הן יצאו מלאות התפעלות".

המכון אינו קשר עצמו לשום מסגרת קהילתית ועל־כן הוא מגיע אל יהודים רבים שאינם מוצאים דרכם אל הקהילה היהודית. רבים כאלה שבאו לפגישה אחת „כדי להתרשם", הסכימו לבוא אחר־כך הביאו אחרים עמם. מכון ספירו מוכן לפעול בכל מקום. למשל, בבית זקנים בדרום לונדון מנהלות שתי נשים ישראליות, האחת רופאה והשניה צורפת, קורס להיסטוריה יהודית בהצלחה בלתי־רגילה. הקורס נבנה, בדרך כלל, על־פי מידע על מוצאן של המשפחות. לפני פתיחת הקורס בדרום לונדון אמרו לספירו „יודעי דבר" כי אין באיזור יהודים מוצהרים ואין טעם בהקמת מרכז שם. כיום לומדים במרכז 100 תלמידים נלהבים.

גריי גוטל, יהודי יליד ברוקלין, למד באוקספורד ובסורבון. מצבו החומרי טוב – הוא בעליה של שתי מסעדות – אך הרגיש ריקנות נפשית. לאחר שהשתתף באחד הקורסים של המכון, החליט להשתתף גם בקורס להכשרת מורים. הוא הביע נכונותו ללמד חוג של 40 איש מן הקהילה היהודית בבורנמאוט (מרחק שעתיים וחצי נסיעה ברכבת או במכונית). מיד אחרי עבודתו הוא יוצא לדרך וחוזר לביתו ב־1 בלילה – עייף אך מרוצה.

עם המרצים של המכון נמנים ישראלים רבים, השוהים תקופה מסויימת בבריטניה. בהם צילה אברמוביץ־רוטנר, מאוניברסיטת תל־אביב; יום־טוב עסיס, מרצה להיסטוריה יהודית של ימי הביניים באוניברסיטה העברית בירושלים; דוד בנקייר, מהאוניברסיטה העברית, המתמחה בלימודי השואה; עטרה רוזן, מהאוניברסיטה העברית ואשתו של הנספח התרבותי בשגרירות בלונדון.

גם לתוכניות המוסיקה של מכון ספירו יצאו מוניטין. הן משלבות בתוכן הרצאה וביצוע מוסיקאלי. התוכנית האחרונה עסקה בשירים באידיש ובעברית. את ההרצאה הפותחת נשא ד"ר דויד בלוך, ראש המחלקה למוסיקה באוניברסיטת תל־אביב. המורים היו אמילי ברנזון ולואיס גארב. ערבים מוסיקאליים אחרים הוקדשו לתנ"ך, לתרומה היהודית לאופרה, לכתובי השירים של קפקא, לשירים היהודיים של ביירון. כן חגג המכון, יחד עם השגרירות האמריקאית בלונדון, את יום־ההולדת ה־85 של המלחין היהודי האמריקאי אהרן קופלאנד.

לאחרונה פנה המכון אל קהל חדש: דוברי העברית. נפתח מועדון חברתי תרבותי לדוברי עברית, בתמיכת מחלקת התרבות בשגרירות ישראל בלונדון והברית העברית העולמית.

המועדון מיועד לצעירים ולמבוגרים כאחד. יתקיימו בו הרצאות, שירה בציבור, האזנה למוסיקה, צפיה בסרטים, וחוגים שונים. הוא יכיל ספריית־השאלה בעברית.

דבר היום

פסימיות זהירה

קשה ללוות בתקווה יתרה את הנסיון האמריקאי המחודש להניע את תהליך השלום מקפאונו. בראייה מפוכחת סיכוייו של ריצ'רד מרפי להזיז את הפעילות המעשית במסעו זה במזרח התיכון, ודאי אינם ורודים. בהשוואה לסיבוב המאמצים הקודם שלו, בדילוגיו בין המלך חוסיין בלונדון לבין שמעון פרס בהאג, הרקע נראית כשרה עוד פחות משהיתה, והרי גם אז התקוות התנפצו מול המציאות המזיינית המסובכת בעולם הערבי.

לכאורה, מצרים היתה צריכה להיות עכשיו מעוניינת יותר מבעבר לעודד את המשך תהליך השלום. המהומות – שביסודן נבעו ממניעים כלכליים, אך התווסף להן נופך פוליטי – צריכות היו לחזק את הנשיא מובארק ללכת ביתר נחישות בדרכה הייחודית של מצרים, אחרת תמצא את עצמה מרוחקת על פני תהום שבין הנהגת העולם הערבי המתון לבין ההיגררות אחרי מחנה הסירוב. אלא שצריך להיות תמים כדי להאמין שקאהיר תבחר עכשיו להידחף לקידום צעדים ריאליסטיים לתהליך השלום.

המלך חוסיין אמנם ניתק את המגעים שלו עם הנהגת אש"ף בכל הנוגע לתהליך השלום, אך בינתיים לא מסתמנת נכונות מצידו להסיק מכך מסקנות אופרטיביות, ליטול בידיו את היוזמה הנוספת לגיבוש הנהגה פלשתינאית בלתי תלויה בהנהגת אש"ף, שתהיה שותפתו ליד שולחן הדיונים. ואילו הנהגת אש"ף עצמה לא תוכל לשנות את עמדתה מהותית, כי כוחה מוגבל אף משהיה.

בתנאים אלה קשה להשתמש במטבע השגור "אופטימיות זהירה" כהגדרה להערכות עם תחילת השלב הנוכחי בשליחותו של מרפי. אולם גם אם לא יכול היה נציג אמריקאי בכיר זה לקוות שבאמתחתו נוסחת פלאים להצלחה, וגם אם לא יוכל להחזיר עמו לוואשינגטון נוסחה כזאת, יש ערך בעצם הנסיון – קודם כל כמחשה שהקפאון איננו מצב שמותר להשלים עמו, וגם כמסע גישוש שיאפשר הערכת מצב טובה יותר ותכנון צעדים חדשים לשבירת הקפאון.

ישראל צריכה להיות מעוניינת לא פחות, ואולי יותר, מכל גורם אחר, שלא לתת לתהליך השלום להירדם. גם אם צריך (לפחות) שניים לטנגו הזה, הרי אסור לישראל להשלות את עצמה, מטעמים של נוחות פוליטית פנימית, כי הסטטוס קוו הוא לטובתה. בכל מה שתלוי בנו האופציה הטובה ביותר היא חידושו וקידומו של תהליך השלום.

טרמפ אחרון ליוהנסבורג

מאת טובה צימוקי

ועדת לנדאו הגישה להנהלת הסוכנות דו"ח "מטפל" במוסד השליחות. מי שהניח שמסקנות הדו"ח יועברו לביצוע היה אופטימי. הן הועברו לוועדה שתדון ותמליץ ותחליט היכן ידונו ויחליטו. בינתיים טסים

בפרק הסיום של דו"ח ועדת לנדאו לבדיקת נושא השליחויות בסוכנות מצוטט ראש המחלקה לנוער ולחלוץ אברהם כץ, שאמר לוועדה: "אין בכוחה של המערכת, בשל המבנה הפוליטי מחלקתי, להחליט ולבצע שינויים דראסטיים במוסד השליחות. מכאן החשיבות של המלצות מטעם ועדה ציבורית בעלת משקל". ועדה ציבורית או לא ועדה ציבורית, על חברי הנהלת הסוכנות מרודשני העונג, עייפי הטיסות הטראנס-אטלנטיות, ועדת לנדאו לא התיזה רושם עז. עוד לא נולד כנראה מי שיזיז אותם מהרפות ומהציניות שלהם.

מזמן שהתקבלו מסקנות ועדת לנדאו, שעיקרן הפיכת מוסד השליחות למוסד יעיל, בעל שיקולים ענייניים, נטול פוליטיזציה, כפי שהומלץ בדו"ח, לא הצליח יו"ר ההנהלה הציונית א. ל. דולצין להעביר החלטה על אימוץ המסקנות בהנהלה הציונית. התירוצים שונים ומשונים וכיאה להנהלה הציונית, נטולי כל דמיון ומקוריות. בתחילה דובר על דיון במסקנות בוועד הפועל הציוני (פברואר). אחר-כך אמרו שלא יוחלט דבר לפני שהנושא יועלה לדיון בפני הנאמנים בניו-יורק (תחילת מארס). אחר-כך אמרו שידונו בכך ביוני (הוועד הפועל הציוני) ועכשיו מדברים כבר על הקונגרס הציוני הבא (סוף 1987).

חברי הליכוד בהנהלה הציונית, שהם ראשי המחלקות שמספר השליחים בהן הוא הגדול ביותר, מתנגדים בתוקף לדו"ח, בתירוצים מתירוצים שונים. האדונים אברהם כץ, חיים אהרון (ראש המחלקה לעליה), ד"ר אלי תבין (ראש המחלקה לחינוך בגולה) ומתי דרובלס, התומך בהם, עושים כל שביכולתם לדחות את ההכרעה. הם טוענים כי אימוץ הדו"ח מחייב ארגון-מחדש של ההנהלה הציונית ורק פורום כמו הקונגרס הציוני, שיתכנס ב-1987, מוסמך להחליט על כך. נראה שראשי המחלקות בסוכנות חוששים לאמץ את הדו"ח, שמא יישמט מתחתיהם בסיס עוצמה אדיר שהוא מקור-השפעתם בקרב שולחיהם – המפלגות. השליחות היתה מאז ומתמיד מקור-כוח בלתי-נדלה בידי ראשי המחלקות. למי עוד במדינת ישראל יש "כוח" לשלוח כל מאן-דהוא לשליחות, קצרה או ארוכה? מוסד השליחות, כפי שמציין מי שהיה יו"ר ההנהלה הציונית יוסף אלמוגי, היה מאז ומתמיד "פרה קדושה". הטעות הגורלית שעשה, כך התברר לו בדיעבד, היתה בכך שהעז לגעת בפרה קדושה זו.

בנסיונם לשנות את מערך השליחות ניצבים דולצין וגזבר הסוכנות עקיבא לוינסקי כמעט בודדים במערכה בקרב ראשי הסוכנות בארץ, אך נראה שהנציגים האמריקאים של מליאת הסוכנות ואנשי חבר הנאמנים שלה לא יניחו למסקנות להעלות אבק. בשנים האחרונות הגיעו למסקנה שיש לטפל בהסתאבות המנגנון ההנהלתי של הסוכנות ועתה פקעה סבלנותם והם תובעים יישום המסקנות לאלתר, כלומר – התייעלות. אין הם מוכנים עוד שכספם – ובעיקר דרכי הוצאתו – יישארו ללא ביקורת.

בוועד-הפועל הציוני, שהתקיים בפברואר כבר היו כאלה שתבעו דיון בדו"ח. דולצין הצליח רק בקושי, תוך עימות גלוי עמם, להתחמק מהדיון. כדי לחפות על חבריו בהנהלה הסכים רק להציג לפני הנאספים את השופט לנדאו, כדי שיסביר להם את עיקרי הדו"ח. האמריקאים התלהבו וקראו להגשמת הדו"ח מיד.

עתה, משהגיע השלב השני, שלב ההגשמה, ניצב דולצין מול אופוזיציה גלויה בהנהלה הציונית. רבים מחברי ההנהלה הציונית "מציינים בסיפוק", כמובן, שהם "מקבלים את ההמלצות בדבר חידוש הפרופיל הציוני של השליח, המיפוי המחודש של מפת השליחויות, גיוס השליחים והכשרתם לייעול עבודתם". כמו עסקני סוכנות רבים הם טובעים בים של מלים, מלים מלים. מס-שפתיים ותו לא.

דולצין סבור, ובצדק, שזה המבחן הציבורי החשוב ביותר מיום שנבחר לתפקידו כיו"ר ההנהלה הציונית. הוא רוצה אולי שיזכרו אותו כמי שעשה בשנים של שפל חסר תקדים בעליה, שינויים רציניים במנגנון הציוני. אבל כפי שהתברר כבר במושב האחרון של הוועד-הפועל הציוני, כאשר ניסה להחדיר יתר דמוקראטיזציה לארגונים הציוניים בחו"ל, ההתנגדות לשינויים אלה היא מכבעת.

כרגיל בסוכנות, כדי שלא יראה כל העם שהמלך הוא עירום, אף שאיש אינו מתכוון לאמץ את המסקנות, מקימים בימים אלה ועדה, שתפקידה לחשוב איך לאמץ את המסקנות. אולי אחר-כך תוקם ועדה שתבחן את מסקנות הוועדה שהוקמה לבדיקת מסקנות ועדת לנדאו. ובינתיים חברי הנהלת הסוכנות בפאניקה. הם ממהרים "לתפוס" את טיסות "אל-על" ליוהנסבורג, כדי להביא משם את "המוני" היהודים המתדפקים על שערי מדינת ישראל. וכי איזה עסקן ציוני המכבד את עצמו יחמיץ הזדמנות להביא לארץ את יהדות המצוקה?

יו"ר דולצין ומועמדים לשליחות

גם לך, גם לי לא יהיה

מאת חגי אשד

תארו לעצמכם את יצחק שמיר ומשה ארנס ואריאל שרון ודן מרידור מוחאים כפיים לדוד לוי, מצטרפים אל קהל הקוראים "יעיש יעיש", תארו לעצמכם

זו היתה הצגה, בלי ספק. השאלה איזו הצגה. ראינו את דוד לוי מסתער. הוא וקהל מעריציו, הרועש והגועש והמעורר רתיעה. ראינו אותם מסתערים, אבל עוד לא ראינו אותם כובשים. בתור הצגת פתיחה, זה היה מוקדם מדי. דוד לוי הזדרז לערוך טקס קבורה לאבי-המייסד מנחם בגין ולהכתיר את עצמו כיורשו וכממשיכו. המלך מת, יחי המלך. דוד מלך ישראל חי וקיים – זועקים היציעים המשולהבים. דוד לוי ולא אריק שרון, למשל. אני לא בטוח שאריק אהב את ההצגה הזאת. נתנו לו להרגיש שהוא נטע זר במחנהו של דוד לוי. אני לא משוכנע שהוא שבע רצון מן התפקיד של אחד הנצרנים. אריק לא עשה את כל הדרך הארוכה כדי לסיים אותה כשושבינו של דוד לוי. הו לא. עוד יהיו ב"חירות" צירופים רבים, שונים ומתחלפים, ישר והפוך; עוד נלמד פעולות רבות בתורת החשבון של "חירות" ושל הליכוד כולו: עוד נחזה בתוצאות האפשריות והבלתי-אפשריות של חיבור וחיסור, כפל וחילוק של מספר צירי ועידת "חירות". בייחוד אחרי שיצורפו אליהם אנשי "לעם" והליברלים. איזה תפקיד מועיד דוד לוי ליצחק מודעי, למשל? האם יהיה נושא השובל? ואולי המנופף בשרביט? ההצגה רק התחילה. אפילו טקס הקבורה לא תם עדיין. עוד ברכתו של מנחם בגין ליצחק שמיר, כבא אחריו בראשות התנועה, מהדהדת באוזני הצירים והחברים ועדיין לא ברור איך תשפיע על הצבעותיהם השונות. פעם ככה ופעם ככה, אולי. דוד לוי כבר ליגלג על "הברכה המזומנת" הזאת. לדבריו, היא הוזמנה עוד לפני שלושה שבועות. הוא ידע עליה, כמובן, והיא "לא היתה לו". גם בני בגין "לא מזיר" לדוד לוי, אף-על-פי שבני בגין בידך אותו כשותף להנהגה, בניגוד לאריק שרון, שלא זכה לברכתו של בגין הצעיר.

דוד לוי נפרד ממנחם בגין וביחוד אתו קבר גם את כל נסיכיו ואת כל ממליכי המלכים מטעמו. המלוכה עברה לבית אחר. ביתו של דוד לוי. כך הוא רוצה. כך הוא מתנהג. אבל דוד המלך הוא לא יהיה. אולי רחבעם, ואולי ירבעם בן נבט, שקרע את המלוכה לשניים, כזכור.

זו רק ההתחלה. עוד יהיו סיבובים רבים בהצגה הגדולה של "חירות". אם דוד לוי יצא מנצח כמנצח, אנחנו לא נראה סביבו רבים מן הפרצופים המאכלסים עכשיו את במת "חירות". לא יהיה עליה מקום לכל הנסיכים ולכל אנשי החצר של מנחם בגין מאז. כל מי שעדיין זוכר את הטעם של פעם. מה יש להם לעשות בקרב קהל האיצטדיון של דוד לוי, המניף דגלים והזועק "יחי" בערבית, "יעיש", (באוזנינו שמענו). אתם מתארים לעצמכם את יצחק שמיר, למשל, או את משה ארנס מוחאים כפיים לדוד לוי ומצטרפים אל קהל הקוראים "יעיש, יעיש", ואפילו "יחי, יחי"? או את אריק שרון, שלא לדבר על דן מרידור ואהוד אולמרט? אני לא מתאר לעצמי מחזה כזה או דומה לו.

אפילו יכבוש דוד לוי את ועידת "חירות" השבוע, יהיה זה כיבוש קצר מועד. הכתר עדיין גדול עליו. אבל גם על יצחק שמיר. לכך מספיק כוחו של דוד לוי – גם לך גם לי לא יהיה. עוד יהיו ב"חירות" הרבה הפיכות והפיכות-נגד והרבה טקסי קבורה פוליטיים לפני שיהיה טקס-הכתרה אמיתי ולא מדומה.

המלך מת ואין עדיין מלך ב"חירות" ואיש הישר (והלא-ישר) בעיניו יעשה. זיופים של חברים שאינם, וגם של צירים שלא יהיו, וגם משפטים ומשפטי-נגד. לקיים מה שנאמר "ויהי בימי שפוט השופטים". זה מה שיש להם בינתיים ב"חירות" – שופטים ושוטרים. לא מלכים ולא נסיכים.

גם יצחק שמיר לא יזכה בכתר. דוד לוי לא יניח לו. הוא ינסה להכתיר את עצמו פעם אחר פעם. אולי הקרב האמיתי על הכתר ייפתח רק לאחר ליכוד הליכוד – בין דוד לוי ומה שהוא מייצג ב"חירות" לבין יצחק מודעי, שמייצג את ההיפך הגמור, כמובן. ועידת "חירות" השבוע היא רק ההתחלה.

פורש ויורש

מאת מאיר בראלי

הלצה חסידית מספרת על אדמו"ר שנפטר ולא היו לו יורשים. אמר אחד החסידים לחבריו שהרבי המנוח בא אליו בחלום ואמר לו שהוא, הרבי, ממנה אותו, את החסיד המספר, ליורשו. אמרו לו החסידים: אם יחזור ויבוא אליך הרבי בחלום, אמור לו ייבוא אלינו בחלום, ויאמר לנו את מה שאמר לך.

מצבו של דוד לוי גרוע מזה של אותו חסיד, כי הרבי שלו ושל חבריו החסידים עודנו חי, המסר שהעביר מהתבודדותו הוא, שיורשו של דוד לוי הוא היורש. קם דוד לוי ומכריז שאשרי מנחם בגין שקם לו יורש כל-כך מתאים, ברכותו של דוד לוי.

אמנם במשטרים רפובליקאים אין מורישים שליטה, אבל כאשר מדברים על פורש ויורש בנשימה אחת, כפי שעשה דוד לוי, ראוי גם לקרוא ל"נערה", על כל פנים כראוי "לשאול את פיה".

למתנגדי "חירות" אין השפעה ורצוי שלא תהיה להם השפעה על ההכרעות הפנימיות שם. אבל כשהם מצחיקים כל-כך, מותר לצחוק.

טדי יש רק אחד

מאת יעל ארמוני

שאלה קשה: מי ירש את ראש העיר טדי קולק? קולק אמר שהכנת יורש אינה בין תפקידיו. אנשי סיעתו מתארגנים

בירושלים מתחילים לחשוב על הבחירות המוניציפליות הבאות בלי לקשור, כביכול, בין "ירוץ או לא ירוץ" – קולק – לבין "העבודה שמוכרחים לעשות בשטח". טדי קולק אמר בהזדמנויות שונות שהכל תלוי במצב בריאותו וגילו שלו. קשה להתנבא. המקורבים אליו מביאים בחשבון את גורם הגיל, עוסקים פה ושם בספקולציות, מזכירים שמות של יורשים פוטנציאליים, אך רובם ככולם – ובעיקר חברי סיעת "ירושלים אחת", סיעתו של ראש העיר – מדברים על הצורך בהקמת תשתית פוליטית ומסגרת ארגונית שתוכל, בבוא העת, להתמודד בבחירות אם קולק לא ירוץ או אם המועמד הבא יהיה אנונימי.

בכירי העירייה חוששים כי ללא התחזקות ממשית של סיעת "ירושלים אחת" וללא טדי קולק תהיה ההתמודדות בבחירות בסוף 1988 קשה מאד. נצחונו של ראובן ריבלין, איש הליכוד בירושלים, בבחירות בסניף חירות המקומי מגביר את החשש. ריבלין, כאיימוסטי ופופולרי, יוכל, כך אומרים, לסחוף אחריו בוחרים. המנגנון העירוני והפקידות הבכירה ידעו בשנים האחרונות טלטולים רבים, ויש מי שסובר שהתנגדות יבואו לידי ביטוי בבחירות הבאות במידה וקולק לא יתמודד.

לפיכך התגייסו ירושלמים רבים במטרה לחזק את סיעת "ירושלים אחת", לגייס תומכים ולהעמיק את השפעתה בקרב האוכלוסיה. אחד הפעילים, עמוס מר-חיים מ"כלל", אומר שהשאלה העיקרית העומדת כיום בפני אנשי הסיעה היא איך להפעיל את הרוב הדומם, המוכן לחתום על המצע של "ירושלים אחת". הפעילות, לדבריו, צריכה להתמקד במישור הרעיוני, האוהדה הפעילה ובמישור הארגוני. מאז הבחירות, אומר מר-חיים, אנשי הרשימה לא שותפו על הנעשה בעיר. אין דיון שוטף בנושאי החינוך ורווחה בעיקר לאור העובדה שהשלטון המרכזי פשט, למעשה, את הרגל.

מר-חיים שואב עידוד מן הלקחים של הבחירות המוניציפליות האחרונות. "במחצית השניה של 1982 שיתקו כל הגורמים נגד טדי קולק ונגד מה שהוא מייצג. הנושא הלבנוני היה מואר אז באור חיובי, האפיל על שאלת הסובלנות בין יהודים וערבים. הליכוד היה חזק מאד אחרי הבחירות של 1981, ואנו הערכנו שאנו בנסיגה. ולמרות זאת הגדילה סיעת "ירושלים אחת" את כוחה ואת הרוב האבסולוטי שלה". אנשי הסיעה העריכו, בעקבות התוצאות כי בירושלים יש רבבות אנשים המוכנים להאבק בעד עקרונות ולא רק להצביע בעד קולק.

חברי "ירושלים אחת" רואים מאז הבחירות האחרונות הרעה בשני מוקדים עיקריים: היחסים בין יהודים וערבים, והיחסים בין חרדים וחילונים. היותה של ירושלים עיר מעורבת והיותה במוקד הסכסוך הערבי-ישראלי עשויים להביא להדרדרות קשה. "אם לא ניצור יחסי דו-קיום עלולה העיר להפוך לבלפאסט שניה", אומר מר-חיים ומדגיש כי השקט היחסי בעיר הוא תוצאה של מדיניות שפויה. באשר ליחסי חילונים-חרדים רואים אנשי הסיעה את ההחרפה לא רק במישור המקומי אלא בעיקר במישור הלאומי. "הציבור החרדי מגלה אגרסיביות הולכת וגוברת, ואילו הציבור החילוני אינו מחזיק בעמדה אחידה. יש הסבורים שיש לנקוט במדיניות אי-ישעל ולא לוותר לחרדים בשום עניין, ויש האומרים כי אין מקום לנקיטת עמדה נוקשה ויש להבין גם את צרכי החרדים. אולם גם אלה וגם אלה עדים לעובדה שדו-קיום יכול להיות מושג לא מתוך לחץ כי אם תוך הבנה לצרכי שני הצדדים".

אחד האבסורדים, לדברי חברי הסיעה נעוץ בעובדה כי הפעילות הנעשית על-ידה אינה באה לידי ביטוי בפעילות של העירייה. חברי הסיעה טוענים כי יש החמצה מסויימת בהצגת הסיעה כמובילה פעילויות שונות בעירייה. לדבריהם, אם אכן יצליחו להגיע לגיבוש תפיסת עולם שתתקבל בציבור רחב, יבטיח הדבר המשכיות גם מעבר לשאלה אם טדי ירוץ או לא ירוץ.

עמדתו של ראש העירייה כלפי סיעתו היתה מלווה לא פעם בזוק של ציניות ואפילו ליגלוג. מקורביו של קולק אמרו בהזדמנויות שונות כי אין בסיעה שום אדם שקולק רואה בו מנהיג. ראש העירייה חזר ואמר בנסיבות שונות כי אין זה מתפקידו להכשיר יורש. יריבים ואוהדים טוענים, במידה רבה של צדק, כי כאריזמה אי-אפשר להוריש וכי זוהי התכונה הבולטת ביותר של קולק. מכל מקום, מקווים אנשי הסיעה ואוהדיה, כי הפעילות הציבורית בה הוחלו תביא תומכים, וגם אם לא יבוא יורש מבין שורותיה הרי שהיורש שיבוא, כאשר יבוא, יוכל להתחיל במלאכתו בתמיכה ציבורית הנשענת על תשתית רעיונית וארגונית חזקה.

שבע השנים הקשות (ב')

מאת חיים גבתי

הסכומים הגדולים שהממשלה הקציבה כהלוואות לבניה בתנאי תשלום נוחים, הופנו לעיירות הפיתוח ולישובים ביהודה ושומרון, ורק סכומים שוליים הוקצו לישובים החקלאיים

קשה להבין את התנהגות הממשלה בפיתוח הייצוא החקלאי, שהוא חיוני למדינה ובו תלוי מעמדה של ההתיישבות. במקום לעודד את הייצוא ולסייע סיוע מאסיבי להשקעות הדרושות להרחבתו, נעזבו החקלאים לנפשם, ולא נעשה נסיון של ממש להלץ אותם ממצוקתם. נוסף על ההשקעות הייצרניות נאלצו כל הישובים, קיבוצים ומושבים, להשקיע סכומים גדולים בבניית בתי מגורים, כדי לפתור את מצוקת הדיור. הסכומים הגדולים שהממשלה הקציבה כהלוואות לבניה בתנאי תשלום נוחים, הופנו לעיירות הפיתוח ולישובים הרבים שהוקמו ביהודה ובשומרון, ורק סכומים שוליים הוקצו לישובים החקלאיים. כך גדל עוד יותר עומס החובות ותשלומי הריבית וכיום הולכים ורבים הישובים, שאינם מסוגלים לקיים את ענפי המשק, באין להם אמצעים לקנות את התשומות הדרושות: מספוא, דשנים, דלק ועוד. במושבים הלך וגדל מספר החקלאים שחדלו לעבד את משקיהם וחיפשו את פרנסתם בעבודות חוץ בסביבתם.

כיום יש כפרים רבים שחדלו לתפקד כישובים חקלאיים ואין סיכוי שיוכלו לשוב ולתפקד בעתיד. בקיבוצים נמנעה מפולת אולי רק בגלל כושרן הארגוני של התנועות והעזרה ההדדית בין הקיבוצים.

ד. ניהול לקוי ומדיניות השקעות לא נבונה. אין לנקות גם את הישובים החקלאיים ומוסדותיהם הכלכליים מאשמה בכשלונות, שהם שורש המצב הזה. בסקטור המושבי לא היו פיקוח והדרכה מספיקים לכוון את פיתוח המשקים. ארגוני הקניות והמוסדות הכלכליים האחרים של תנועות המושבים לא הצליחו לבלום את זרם ההשקעות וההלוואות בתנאים של אינפלציה דוהרת. במקרים רבים עודדו ארגוני הקניות את חברי המושבים לקבל הלוואות בהצמדה ובריבית גבוהה, בלי לבדוק ביסודיות את יכולתם של המשקים לעמוד בהתחייבויותיהם. משום כך שקועים כיום ישובים רבים, וגם ארגוני קניות ומוסדות כלכליים אחרים, בהפסדים עצומים והם מסובכים בחובות שאין להם סיכוי להחלץ מהם בעתיד הנראה לעין, אם לא יקבלו סיוע לפרישת החובות ולהורדת שער הריבית.

התנועות הקיבוציות אמנם השכילו להדריך, במידה מסויימת, את המשקים הזקוקים להדרכה, אך לא תמיד הן היו מסוגלות למנוע ביצוע תכניות פיתוח ובניה, שחרגו מהאמצעים העצמיים שלהם ומכושר האשראי במחיר מתקבל על הדעת. בשנים האחרונות השקיעו קיבוצים רבים, נוסף על ההשקעות במשק החקלאי ובמפעלי תעשייה, סכומים גדולים מאד בשינוי שיטת הלנת הילדים – לינה משפחתית במקום הלינה המשותפת. בלחץ החברים, שתבעו לשנות את שיטת הלינה, הושקעו סכומי עתק בהתאמת מגורי החברים להלנת הילדים. זה חייב גם בניית דירות חדשות לסיפוק הצרכים. בחלק מהקיבוצים, בהם ותיקים מאד, עורערה משום כך המערכת הכלכלית הכספית והוטל עליהם עול גדול של חובות בתקופה, שרווחיות המשק החקלאי והתעשיה פחתה מאד.

התנועות נקטו צעדים חריפים כדי לחייב את הקיבוצים לחסוך בהוצאותיהם. יש כיום עשרות קיבוצים "סגורים", שהאשראי שקיבלו מהקרנות ומהמוסדות הכלכליים האחרים נפסק. ברור שהקיבוצים, שהסתבכו בחובות גדולים ובריבית גבוהה מאד, לא יצליחו לשקם את עצמם אם לא ייעזרו על-ידי הממשלה, נוסף על העזרה ההדדית בתוך התנועה. התנועה הקיבוצית החליטה לקיים מילווה פנימי בין הקיבוצים, שמצבם טוב.

לאחרונה הוכתה התנועה הקיבוצית מכה קשה, בשל שגיאות קשות בניהול ענייניה הכספיים בתקופה של אי-יציבות במשק. מתוך רצון להבטיח את ערך הרזרווה הכספית השקיעו הקיבוצים, זמנית, סכומי כסף גדולים, בלי שתובטח במידה מספקת החזרתם. עוד זמן רב יעבור עד שאפשר יהיה לממש את הבטחונות שנתנו הלווים. גם אם יתברר שההפסד יהיה קטן מהצפוי, יחסרו לתנועות הקיבוציות האמצעים הכספיים, שהיו מיועדים לעזור לקיבוצים חלשים ולקיבוצים צעירים, שהתיישבו על הקרקע בשנים האחרונות.

דרוש עתה מאמץ משותף של הממשלה, הסוכנות ותנועות ההתיישבות כדי להתגבר על המשבר ולהבריא את הישובים הנמצאים במצוקה. יש לאפשר להם להפעיל את משקיהם ולממש את מלוא כושר הייצור שלהם. כל הצדדים צריכים להפיק את הלקחים הנבונים ממה שקרה.

ידעת ש...
גם לך מגיעות הטבות-מס?

בין אם אתה שכיר ובין אם אתה עצמאי - גם אתה יכול ליהנות מהטבות במס הכנסה על השקעתך בקופות גמל. אם תדע לנצל את מלוא הטבות המס המגיעות לך, תוכל להגדיל באופן משמעותי את רווחיות החסכון שלך בקופות גמל. חשוב שתזכור - עד 31 במרץ תוכל ליהנות מהטבות המס עבור כל שנת הכספים 1985.

ידעת ש...
ניתן להשקיע בקופת גמל לא רק לטווח ארוך?
עמיתים רבים בעלי ותק בקופות גמל יכולים להפקיד בהן כספים בתנאים מיוחדים המאפשרים למשוך את כספי החסכון בכל עת, או לאחר תקופות זמן קצרות יחסית. בדוק אם גם אתה יכול ליהנות מהסדרים אלה.

ידעת ש...
ניתן לקבל הכנסה נוספת כל חודש באמצעות השקעה בקופת גמל?
אם אתה מעוניין בהשלמת הכנסתך החודשית, חשוב שתדע כי ישנן קופות גמל המאפשרות לקבל הכנסה חודשית צמודה למדד. שתיים מקופות הגמל של בנק הפועלים - "פלס" ו"יתר" אף מציעות הסדרים יחודיים לקבלת הכנסה חודשית צמודה לכל החיים!

ידעת ש...
לבנק הפועלים יש מגוון רחב של קופות גמל מתמחות, העשויות להתאים לצרכים ולהעדפות שלך?
לרשותך קופות גמל צעירות - "קציר", "אלומה" וקופות גמל ותיקות - "גדיש", כאלה המעניקות תשואה מובטחת - "פלס", "יתר", ואחרות המאפשרות ליהנות מהסדר משולב עם ביטוח חיים - כגון "קרן אור".
מגוון רחב זה מאפשר לך לבחור בקופה - או בשילוב של מספר קופות - המתאים לך ביותר.

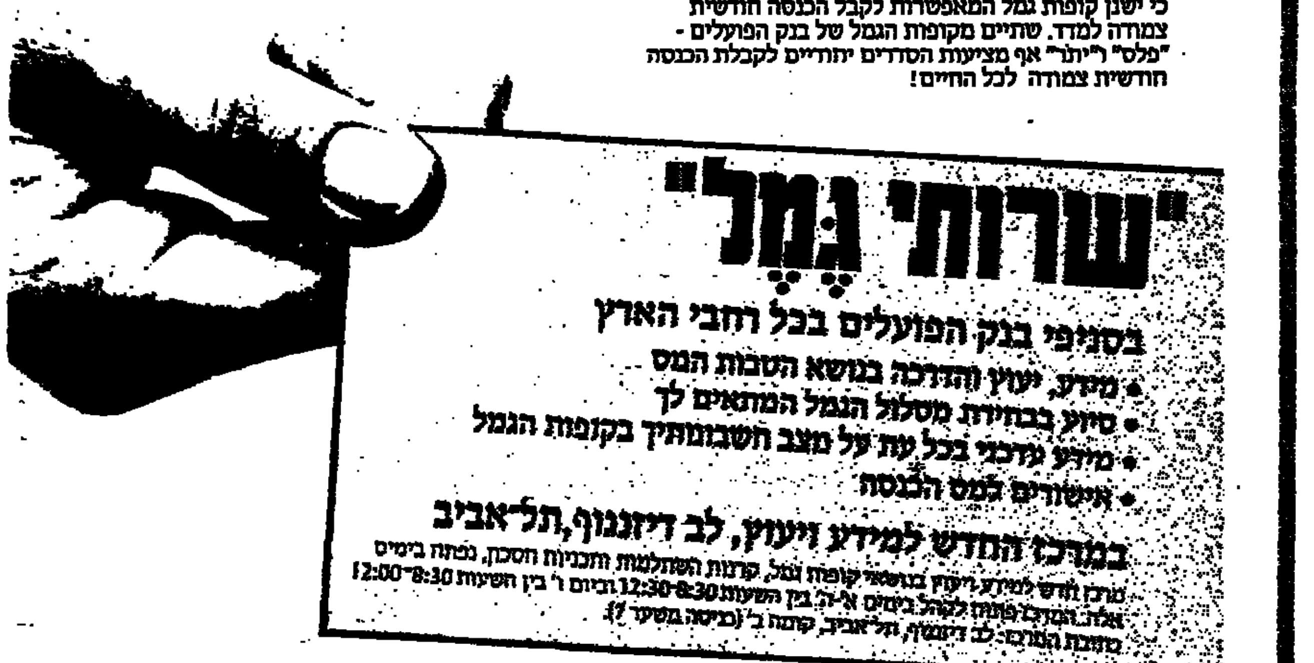

שרות השקעות מקיף אצלך בסניף

בנק הפועלים

אבנת|קרמן|שפירא|נשמן

صكنا من الاصل

صكنا من الامل

מכתבים למערכת דבר

גלילי „כותב" מאמרים

אני מרפרף בכרך א' של „בקיבוץ" – שבועון הקיבוץ המאוחד מראשית שנות החמישים – ונתקל מדי פעם במאמרים בהירי המחשבה ומרחיקי הראות של ישראל גלילי ז"ל, שהיה איש ההגות ואיש המעשה כאחד, ואני נזכר: הייתי אז חבר חדש במערכת העתון, שעורכו היה ישראל'יק אבן־נור מכבר. ישראל'יק ראה מחובתו לתת מדי פעם מאמר בו־ני־בטחוני מפרי הגותו של גלילי, אך ה„צרה" היתה שגלילי עצמו לא כתב, אלא ידע לדבר יפה, לבטא את מחשבותיו בבהירות ובעקביות סעיף אחר סעיף, בהעמקת כרוזות ובהגיון ברזל, בלי מעקשים ובלי „תעיה לסימטאות צדדיות", שהיו אופייניים למורו ורבו יצחק טבנקין ז"ל. ישראל'יק היה הולך אל גלילי לדובב אותו ולשמוע מאמריו, שהיו אח"כ מתפרסמים בעתון.

פעם שלח אותי אל גלילי להביא ממנו מאמר: לקחתי את הפנקס והעט, הלכתי אל בית הקיבוץ ברח' לבונטין 20 בת"א, נקשתי על דלת חדרו של גלילי ובו־הילו והחימו והתייצבתי לפניו וכשמו של ישראל'יק והעתון „בקיבוץ", ביקשתי ממנו ש„ידבר את מאמרו". התיישבתי לשולחן מולו. הפנקס לפני והעט בידי הרועדת במקצת. גלילי התחיל לדבר, לאט לפי קצב הכתבה, בעברית היפה והציורית שלו. אך כעבור דקה קם מכסאו, החל מהלך בחדר הלוך וחזור. הולך ומדבר־מדבר ואני כותב־כותב, בלי יכולת לעצור במקצת משטף דיבורו ולהפריע להלך מחשבותיו. כאשר סיים ביקש לראות את הכתוב, פה ושם הכניס תיקון קל, כהסבירו לי פשר התיקון.

כך „כתב" גלילי את מאמריו. לימים זכיתי להכירו מקרוב יותר. כעתונאי היה זה תענוג של ממש „לכסות" את נאומיו והרצאותיו של גלילי בוועידות ומועצות הקב"מ, לצד ההנאה מתוכנם של הדברים. נהניתי, כמובן, הנאה רבה גם מתוכן דבריו של טבנקין, אבל „לכסות" אותם, לרשום אותם בלי לפספס אולי את העיקר, היה קשה ביותר.

יהיו נא דברי הקצרים האלה ביטוי מה לרחשי הכבוד וההערכה ל„שלישיה" שעיצבה במידה רבה את דרכי, אורח מחשבותיו ומעשי בארץ הזאת – טבנקין, גלילי ויגאל אלון, זכרונם לברכה.

א. סדומי
חולון

מושג חדש „הצמיחה"

כיצד אפשר להפריד בין צעדים בביצוע התכנית הכלכלית, אשר צריכה להציל את משק המדינה? רק תכנית כוללת, הפותרת את כל בעיות המדינה היא ראויה כתכנית כלכלית, ואין כל אפשרות להפריד בין בלימת אינפלציה ו"צמיחה", כי צעד אחד קשור בצעד השני, ואי־אפשר לפתור בעיה אחת בלי לפתור בעיות מקבילות. למודעי אין אפילו קצה של תכנית כלכלית. מה שהוא עושה זה גזירות וצרות והרס וחורבן על כל צעד, והוא מכניס את הארץ לתוהו ובוהו ולא פותר מאומה.

יש לקבוע בצער שמדינת־ישראל לא זכתה בשנות קיומה לתכנית כלכלית רצינית הראויה לארץ־קליטה, אשר מוקפת אויבים (בעקיפים הלכו הרבה כספים אשר היו מוקדשים לבטחון לצרכים פרטיים) ומדובר בסובסידיות מופלאות. בהטבות מכל סוג. לפקידים ולחברי כנסת, במכוניות צמודות בשפע, בשירותי רפואה יוקרתיים לאישי־ציבור, בטלפון חינם, בחשמל חינם ועוד ועוד...

המדינה הרגילה את הציבור לשאול: מה אני יכול לקבל מהמדינה? במקום לשאול: מה אני יכול עוד לתת למדינה? כלומר, קודם כל יש לבטל את כל ההטבות המפליגות, אשר הביאו את המדינה אל סף פשיטת־רגל.

אבל כדי לפתור את כל הבעיות אשר מונעות מהמדינה לקיים את השירותים בצורה מסודרת ובלי זעזועים, ובלי ליצור חוסר־עבודה המשפיל את האדם היוצר והמסור, יש צורך לספוג את ההון הדרוש מהציבור בכסף מזומן (לא באגורות) ובזה לתת אפשרות לאזרח לסלק את חשבונות מס־הכנסה וחובות אחרות למדינה, לפתוח חשבונות מחדש מבלי לחסם הרבה בחשבונות ישנים.

והרי שמענו לא מזמן מפי אישים בקיאים, כי הציבור צובר חסכונות במשך שנה בסך 4 מיליארד דולרים ויש בידי הציבור הון־חסכונות בסך 35 מיליארדים. כלומר, יש כספים. צריך לדעת לגייס אותם, וגם לא חסרים אנשים אשר יודעים את המלאכה. יש לנו גם אנשים המסוגלים לבנות את הכלכלה מחדש, כמו ספיר ודטהיימר.

אבל קודם כל יש להפעיל מחדש את מספנות – ישראל, ולהחזיר את המנהל הקודם ליברטובסקי, אשר הצליח לכל הדעות. בכלל, כיצד סוגרים מספנה? הרי בשום מקום בעולם לא סגרו מספנה!

הגיע הזמן שהעם יתעורר !!

דב בניהו
חמדיה

אישור יקר, איכה ?

איש כבר אינו מעז לצפות לקבלת תעודת בגרות רשמית ממשרד החינוך לפני סיימו את ה־B.A. למרות זאת, כיוון שמשרד החינוך החליט שיש צורך בתעודת בגרות לרכישת השכלה גבוהה חייבים המוסדות להשכלה גבוהה לנהוג לפי כלל זה, והם דורשים לכל הפחות אישור רשמי ממשרד החינוך המאשר את היות הנרשם זכאי לתעודת בגרות.

לאחר שנים של מאבקים הצליח משרד החינוך להתעלות על עצמו ולהמציא את ציוני בחינות הבגרות לבית־הספר כעבור חצי שנה ממועד הבחינות. אך מסתבר, כי יש המתחרים בחכמי חלם – אמנם ציונים יש, אך להעבירם לאוניברסיטאות גם כעבור שנה וחצי של המתנה, מעל ליכולת משרד החינוך.

ההרשמה לשנת הלימודים הבאה ברוב המוסדות להשכלה גבוהה הסתיימה ב־28.2.86. יאיר לוי, המפקח על מחלקת הבחינות במשרד החינוך, בהתעלמו ממועד סיום ההרשמה, משיב בגסות ובחוצפה שיש להמתין עד אפריל לקבלת האישורים ללא תיאום עם המוסדות להשכלה גבוהה.

כל התחנונים, הבקשות וההסברים שהופנו למחלקת בחינות הבגרות וללשכת שר החינוך נפלו על אוזניים ערלות. התשובות היו רבות ומגוונות, מטריקת טלפון ועד להודעה על השתתפות בצער הרוצים באישור על־כך שייאלצו להחמיץ שנת לימודים.

אמנם נשגבה חכמתם של אנשי משרד החינוך מבינתי, אך הרצון המוזר להתחיל ברכישת השכלה גבוהה (עם שחרורי מצה"ל) כבר בשנת הלימודים הבאה, ממשיך לקנן בי. אודה מאוד לאיש אשר יגלה לי כיצד ניתן לממש רצון זה.

רונית גבריאלוב
תל־אביב

לבטל ההטבות לדתיים

המנחה חיים זיסוביץ בתוכניתו „צידופים" בטלוויזיה, הציג, על סמך אוסף של ביטויים חריפים נגד הדתיים בעתונים שונים, יחסים ממורמרים בין כל החילוניים לדתיים, והאשמים הם רק החילוניים, הדתיים הם כולם טלית שכולה תכלת. ברצוני לקבוע, שהמתח הוא רק בין החילוניים לקבוצות חרדיות קיצוניות, החל באגודת ישראל ודומיהם, מתנגדי הציונות, הדגל וההימנון שלנו, ואין שום מתח ביחסיהם עם הדתיים הלאומיים והציוניים ומקיימים ביניהם יחסי חברות וקרבה בצבא בהתיישבות ובמקומות עבודה. עליתי ארצה בתור תייר בשנת 1932, בעליה הזאת שהנציב העליון הבריטי סר ארתור ווקפ השלים עימה, יכלו לעלות אלפי יהודים שחיכו לרמז מצד אדמו"רי האגודה, אבל את הרמז לא קיבלו ונשארו במקומותיהם עד השואה. אני בן למשפחה חסידית של אדמו"רי האגודה. ואני הייתי היחיד במשפחתי שפרצתי את הגדר ועליתי ארצה, הורי, אחי ואחיותי נשארו בפולין טרף לשואה הנאצית.

באנו ארצה, בנינו מושבים וקיבוצים והכינו למדינה, ועכשיו באים החרדים ומטיפים לבנים התמימים שלנו, אשר לא ידעו את יוסף, לחזור בתשובה, להשתחרר מהצבא ולקבל קיצבה מהכוללים, ויחד עם זה הם גרשמים כחברים בקבוצות החרדיות השונות, ואני שואל את מר זיסוביץ: איך אני, אבא לבנים וסבא לנכדים, אשר השתתפו בכל מלחמות ישראל, יכול לשבת בשיווין־נפש עם משפחות אשר בניהן ובנותיהן לא משרתים בצבא ולא ממלאים שום תפקיד חיוני במדינה ונהנים רק מטובה.

הפתרון לביטול הקיטוב הוא ביטול כל ההטבות לדתיים, ונהיה כולנו אזרחים שווי זכויות וחובות במדינה.

אהרון לס
רחובות

לקיים את הבטחת וייצמן לפייסל

בכתבתו של אמיר רוזנבליט על אודות הסיירת הירוקה („דבר" 27.2) נאמר, שעלינו לזרוק את כל הבדווים המתאוננים עליה לעזאזל.

כידוע, הנגב המאוכלס רבבות בדווים נרכש עבור מדינת ישראל עוד טרם קמה המדינה בשיחות בין הנשיא הראשון פרופ' חיים וייצמן לבין שליטם של הערבים דאז – פייסל מלך ערב הסעודית בהבטחת הנגב עד אילת למדינת ישראל.

באותן שיחות הבטיח הפרופ' חיים וייצמן שההתיישבות היהודית בנגב לא תפגע באוכלוסיה הערבית שם, כמו כן, שהבית הלאומי לעם היהודי – לא יעמוד כנגד האינטרסים הערביים באיזורי הבדווים החיים בנגב זה שנים רבות ובתור אזרחי מדינת ישראל הם אף גוף פוליטי פעיל בחיים המדיניים שלנו, הם בוחרים לכנסת ורבים מהם פעילים בגופים הפוליטיים השונים במדינה.

לעניות דעתי, כל האומר שאת הבדווים יש לזרוק לעזאזל אינו יודע מהו שח. כל הכבוד לסיירת הירוקה שהונהגה מאז 1977 ברם. אין זאת אומרת, שעלינו להתעלם מהאוכלוסיה הבדווית בנגב, בל נישא דין שווא ועיני דין לגבי האוכלוסיה הלא יהודית במדינה.

שמעון רהמוט
חולון

יהירות מיותרת

במאמרו הקצר של י. סמילנסקי ב„דבר" בשבת 22.2.86 מצלצלים פעמוני היהירות בצורה מחרישת אוזניים עד שאי־אפשר להבין את תוכן התגובה המוקדמת של נצחון.

שנות החמישים אינן שנות השישים, וגם לא שנות השבעים ובל נשכח שאנו בשנות השמונים ושש. ושנות התשעים דופקות על דלתותינו חזק חזק: עיני „העולים" של אתמול נפקחו, רמת משכלם עומדת באותה רמה של כולם.

פיקחות־יתר ויהירות־יתר יפעלו כבומרנג לטובת הליכוד. ברחוב כבר מדברים בשפת הנבחרים של אתמול־שלשום, ציטוטים בשם אומרם מהמכולת עם מקהלה של ציבור הקונים. זו שפת הרחוב, המכולת, האוטובוס, החברה, הצעירים המפוכחים וכל עמך ישראל של שנת 86.

הציבור יודע, שתכסיסי מפלגת העבודה פועלים למטרה אחת ויחידה – לא לקיים את הרוטציה. זה יהיה בעוכרינו ושום נימוק לא יעזור: נימוקים תמיד יימצאו לכאן או לכאן. דוד בן גוריון ז"ל אמר עם כינון המערך: „מערך שמערך". לצערנו צדק. איפה מפא"י ההיסטורית? היום אנחנו אומרים רוטציה שרוטציה. לא נהיה צודקים אם נייחס לעצמנו שרוטציה. בל נשכח שלא את הליכוד בלבד אנחנו הולכים „לנצח", יש מורשה, יש ש"ס, יש מורחי, אגודה, תחיה, את מי שכחתי? את החדש שיבוא וינגוסז ועוד מי?

יבואו עוד לעשות חשבון עם המערך. יש גם חשבונות פוליטיים, יש גם אינטרסים ואינטרסנטים פוליטיים ואחרים. לא רק פוליטיקה נקיה ומוסברת של האקדמאים וקאדרים מפלגתיים ומחונגים ומשכנעים ואסיפות וטיולים רמי עין.

ויש גם עמך, יש גם שכונת שפירא ושכונת־התקוה ובית־שאן ויש עוד ועוד ואחרי הכל הליכוד לא יישב בחיבוק ידיים, או מה? בעת לפרקו מוקדם ליהירות המילולים, עוד אין נחלה למערך, זהירות, מוקשים בדרך, ועוד פעם זהירות: בעיתון „דבר" מ־9.4.85 הגבתי על מאמרו של מיכאל בר זוהר – יש לכבד את הרוטציה. הסכם במלואו וכלשונו.

היום אני עוד חוזר על אותה קריאה: בל נהיה יהירים ובלתי־זהירים ומתחרטים על מעשים אשר יביאו את הליכוד לשלטון ומי יודע אם לא גם בהסתדרות. חכמים, היזהרו בדבריכם, פוליטיקאים – במעשיכם.

שלום רזמנו
גבעתיים

טקטיקה או הונאה

(המשך מעמ' 7)

שיחייב את ישראל לתקוף את בסיסיו בבקעה, בתוך מסוריית הטילים. סוריה תצא אז להגנת מעוזי הטרור באמצעות ידי טילים, ואם תגיב ישראל בתקיפת הטילים – תינתן לסוריה ההזדמנות להשלים את התהליך.

האיום העיקרי של אסאד הוא המלחמה הכוללת. אם בעבר, בתחילת משבר הטילים, היה מקום לשקול את חיסול הטילים בהזדמנות הראשונה, המצב עתה שונה. חלק מאמצעי הלחימה שלנו נחשף במלחמת לבנון, שמערך הטילים הסורי נמחץ בה להלוטין. מאז פותחו כנראה אמצעים רבים חדשים. אך אם מלחמה כוללת אכן קרבה, יש להמנע מחשיפת האמצעים שבידי צה"ל.

מובארק, בנאומו האחרון, הרגיש את מחוייבות ארצו לסייע לסוריה. אין לישראל עניין להבליט ולחדד את „בעייתה המצרית", בהקשר של המדיניות הסורית נגד ישראל, כפי שבאה לביטוי בנאומיהם של אסאד ומובארק, אך טעות תהיה להתעלם מכך.

בשיקולי הקיצוצים בתקציב הבטחון, כמו בקביעת מדיניות הבטחון ובבניין צה"ל, יש להביא בחשבון גם את האפשרות שהמזרח־התיכון „יתגלגל" לתהליך יום סורי. בחשבון זה יש להביא את העוצמה הצבאית המצרית, הנבנית בהקפדה ובשקידה, בעזרתן „האריבה" של ארה"ב, מדינות אירופיות ואף ברה"מ.

קיצוץ בתקציב הבטחון הוא פיתוי קל להיחלצות ממצוקות השעה. בגיסה יתירה בו תכרסם לא רק בכוח ההרתעה אלא גם ביכולת ההתמודדות עם ה„תבשיל" שרוקחת סוריה.

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק הצהרות מוות 15/86

בעניין חוק הצהרות מוות, התשל"ח — 1978 —
ובעניין הצהרתם של נספי שנות השואה המפורטים להלן.

הודעה

להווי ידוע כי עטרת שושנה פנתה אל בית המשפט המחוזי בירושלים להצהיר על מותם של נספי שנות השואה המפורטים להלן שנעלמו ומשערים שהם מתו וכי בית המשפט יעיין בבקשה הנ"ל ביום 10.4.86 בשעה 8.30.

וזה תיאורם של הנספים לפי ההצהרות שהוגשו:

1. ברל גולדשמידט — נפטר ב־1937.
2. ברטה גולדשמידט — נספתה ב־1941
3. יהושע גולדשמידט ומשפחתו. ברינה. ישראל ליוסף גולדשמידט — נספו כולם ב־1941
4. רחל גולדשמידט ומשפחתה — רחל נפטרה ב־1937. המשפחה — נספתה ב־1941.
5. הינדה גולדשמידט ומשפחתה נספתה ב־1941.
6. אלחנן (חונה) גולדשמידט — נספה ב־1944.

1. ברל גולדשמידט ז"ל — נולד בביתני. מקום מגוריו הרגיל האחרון בריגה. התעסקותו סוחר עצים. התאריך האחרון שבו היה בחיים — בשנת 1937.
2. ברטה גולדשמידט ז"ל — נולדה בבירגר. מקום מגוריה הרגיל האחרון — בריגה. התעסקותה — עקרת בית. המקום האחרון שבו נראתה בחיים — ביער רומבולה בריגה ב־1941.
3. יהושע גולדשמידט ז"ל — נולד בריגה בשנת 1900. מקום מגוריו הרגיל האחרון — בקובנה. אזרחותו — ליטאית. התעסקותו — בונמן. התאריך האחרון שבו נראה בחיים ב־28.10.1941.

ברטה גולדשמידט ז"ל — נולדה בקובנה. מקום מגוריה הרגיל האחרון בקובנה. אזרחותה ליטאית. התעסקותה — עקרת בית. התאריך האחרון שבו נראתה בחיים — 28.10.1941.

ישראל יוסף ז"ל — יליד 1932. נולד והיה בריגה נספה ב־28.10.41.

5. הינדה גולדשמידט ז"ל — גרה בריגה. נספתה ב־1941.
6. אלחנן גולדשמידט ז"ל — מקום מגוריו הרגיל — בריגה. נולד — בריגה. נספה בצעדות המוות ב־1944.

השמות של בני המשפחה הקרובים להם ביותר: עטרת שושנה, ברמת־גן. גבאי דפנה, מבאר־שבע ; כקס גולדשמידט — מראשון לציון.

כל מי שיש לו ידיעה על הנספים הנ"ל מתבקש בזה להמציא לבית המשפט, בין בכתב עד ליום הדיון ובין בעל פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, וכל אדם מעוניין הרוצה להתנגד להצהרה יתייצב לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל. אם בעצמו ואם ע"י בא כוחו, ויגיש את התנגדותו, או יגיש לפני המשפט הצהרה בשבועה שניתנה על ידיו שבה יפרש טעמי ההתנגדות או ימסור הודעה בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל שבה יפרש את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יחליט בית המשפט בראות עיניו.

ד"ר אליהו בן־זמרה
רשם

התאריך 3.2.86

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי, קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לקירוי שתי מרפסות גג פתוחות וסגירתן בחלונות בחזית הדרומית בבניין ברחוב ספיר 15 קרית מוצקין גוש 10430 חלקה 477.

מהות הסטיה:
סגירת המרפסות בסטיה מאחוזי הבניה המותרים.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פירסום הודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ.

תל־אביב
בני – דיזנגוף 174 – 222386
בריאות – המלך ג'ורג' 28 – 283731
ירושלים
דויטש – מאה שערים 83 – 287968
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
רסל – רוטשילד 89 – 911406
בני־ברק – רמת־גן
השרון – שדרות ירושלים 23 רמת־גן 742046
בת־ים – חולון
ד"ר חורי – סוקולוב 70 חולון – 842433
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
רחובות
כללית – בני משה – 452381

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טלפונים 03־433300, 03־453500.

מרפאות שיניים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 תל־אביב – 03־284649 בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הנמל 26, קומה ג' – 04־523566 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמקס לכל המשפחה!

נהג!
עשה את המינמום
למען אלה
העושים את
המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

דבר של היום
הוא דבר חדש

מודיעין

טלוויזיה

5.30 „שמיניות באוויר" – מנחה דליק ווליניץ עם טוליפ. 6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 רוצה פתרון – הכפרי והעירונים. בחורה מאוהבת בבחור כפרי אך בני משפחתה מתנגדים לנישואיה עם בחיר לבה (תרגום לעברית).
6.45 חידושים והמצאות – גילוי מוקדם של סרטן: איתור הפרעות בקצב הלב (תרגום לעברית).
7.00 פרס תעודה – „הליכוד", „האיש עם המגאפון" (חלק ב') (תרגום לעברית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „סיפורי בריפי".
8.30 „שניים אוחזין" – „משבר בתא המשפחתי". משתתפות: חביבה אדג'א, היועצת המשפטית של „נעמת", ושרה רוקח, משפטנית שחיברה את „מורה נבוכות", מדריך לדיני אישות: המשפטנית טובה אדורם וצפורה פיק, חברות הוועדה לענייני משפחה של תנועת „אמונה". מנחה המשפטן בני דון־יחיא.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 מוקד.
10.05 „אל גרקו" – סרט קולנוע על חייו של הצייר הספרדי המפורסם אל גרקו, יליד יוון, שהיה מגדולי הציירים במאה ה־16. הסרט מתמקד על יחסיו עם האצולה הספרדית ועם הכנסיה הקתולית. מל פרר הפיק את הסרט בשנת 1966 והוא מופיע בו בתפקיד הראשי. לצדו השחקנית האיטלקית רוזנה סקיאפינו. זאת קו־פרודוקציה איטלקית־אמריקאית, שצולמה באיטליה בבימויו של האיטלקי לוציאנו סאלצ'ה.
11.35 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 ארץ מולדת: מעפילים ולוחמים.
08.40 אנגלית ה'.
09.00 מדעי הטבע יסודי: לחייתנים.
09.20 אנגלית ד'.
10.10 מדעי הטבע ה'–ו': 70 פעימות בדקה.
10.30 פרפר נחמד: גם אני יכול.
11.00 חשבון ו': האלוף.
11.15 הלו ישראל: ירושלים לדורותיה.
11.30 קשת רענן: ובראשי חרשיכם.
12.00 אנגלית ח'.
12.25 אנגלית י'.
1.00 מדעי הטבע והסביבה עליונה: כוחי כוח גרעיניים.
2.00 עולם הולך ונעלם: קיחות יער בג'ונגל: סרט על חיי האינדיאנים בצפון האמזונס, שבט ה„פאנארה", הממשיכים לחיות כמו בתקופת האבן.
3.00 האוניברסיטה הפתוחה: עידן המהפכות, ברק ופייך: פסיכולוגיה בחינוך ותכניות לימודים: נקודת מבט.
4.00 כלי מדוע: הדריק 3.
4.20 פיצוחים: שעשועון טלוויזיה נושא פרסים.
4.45 כלכלון: יבוא יצוא ומאזן התשלומים.
5.00 ערב חדש. מנחה דעון רייכר.

רדיו

קול המוסיקה

07.30 שחרית מוסיקלית – מוצרט: סרנדה לי־13 כלי־נשיפה בסי במול מג'ור, ק. 361 „גראן פרטיטה" (התז. הקאמ. האנגלית / ד. ברנבוים); ראבל: „אמא אווזה", מוסיקה לבאלט (תז. הקונצרטחבאו / ב. האייטינק); סיבליוס: סימפוניה מס. 4 בלה מינור, אופ. 63 (התז. הסימפ. מבורנמות / פ. ברגלונד).
09.30 קונצרט בוקר – דבוז'יק: קונצ'רטו לצ'לו בלה מינור, אופ. 53 (י. פרלמן / התז. הפיל. המלכותית מלונדון / ד. ברנבוים); ברוקנר: סימפוניה מס. 2, בדו מינור (תז. סימפ. רשה"ש / י. אהרונוביץ); ראבל: „דפניס וכלואה", מוסיקה לבאלט (התז. והמקה. הסימפ. מבוסטון / ש. מינש).
12.05 אמנים באולפן – אביבה אהרונוביץ, פסנתר – באך: פרטיטה מס. 6 במי מינור; סקריאבין: סונטה מס. 4 בפה מג'ור, אופ. 30; שופן: אטיודים סימפוניים, אופ. 13.
13.00 קונצרט צהרים – איגנץ הולצבאואר: סימפוניה במי במול מג'ור, אופ. 4, מס. 3 (הקמרטה מברן / ת. פירק); איגנץ משולם: סונטה קונצרטית לחליל ופסנתר, אופ. 44 (א. תלמי / מ. פריינ'ד); סרסטה: פנטסיה „כרמן", אופ. 25 (י. פרלמן / הפיל. המלכותית / ל. פוסטר); ברוך: שבייצה במי במול מג'ור, מן העזבון (נגנים מתוך הסמינה הפיל. של ברלין); מנדלסון: סימפונית נעורים מס. 9, בדו (תז. הגבנהואוז מלייפציג / ק. מזור).
15.05 מוסיקה כאן ועכשיו – בריאנו אסקין: סיפים (ת. קרצ'בסקי, חליל / מ. קרצ'בסקי, חליל אלט); עמי מעייני: קוואו – מטאפורה סימפונית (התז. הפיל. הישראלית / א. ענבל); כיתי הודקינסון: וריאציות מתוך על קטע של סופו וב. פניידר פסנתר / צ. צייטלין, כנור / ר. סילבסטר, צ'לו; ניקולס מאו: אנס (מקהלה / הסינפוניטה של לונדון / ס. אראדרוס).
16.00 קונצרט מנחה – סטרדינסקי: סימפוניה במי במול מג'ור; פורה: „פלאס ומליסנדה", סוויטה; ראבל: „הצער והכשפים", אופרה קצרה; דיקא: „עוליית הקוסם", סקצו סימפוני.
18.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – התז. הסימפ. של רדיו ספרד, אפטיבדיס קבלייראוטס (יוון) – ליק ברוזיים (בלגיה); סימפוניה מס. 1 (ביצוע בכורה); מנדלסון: קונצ'רטו מס. 1 לפסנתר ותזמורת בסול מינור גון אוקונור (אירלנד); שוסטקוביץ': סימפוניה מס. 5 ברה מינור, אופ. 24.
20.05 ג'ז ומוסיקה קלאסית – דרכו של גרשווין אל המוסיקה הקלאסית (ש.ח.).
21.00 אופרה של יום רביעי – „טוסקניני מכין את טרביאטה" (מהדו) – הקלטות נדירות מן האוסף של מיקי בבלי הדיבור כהנא.
23.00 צלילי ליל ברהמס: מוטט אופ. 74, „למה יתן לעמל אור" (מקהלה ה„קנסורדי של קלן" / פ. הממפלינג); פאוריה: קונצ'רטו לצ'מבלו, חליל, אבוב, קלרינט, כנור וצ'לו (ג' גלבר / ה. לוטו ול סיד / ת. האיא / א. מנבה / ל. אנסון / ר. ויוו / ת. מריה פראנקו ג'ילא); ברהמס: סונטה לשני פסנתרים לכלי הקשה וכ. 111. אשכנזי / ר. קורקודיל+א. סמית; ברהמס: מוטט מתוך אופ. 110, "עולם עלוב אותי תשלח" (מקהלה ה„קנסורדי של קלן" / פ. הממפלינג).

רשת א'

11.30 השכלה דעת לכל.
12.05 שירים מזרחיים.
14.06 תכניות לילדים – „כי יוסף" „סופה בין הרקלים" מאת סבי מיכאל; "אור ואלכסנדרה" – מאת יצחק נוי; פינות שונות.
15.00 תהלוכה.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – שנאת ישראל ואנטישמיות.
19.05 סיכום ההלכה היומית.
22.05 חבר מאותו כוכב.

רשת ב'

10.05 עיני עיצוב האיכות הסביבה.
15.05 עיני חוק ומשפט.
18.06 זרקור
18.45 היום בספורט.
19.35 עיני צבא ובטחון.
21.05 שיר לדרך.
22.05 כימה והסך – קטעים מתוך כתות מוסיקליים וסרטים.
23.05 משחקי לילה.

רשת ג'

19.05 היה היה.
21.05 עם כל הנשמה.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

06.30 אוניברסיטה משודרת – בין ספרות למציאות בארץ ישראל שלפני מלחמת העולם הראשונה. מאיר ברנר: המאבק על חופש הביטוי. מרצה: פרופ' נורית גוברין.
06.55 פינה חמה ללב".
18.05 שלוש ארבע לעבודה.
20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים.
23.05 זהירות – אל מול סכנה.

בתי קולנוע

תל־אביב

אסתר: סוניה האדומה 9.30, 7.15
אורלי: והספינה שטה 9.30, 7.15, 4.15
אלנבי: מלכות קטלנית 9.30, 7.30, 5
בן־יהודה: טום כרי 9.30, 7.15, 4.35
גורדון: בחר בי 9.30, 7.15, 4.30
גת: פעמיים במשך החיים 9.30, 7.15
דקל: לילות לבנים 9.30, 7.30, 5
דרייב־אין: קומנדו 9.30, 7.15
חצות – אישה ללא גבר
הוד: משאלת מוות III 9.30, 7.15
בית ליסין: דיוה 11.15
חן 1: שנת הדרקון 9.40, 7, 4.15
חן 2: גלגלי תהילה 9.45, 7.20, 5
חן 3: סיפורה של מארי 9.45, 7.20, 5
חן 4: בי"ס לאסירים מתחילים 9.45, 7.20, 4.45, 1.30
חן 5: רומן על בטוח 9.40, 7, 4.45, 1.30, 10.30
לימור: הכבוד של פריצי 9.30, 7
לב 1: מטרה 9.30, 7.30
לב 2: בני וקלייד 9.40, 7.30
מוזיאון תל־אביב: סהרורים 9.30, 7.15
מוגרבי: סילברדו 9.30, 7.00
מקסים: קומנדו 9.30, 7.15
סינמה 1: רוקי 4 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: חזרה לעתיד 9.30, 7.15, 4.15
סטודיו: להב משונן 9.30, 7.15
פאר: מסע עסקים של אבא 9.30, 7, 4.15
פריז: חבורת האבנים 9.30, 7.15
צוותא: חנוכה בירושלים 8.30, 8.15
8/גנוע+במקום חלום 8.45
צפון: ראן 9.30, 6.15
תמוז – רמת־אביב: אמדיאוס 6.30
התפוח המכני 9.30
שחף: המאהב 9.30, 7.15
תכלת: אני אוהב אותך כרמן 9.30, 7.15, 4.30
תל־אביב: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 9.30, 7.15, 4.30

יפו

החיה הישראלית:
גוסטבסטרס 9.50

ירושלים

אוריון: משאלת מוות III 9, 7, 4.30
אדיסון: סגור לרגל שיפוצים
אדרגע: שוטר עם כבוד 9, 7, 4.30
בית אגרון:
הקוסם מארץ עוץ 4
אלגרו נון טרופו 8.15
אקספרס של חצות 9.45
השוטר מגבב פסור – חצות
בנייני האומה: מסע עסקים של אבא 9.15, 6.45
הבירה: לילות לבנים 9.15, 6.45, 4.15
ביל אור: פעמיים במשך החיים 9, 7, 4
כפיר: רוקי 4 – 9, 7, 4.30
סמדר: בחר בי 9.15, 7
עדן: להב משונן 9, 7, 4.30
רון: המאהב 9, 6.45, 4.30
מיטשל: ראן 9, 6

חיפה

אורה: המאהב 9.15, 7
אורלי: שנת הדרקון 9.15, 6.30
אמפי־תיאטרון: מלכות קטלנית 9.15, 7
ארמון: סוניה האדומה 9, 6.45, 4.30
עצמון: המפתח 9, 7
חן: שלוף אבל בזהירות 9, 6.45, 4.30
פאר: הרבה ולא כלום 9, 6.30, 4
קריאור: קאוס 9, 6
רבגר 1: אני אוהב אותך כרמן 9.15, 7, 4.30
רבגר 2: לילות לבנים 9.15, 6.30, 3.45
רון: רוקי 4 – 9.15, 7
שביט, הר הכרמל: ראן 9.30, 6
עטמי: מטרה 9, 7

קרית־ביאליק

ספיר: לילות לבנים 9.15, 7
סביון: תפילה למוות 9.15, 7

קרית־חיים

בית העם: רוקי 4 9.15, 7
היובל: מלכות קטלנית 9.15, 7

קרית־ים

ניצן: שושנת קהיר הסגולה 9.15, 7

קרית־מוצקין

אורות: חזרה לעתיד 9.15, 7

אשדוד

אסתר: אקסטזה 9.15, 7
אשדודה: בעל אחד יותר מדי 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: יער האיזמרגד 9.30, 7.30, 4.30
מאור: רוקי 4 9.30, 7.15
רחל: ברידי 9.30, 7.15

באר־שבע

חן: חזרה לעתיד 9.15, 7.15

בת־ים

אורנים: חזרה לעתיד 9.30, 7.15
עצמאות: רוקי 4 – 9.30, 7.15, 4.30

גדרות

גדרה

בית רחל: הג'ונים 6

הרצליה

מלון דניאל –
חף מפשע 9.30, 7.15
היכל: המאהב – 9.30, 7.15, 4.30

חולון

ארמון: גולאג 9.30, 7.15, 5
מגדל: הרבה ולא כלום 9.30, 7
מחניים, קרית שרת:
הצגה – שותפים לדירה ב־9
סבוי: משאלת מוות III 9.30, 7.15
ריגה: הכבוד של פריצי 9.30, 7

טבריה

אביב: רוקי 4 – 9.30, 7.15

טבעון

כפר־סבא

עמל: רוקי 4 – 9.15, 7 / 5 הגנבים
חן: ברידי 4 9.15, 7

לוד

אודליה: רוקי 4 – 9.30, 7.15
בית יוזג: בי"ס לאסירים מתחילים 9.30, 7.15

נהריה

הוד: מושלם 9.15, 7.15

נתניה

סטודיו: קומנדו 9.15, 7, 5
אסתר: רוקי 4 – 9.15, 7
שרון: סילברדו 9.30, 7, 4.30

פתח־תקוה

שלום: משאלת מוות III 9.30, 7.15

קרית־שמונה

שגיה: תפילה למוות 9.30, 7.15

קרית־מלאכי

צמרות: יער האיזמרגד 9.30, 7.15

ראשון־לציון

גמון: שנת הדרקון – 9.30, 7
ראשון: תלמידה מתסמלת 9.15, 7.15

רחובות

בית העם:
תנאים של חיבה – 8
הוד: שנת הדרקון 9.30, 7
חן: קומנדו 9.15, 7

רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: מי מפחד מהשכן ממול 9.30, 7.15
ארמון: תפילה למוות 9.30, 7.15, 5
לילי: הכבוד של פריצי 9.30, 7
הדר: רוקי 4 – 9.30, 7.15
רבגן 1: פעמיים במשך החיים 9.40, 7.30, 5
רבגן 2: סיפורה של מארי, 9.40, 7.30, 5
רבגן 3: שנת הדרקון 9.30, 6.30, 4.15
רבגן 4: להב משונן 9.45, 7.20, 5
שביט: גירושין נוסח הוליווד 9.30, 7.15

רמת־השרון

כיכר: גנבים מחוץ לחוף 7
שרון נמלט מאזיקים 4
למות בעד תשוקה 9.30

רעננה

אירוס: הנוקם 8.30

רמלה

אורה: רוקי 4 9.30, 7.15

אקטיביזם בדרכי נועם

מאת מאיר פעיל

העדרותו של גלילי מהפיקוד העליון של צה"ל, החל ביולי 1948, פגעה בתהליך קבלת ההחלטות ובשיקול האיכותי של ההוראות האסטרטגיות החשובות בחלק האחרון, האופנסיבי, של מלחמת העצמאות

ישראל גלילי זכה לכהן כמנהיג פוליטי יותר מ־40 שנה, מסוף שנות השלושים ועד ראשית שנות השמונים. אין ספק שהיה מייצג מובהק של הקו האקטיביסטי בתנועת העבודה. מכאן שמצאתי עצמי, לא אחת, חולק על דעתו, בין מעט ובין הרבה, ברוב המקרים בתוך תוכי, ביני לבין עצמי, ולעתים אף במעמד פומבי.

אולם היום, במלאת שלושים למותו, בחרתי להאיר את דמותו משלוש נקודות־מבט אישיות שלי. מבט ראשון, מלמטה למעלה – מבט של מפקד שדה צעיר מאוד הנפגש בארבע עיניים עם המנהיג הבכיר ביותר של צבאו; מבט שני, מלפנים אחורה – בן התצפית של ההיסטוריון, החוקר ומראיין; ומבט אישי – פנים־אל־פנים, מן העימות הרעיוני והפוליטי.

שתי פגישות במלחמת העצמאות

פעמיים זכיתי להיפגש ביחידות עם ישראל גלילי במלחמת העצמאות, בהיותו ראש המפקדה הארצית של "ההגנה" (רמ"א), ובשתי הפעמים הללו הייתי חייב לדווח לו על ארועים קשים וחמורים.

בפעם הראשונה הוכנסתי אל משרדו ב־9 בדצמבר 1947, בשבוע השני למלחמת העצמאות, כדי לדווח על נסיבות נפילתו של חבר המטכ"ל יהושע גלוברמן בכביש לטרון־מסמיה, ליד חולדה הערבית, בדרכו מירושלים לתל־אביב. נסעתי אז עם יהושע גלוברמן, ולכן נדרשתי עם הגיעי לתל־אביב למסור את הדו"ח האותנטי ביותר לישראל גלילי. הייתי נרגש מאוד בהכנסי לחדרו של הרמ"א, גם משום ריגושי המארב שבו נהרג יהושע גלוברמן, וגם משום שהייתי מאוד צעיר מאוד, בן 21, הניצב מול האישיות הבכירה ביותר של "ארגון ההגנה". לא ידעתי איך לפתוח את הפה. ישראל גלילי פנה אלי בידידות, תוך שימוש בכינוי־החיבה מאירקה, פתח את הדלת וביקש שיגישו לי כוס תה. ובעוד אני יושב ובוחש בכפית, פנה אלי ישראל גלילי בשובבות ושאל כיצד ניתן לבחוש תה מבלי להקיש בדפנות הכוס, כיאה להולכי בטל מקצועיים במשרדים.

בפעם השניה נצטויתי להיכנס לחדרו באחד הימים באמצע אפריל 1948, ולדווח לו מכלי ראשון על מעללי אצ"ל ולח"י בדיר יאסין, ב־9 באפריל. חדרתי אל הכפר יחד עם אנשי אצ"ל ולח"י כדי להתחקות אחר מעשיהם ולעמוד על כושרם הקרבי. התרשמותי מרמת הביצוע הקרבי שלהם היתה רעה מאוד, וזועזעתי מהטבח בתושבי הכפר. בליל שבת, בין 9 ו־10 באפריל, כתבתי דו"ח על הפעולה ושלחתי אותו דרך מטה חטיבת "עציוני" בירושלים לרמ"א ישראל גלילי, שכינויו "הלל", בצירוף הנגטיב של הפילם שצילמתי. כעבור ימים מספר ירדתי עם אחת משיירות "מבצע נחשון" מירושלים לתל־אביב ושם נקראתי, כאמור לעיל, להשלים את הדו"ח.

אין לי הסבר מדוע ולמה, אבל רישומה של פגישה זו נשמט כליל מזכרוני, אולי משום שעוצמת שפיכות הדמים בדיר־יאסין היתה כה עזה, שהרשמה במוחי כל דבר אחר מסביבה. רק זכרתי שכתבתי דו"ח ושלחתי צילומים.

30 שנה לאחר מכן, באחד בימי אפריל 1978, בתקופת היותי חבר הכנסת התשיעית, קיבלתי טלפון הביתה מישראל גלילי, שהודיעני כי קיבל מכתב מוועדת התרבות של קיבוץ חולדה ושבו נכתב כי מאיר פעיל הרצה בקיבוץ וסיפר, בין השאר, על הטבח של אנשי אצ"ל ולח"י בדיר יאסין. שבועות אחדים לאחר מכן הוזמן מפקד אצ"ל לשעבר בירושלים, מרדכי רענן, להרצות בחולדה. כששאל על פרשת דיר יאסין ונתבקש להגיב על דיווחו של מאיר פעיל, פתח בהשמצות והכחשות, לאמור: להד"ם. ועדת התרבות של חולדה פנתה איפוא אל גלילי, שהיה הסמכות העליונה ב"הגנה", שיסביר להם את פשר הדבר.

כששמעתי את הדברים מפי ישראל גלילי בטלפון, רותחתי מזעם על התרבותניקים של חולדה – הן משום שלא האמינו לדברי והן משום שהעבירו את העניין לאישיות רמת מעלה באותם ימים, שראשו ורובו היו נתונים לניהול הכולל של מלחמות החיים והמוות שלנו. הייתי בטוח שפרטי פרשת דיר יאסין לא זכורים לו, מה גם שחתמתי על הדו"ח לא בשמי האמיתי, אלא בכינוי המחתרתי שלי, "אברהם".

גלילי לא היכה לשמוע את תגובתי ורק ביקש ממני, שאאזין לנוסח התשובה שכתב. הוא אישר את קבלת הדו"ח והצילומים ואף הזכיר את מה שאני, הקטן, שכחתי לבושתי, "כי מאירקה פילבסקי הגיע מירושלים אלי והוא נסער עד היסוד מאשר ראו עיניו בדיר יאסין". הוא הוסיף, שהעביר את הדו"ח לקריאה לבן־גוריון, וסיים בכך שהוא "משוכנע כי עדות מ.פ. מהימנה ולא שמעתי אי פעם ספק באותנטיות שלה". לא העזתי אפילו במלה, הודיתי לגלילי על שזכר והזכיר לי את הפגישה ועל הגינותו, שטרח להודיעני דבר בטרם תשובה.

מבט מן הכיוון ההיסטורי

ככל שעסקתי במחקרי על תולדות כוח המגן העברי בארץ ישראל – בתקופת הכנת עבודת הדוקטור שלי בשנים 1969–1973, וכן בשנים שלאחר מכן – הלכה והצטיירה דמותו של ישראל גלילי כאישיות קובעת בפיקוד העליון. החל בשנות הארבעים הראשונות בלט כאישיות יותר ויותר מרכזית במפקדה הארצית, בתפקידי הנחיית העבודה המבצעית ובמלאכת ההצטיידות והרכש. לאחר מותו של אליהו גולומב ב־1945, נעשה גלילי לנציג הבכיר ביותר של ארץ־ישראל העובדת במפקדה הארצית, ומתוקף מעמדו זה מינה אותו דוד בן־גוריון לראש המפקדה הארצית ביוני 1947.

מעמדו של גלילי בפיקוד העליון של "ההגנה" נבע מהיותו אקטיביסט עקבי כל ימיו. הוא דגל בפעלתנות צבאית – מבצעית, התקפית ורצופה – נגד האויב הערבי והאויב הבריטי. עמדה זו עשתה אותו לאיש אמונם המובהק של המפקדים הצבאיים.

על אף היותו אקטיביסט, הקפיד מאוד על קיום פיקוח פוליטי מנהלס ועל הבלגה מוסרית מלאה בכל עניני שפיכות הדמים.

היה איש שחוכמת שיקולו בנושאי אסטרטגיה בטחונית הוכחה בתוצאותיה לא רק בתקופת "ההגנה", אלא גם בהיותו חבר בקבינט המלחמה המצומצם של גולדה מאיר, בימי מלחמת יום־הכיפורים באוקטובר 1973.

היה נעים־הליכות, יודע לשתף עמיתים בייעוץ ובקבלת החלטות, בעל אוזן קשבת לשמוע עצה ובעל יכולת לסכם דבר ברמה הפוליטית־אסטרטגית במהירות רבה.

גלילי היה ידיד ובן־ערך לפלוגות־השדה בשנים 1938–1939, ולפלמ"ח מהקמתו ב־1941 עד 1948. הוא היה אחד הדוגלים העיקריים בדוקטרינת המאבק הרצוף והאינטנסיבי נגד הבריטים בתקופת "המאבק", בשנים 1945 – 1947; היה המחולל הפוליטי הבכיר של תכנית ד' במלחמת העצמאות, שנועדה לכבוש ולאחד לרצף טריטוריאלי את כל מרחב ההתיישבות היהודי בארץ ישראל, עוד לפני הפינוי הבריטי.

עם זאת, היה גלילי מודאג מפעילות קיצונית מדי של היחידות לפעולות מיוחדות באביב וקיץ 1939, ואף היה מתנן חמור יחסית בהפעלת כוחות "ההגנה", ואחר־כך צה"ל, נגד הארגונים הפורשים.

לשיא השפעתו הגיע במלחמת העצמאות. בעיצומם של קרבות הדמים בחורף 1948, חלה רמטכ"ל "ההגנה" יעקב דורי (שהיה לרמטכ"ל צה"ל ב־1 ביוני 48) בחולי מטריד שלא הרפה ממנו חודשים ארוכים. בעיצומה של המלחמה הפכו ראשי האגפים של המטכ"ל את האורח ואיש הציבור ישראל גלילי לרמטכ"ל בפועל. הוא ניהל את הדיונים היום־יומיים של המטכ"ל. הפקודות המבצעיות והארגוניות של ניהול המלחמה ובניין הצבא הוצאו על־ידי האגפים השונים של המטכ"ל ועל־ידי סגן הרמטכ"ל, מטעמו של גלילי, ולעתים אף נחתמו בשמו. עד היום הזה לא מצאתי בהיסטוריה הצבאית הכללית והעברית תקדים למצביא־צבא שמינו אורח כמפקד צבאי עליון. היתה זו מחמאה עילאית לישראל גלילי, וההיסטוריה מוכיחה כי כל עוד כיהן בתפקיד זה, מילא אותו כהלכה ובטוב שכל.

המחשה לכך שישראל גלילי עמד במרכז צומת ההחלטות האסטרטגיות של מלחמת העצמאות, אפשר למצוא בפתק שנכתב על־ידו ב־31 במאי, או ב־1 ביוני 1948, מיד לאחר הכשלון השני של חטיבה 7 בהתקפתה על לטרון: "הדבור על כוח רזרבי למכה יוזמה – הוא דבור הכל, כאם לא יקומו גדודים אחרים נוספים.

"הטרדה מצד האויב בעמק הירדן, הטרדה מצד האויב בגליל המזרחי, הטרדה מצד האויב מכוון הגליל המערבי – לא תאפשר הפקעת כוחות מהצפון.

"יפתח – מרוחק ואי אפשר לשחרר לעת עתה. אין לקחת משל גבעתי ולא מהנגב. יש לך, איפוא, לדרבנה: הראל, עובר של חטיבה 8, שרידי חטיבה 7. אם לא תהיה חזית בדרך ירושלים, אפשר – אולי להחליף את יפתח עם חטיבה 7, שתנוח בינתיים ותתאושש. העיקר – גדודים נוספים".

חטיבת "יפתח" הורדה תוך ימים מספר מאצבע הגליל העליון והוכנסה אל זירת הדרך לירושלים, במקום חטיבה 7. מיקי סטון מונה באותם ימים למפקד חזית ירושלים ויגאל אלון מונה להיות סגנו.

מעמדו של ישראל גלילי לא נעם לדוד בן־גוריון, שראה בו קודם כל אישיות פוליטית בת־תחרות בפיקוד העליון. לכן עשה כל שביכולתו כדי לדחוק את גלילי. בתחילה ניסה למנות את יוחנן רטנר הוותיק לרמטכ"ל, אלא שהלה סרב בטענו כי מוטב שישראל גלילי ישאר במעמדו. אחר־כך, בראשית מאי 1948, ניסה בן־גוריון לפטר את גלילי באופן רשמי. גם מהלך זה נכשל ובן־גוריון נאלץ להותר, לאחר שסגן הרמטכ"ל וכל ראשי האגפים הגישו לבן־גוריון מכתב התפטרות ב־6 במאי.

לבסוף הצליח בן־גוריון, תוך איומי התפטרות, לגרום לסילוקו של גלילי ממערכת הבטחון, בראשית יולי 1948, למרות מסקנה מפורשת של ועדת חקירה ממשלתית בת חמישה שרים, שקבעה כי גלילי צריך להישאר בתפקיד של "המנהל הכללי לענייני הצבא".

כמה קציני מטכ"ל בכירים מאוד הגיעו לביתו של גלילי בקיבוץ נען, בעקבות סילוקו, והודיעוהו כי רצונם שיחזור מיד לעבודה, וכי הם מוכנים להודיע באורח אולטימטיבי לבן־גוריון, כי לא ימשיכו לעבוד אלא תחת פיקודו של גלילי. "הלל" השיב להם כי בימי המלחמה הקשים הללו צריך לזכור שהאוייב הוא "צבאות ערב הפולשים, וכי חייבים לנצחם בכל מחיר, גם אם "הלל" ייאלץ לעקוב אחר הארועים מהבית בנען. קצין אחד, אלוף אליהו בן־חור (ראש אגף ההדרכה), התמיד בהתעקשותו, התפטר והלך לנהוג זחל"ם בחטיבת "גבעתי". השאר חזרו לעבודה. ואילו ישראל גלילי חיפה על רגשי הצער והעלבון שלו בהציגו את סילוקו במלה "התפוטרתי".

אין ספק, העדרותו של גלילי מהפיקוד העליון של צה"ל, החל ביולי 1948, תחת מרותו של בן־גוריון (שהיתה מקובלת לחלוטין על ישראל גלילי), פגעה בתהליך קבלת ההחלטות ובשיקול האיכותי של ההוראות האסטרטגיות החשובות בחלק האחרון, האופנסיבי, של מלחמת העצמאות. נזק זה לאינטרס הלאומי בסוף המלחמה היה בעל משמעות רבה הרבה יותר מהעלבון המיותר שספג גלילי. דווקא בסוף מלחמת העצמאות, בתקופה שבה הוכיח צה"ל את עדיפותו על צבאות ערב הפולשים, היה זקוק בן־גוריון לאישיות ציבורית אקטיביסטית לידו, ולוא רק כדי לא להעתר במהירות כה גדולה ללחצי בריטניה וארה"ב, בסוף מבצע "חורב" (סוף דצמבר 48' ראשית ינואר 49'), ולהשלים את גירוש הצבא המצרי מרצועת עזה.

שיחה מהחיים המדיניים

מתוך השורש הרעיוני של אקטיביזם ציוני־סוציאליסטי, הגעתי, בעקבות מלחמת ששת הימים, למחנה השלום הציוני, ומצאתי עצמי נתון בפלוגתא רעיונית כואבת עם ישראל גלילי. לא הייתי יחיד, אבל היינו מעטים.

לאחר ש"התעודדתי" מצה"ל בספטמבר 1971, ביוזמתו "הברוכה" של שר הבטחון משה דיין, הצטרפתי אל "התנועה לשלום ולבטחון", שהיתה באותם ימים הקול הציבורי הבולט ביותר שקרא ליוזמות שלום ישראליות בעקבות מלחמת ששת הימים.

בראשית 1972 התפרסם בכל אמצעי התקשורת, כי צה"ל מגרש אלפי בדואים בפתחת רפיח כדי להקים במקום ישובים נוספים למושב "שדות", וכדי לאפשר את בנייתו של נמל מים עמוקים על חוף הים־התיכון, מדרום־מערב לרפיח, במקום שקמה אחר־כך ימית. בתגובה למעשי הגירוש הללו של צה"ל, התארגנה קבוצת אנשים, ואנוכי בתוכם, ופירסמה בעתונות הצהרה פומבית כמחאה וכגינוי לממשלת ישראל על מעשיה. יום־יומיים לאחר הפרסום, טלפן גלילי לביתי והזמינני לשיחה בלשכתו בקריה בתל־אביב. באותם ימים היה גלילי שר בלי תיק בממשלת גולדה מאיר, והיה ממונה גם על ענייני ההסברה.

גלילי פתח בהבעת תמיהה על שהצטרפתי אל חותמי הצהרת הגינוי ושאל, אם מטרידה אותי הבעיה המוסרית של גירוש הבדואים. עניין זה הטרידני ללא ספק, והוא לא שבע נחת מפירוט מעלליו של אלוף פיקוד דרום אריאל שרון, שקיבלו הכשר, לפי הערכת גלילי, משר הבטחון משה דיין.

השיבותי, כי טורדים אותי שני כאבים: כאב מוסרי על כי ממשלת ישראל מגרשת תושבים בדואים מאחוזותיהם, וכאב פוליטי על חוסר התבונה של הממשלה בפרשת פתחת רפיח. מבחינה מוסרית, טענתי, אם אתם רוצים לספח את פתחת רפיח לישראל, אתם חייבים להתייחס אל הבדואים שם כאל אזרחי ישראל, ואי אפשר לזרוק אותם ממקומם כאילו הם מטרד סביבתי.

אבל הבעיה העיקרית היתה בעיני הפוליטית. אמרתי לגלילי, כי לדעתי יש בין ישראל והמצרים רק נוסחת שלום אחת: פינוי סיני תמורת שלום ופירוז. אם לא נקים ישובים בפתחת רפיח נוכל להסכים בעתיד, במהלך דיוני השלום, לפינוי כל סיני עד הגבול הבין־לאומי הישן מ־1906: אבל נוכל להציע, או אף לדרוש, תיקוני גבול מזעריים על בסיס הדדי. נוכל לבקש חלק מפתחת רפיח כחיץ בין רצועת עזה וסיני, תמורת נכונותנו להעניק למצרים שטח דומה באיזור ניצנה. נוכל גם לבקש רצועת חוף של 20־30 ק"מ מדרום לאילת (עד ה"פיורד"), תמורת שטח דומה בתחומי הר הנגב. הכל, תוך הדגשה שישראל מפנה את סיני עד קו הגבול הבין־לאומי.

אבל אם אנחנו מגרשים בדואים, מקימים מושבים ובונים נמל בפתחת רפיח, הרי בכל משא־ומתן, המקום הראשון עליו יניח כל נשיא מצרי את האצבע במפה יהיה פתחת רפיח. ההתיישבות בפתחת רפיח גוזרת את מדינתנו לאי־שלום או לאובדן ודאי של פתחת רפיח תמורת שלום.

גלילי עקב בקשב רב ובסבלנות אחר טיעוני והגיב: מאירקה, אתה טועה, ימי חומה ומגדל לא פסו. פסו גם פסו, אמרתי. הכיצד? – אמר־שאל גלילי – הרי אתה יודע כי רק בדרך ההתיישבות בנינו את הארץ, וכך הגשמנו את המפעל הציוני בחיי המעשה.

על כך השבתי: נכון, אנו רק שוכחים שהנציב העליון הבריטי כבר לא קיים, וכי במקום המנדט הבריטי קמה מדינת ישראל העצמאית, וכי הגיע הזמן שנלמד לשקול את האינטרס המדיני שלנו באורח יותר כולל ומבוגר ואחראי, שהרי אנו עכשיו לא רק הסוכנות היהודית אלא גם הוועד הלאומי וגם הנציב העליון ואולי גם ממשלת בריטניה.

נפרדנו ללא הסכמה.

הכאב גדול, כי אין שבר לב יותר גדול בפלוגתא קשה עם אדם חכם שאתה רואה אותו כמנהיג וכאח רעיוני.

נושא משך הבטחון

מאת יובל נאמן

על ישראל גלילי ניתן לומר, שכמעט נולד לחומה ולאחריות לאומית. בגיל 15, לאחר ילדות קשת־יום, היה שותף בהקמת "הנוער העובד". בן 20 היה ממקימי נען, חלוץ קיבוצי תנועתו. בן 30 נבנה למפקדה הארצית של ההגנה, וכעבור שבע שנים נתמנה לעמוד בראשה. זכורני באיזו הערצה היינו מזכירים את שמו בתש"ח.

גלילי גילם באישיותו את הרוג האסטראטג־המדיני, ושלושה גורמים אפיינו את פעילותו בכל עת: העמדת הדאגה לגורל ולבטחון ישראל בראש מעייניו; העמדת הדאגה לגורל ולבטחון ישראל בראש מעייניו; מסירות למסגרת התנועתית־חברתית, תוך הכפפתה למסגרת הלאומית (ונראה היה לפעמים שאין זהות בין שתי הנאמנויות); והתמורה בדרך של האקטיביזם הציוני. ההתמורה באקטיביזם לא חדלה, גם בשעה שרבים סביבו ראו בהקמת המדינה את התגשמות היעד הציוני, והחליפוהו בדאגה לאיכות חיים, לדימוקראטיה ולשאר דברים ההולמים מדינה ככל המדינות.

כמי שהיה אחראי להכנת הישוב ללחימה בגרמנים, כאשר קרב צבא רומל לגבולות הארץ, כמי שהיה חייב להכין אף אפשריה למצדה על הכרמל, לא היה יכול גלילי שלא לזכור שבערובה להישרדות אין תחליף להגנה עצמית, וכי מלבד כוח המגן אין דבר שימנע הישנות השואה. בוועצת הקיבוץ המאוחד, ב־1942, הוא אומר: "במרוצת הגלות הארוכה קהו בעמנו החושים לקוממיות לאומית כמושג קיבוצי לאומי. מושגי הכבוד והבטחון חדלו להיות מושגים ארציים אלמנטריים. חפץ החיים של עם חסר אונים חיפש ערובות אחרות לבטחון. אך בארץ ישראל בעודים בנו מורש חושים ותכונות שנתקפחו הדעכו.

מבין שלושה־ארבעה מורי־הלכה שהיו לגלילי – ברל כצנלסון, בן־גוריון, שרת, טבנקין בחר בבוא משבר לליכת אחר טבנקין. כך הגיע תחילה לסיעה ב', ומסיעה ב' למפ"ם של תש"ח. כך גם קיבל קונפליקט אישי־מקצועי שנתגלע בינו לבן־גוריון גון פוליטי, שיזון מנאמנותו של גלילי למסגרת התנועתית.

בראשית תש"ח, בעת שגלילי מילא בפועל תפקידי רמטכ"ל כרמ"א החליט הממונה על הבטחון דוד בן־גוריון לבטל את משרת הרמ"א ולהיפטר ממי שנראה לו כעומד בינו לבין ההנהגה הצבאית. גלילי שמר על מורשת ההגנה ונסיונה ומיתן את המהפך הדראסטי שרצה בן־גוריון להנהיג – איוש תפקידי הפיקוד ביוצאי הצבא הבריטי, במקום הסגל של ההגנה והפלמ"ח. צעדי בן־גוריון גרמו להתמרדות המטה הכללי ולהתערבות המפלגות השותפות לקואליציה של ממשלת הי"ג, ובמיוחד מפ"ם דאז, מפלגתו של גלילי.

ואולם גלילי עצמו תרם לאותו מאבק גבולות חרים. כותבת אניטה שפירא בספרה "מפיטורי הרמ"א עד לפירוק הפלמ"ח": "למרות זימון אליו בן־גוריון את נציגי מפא"י ומפ"ם לדיון על הריאורגניזציה במערכת הבטחון. הוא טען שהצבא צריך להיות בנוי לפי צרכי הבטחון וללא זיקות פוליטיות. בן־גוריון מיהר לחלוק עליו והציג תפיסה של צבא עממי־מעמדי, שבו יש עדיפות ליסודות החלוציים באומה. כך סיפק בן־אהרון לבן־גוריון את הראיה. לכך, שתפיסתו ותפיסת חבריו היא אכן מפלגתית, כיתתית, וניתן הזדמנות לבן־גוריון להציג את עצמו ואת תפיסתו כנושאי דגל ה'כלליות' כנגד ה'מעמדיות' צרת האופק. האיש שהעמדה כזו של הדברים גרמה לו מצוקה רבה היה גלילי. כאשר העלה בן־גוריון בשיחה עמו את 'תורת בן־אהרון' על צבא מפלגתי או פועלי, מיהר גלילי להסתייג ממנה. החיבוק שחיבקוהו רעיו היה לו לחיבוק דב... הוציא את הויכוח בינו לבין בן־גוריון מן התחום האישי והמדיני והעביר אותו אל התחום העקרוני הפוליטי".

כאשר התמרדו ראשי האגפים במטכ"ל, שלח גלילי פתק: "בתמלאותי חששות המרכאים אותי מאוד. אני פונה אליכם בכל משקל התביעה שאני מסוגל לה, להמשיך העבודה באחריות בתוך הסידורים החדשים, איש בתפקידו כמו עד עתה..." ולגלילי האקטיביסט הציוני נזכר, שהמובאה זו הוא של איש תנועת העבודה ולא של חבר "התחיה".

כאקטיביסט ציוני האמין בהתיישבות כמובילה בהגשמת הציונות. בכנס היובל של נען אמר: "ההכרה של המציאות הארץ־ישראלית ציוותה, להעלות ולהקים ישובים בטרם הושגה הקרקע, בטרם ניתן התקציב, בטרם ידעו איך ייבנה הישוב. קיבוץ אנשים התותר למטרה בלי להירתע יוצר עוצמה דינאמית להגשמת מאוויו".

בזיקה אקטיביסטית לנושא ארץ־ישראל ראה עקרון ראשוני. עוד בתש"ח, בדבריו ב־9 במאי, בפתיחת המילווה הלאומי, אמר: "אש האויב כבר מחקה את רישומי העפרון שסימנו את גבול הכ"ט בנובמבר, ואין גבול אשר יפריד בינינו לבין ישוב עברי באשר הוא שם בארץ־ישראל השלמה". וב־1969, בישיבת מזכירות הקיבוץ המאוחד ב־12 ביוני, ציטט את ברל של 1937, שאמר: "אדמות שהשמטנו לכאורה לרגע קט – לא החזרנו, ומי יודע אם נחזיר. כל זמן שאיננו מוותרים, עדיין לא אבדו בשבילנו". כאן מוסיף גלילי: "בי יתן והיו ברל וחבריו זוכים לראות את אשר נחלנו משום שלא ויתרנו, וכל עוד לא ויתרנו – לא איבדנו". זה ב־1969. ועוד אמר: "בוכח איומי התוקפנות אמרנו כי אם יכפו עלינו מלחמה – שוב לא נהיה חייבים לכבד את הגבולות המלאכותיים של החלוקה. מעולם לא הסכמנו שגבולות העצמאות המדינית יהיו מותנים בהסכמה ערבית נתונה מראש. במרוצת השנים נשחקו מטבעות, אך בכל התמורות שחלו לא נתרחש הדבר המחייבנו להטיל אל מחסן הגרוטאות את ההנחות הללו. לא נתחדשה סיבה שתצדיק שלילה עקרונית של ההכרה בזכות התיישבותנו בארץ־ישראל כולה..." ועוד: "הירדן יהיה גבולנו עם ממלכת ירדן, גבול מדיני ובטחוני...". ובקטע אחר: "בעיית תוספת האוכלוסיה הערבית לישראל חייבת להיות אחד השיקולים הציוניים, לא היחיד (הדגש שלי י.ג.), בקביעת התנאים הטריטוריאליים של השלום... בינתיים, הבה נגלה חריצות ציונית קלאסית בקריאה לעם היהודי לא לאחר, לא לבזבז את האפשרויות שנפתחו בפניו. לעם היהודי אין אתגר גדול יותר מאשר לקבוע במעש את אופיה של הארץ באיכלוסה ובעיצוב גבולותיה על־ידי עלייה".

כך גם עשה בגיבוש "התורה שבעל־פה" של המערך, ל"מסמך גלילי" מ־12 באפריל 1973. כך פעל כאשר יזם כיושב־ראש הראשון של הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית, את ההתיישבות בסיני, בחבלי ימית ואופירה, בגולן, בבקעת הירדן, בגוש עציון ובחבל קטיף, אך גם באריאל, בלב השומרון. כך גם המציא את רעיון תכורת הישובים השנייה מסביב לירושלים עפרה, מעלה־ארומים, אפרת ואחרים.

כאשר החל מתגלגל התהליך שהוביל להסכמי קמפ־דייוויד ולשלום עם מצרים, יצא חוצץ נגד הוויתור על חבל ימית. "אין לוותר על גבולות בני־הגנה", כתב ב"מבפנים". "שלוש נורמות אסור לנו להניח להן כי תשתרשנה: האחת: שיכולה מדינה שכנה לתקוף את ישראל פעם, פעמיים ושלוש פעמים, ואף על פי כן לא נשקפת לה סכנת עונש ולא נדרש מהתוקף המובס כל מחיר, שכן תמיד מובטח לו לחזור, ללא אבדן שטח, אל הגבול הפרוץ והמפתה, שהיה נקודת־המוצא למלחמת התקפה נגד ישראל..." ועוד: "כיצד ניתן להתעלם מן המשמעות התקדימית הנודעת גם לגבי עתידה של בקעת הירדן, לרבות ההתיישבות בגזרה זו, וכן לגבי עתידה של רמת הגולן וישוביה". כך כתב בהקשר לימית. "עד תמול שלשום היה מקובל על הכל, כי היעד הלאומי המשותף הוא להעתיק את הגבול הבין־לאומי על מנת לייצב גבול בר הגנה, הישובים יימצאו כלולים בתחומה הריבוני של ישראל".

הלך מעמנו נושא משך הבטחון ומי שחייו היו קודש לציונות נמשכת וכובשת אחריה. מבקריו כמנצחים באדמת ארץ ישראל.

כותל המזרח

מאת עוזי נרקיס

מאז עליית הליכוד לשלטון ראה ישראל גלילי איך מסתלפת ההיסטוריה הקצרה של מדינת ישראל ושל הימים שקדמו לה. איך, לפתע, בגלל תפיסתם של אישים מסויימים בקרנות השלטון, נהפכו ארגוני המחתרת – הארגון הצבאי הלאומי ולוחמי חירות ישראל – לבוני המדינה, לאלה שהביאו את מעפיליה, לאלה שהקימו את ישוביה, לאלה שיצרו את כוח המגן העברי שנהפך לצה"ל, ולאלה שגירשו את הבריטים מארץ ישראל.

ישראל גלילי, כראשי "ההגנה", מבוחרי יוצריה ובתוני דרכה, דאב את דחיקת ההיסטוריה ההודרגית שלנו לקרן זווית וכאב על שראש הממשלה בישראל נוהג היה להשמיט את המלה "הגנה" ב"צבא הגנה לישראל", וכינה צבאנו "צבא ישראל", כאילו לא נולד צה"ל מן "ההגנה", שהיתה כוח המגן הבלעדי של הישוב העברי בארץ ישראל ערב תקומת המדינה ולכן נקרא שמו צבא ההגנה לישראל.

ישראל גלילי החליט להקדיש את זמנו לתיקון שכתובי ההיסטוריה ושאף להקים בצוקה של ארץ ישראל את תולדותיו האמיתיות של כוח המגן. לצורך זה התארגן מחדש הארגון הארצי של חברי ההגנה וקבע את משרדיו בבית ההגנה, ביתו של אליהו גולומב בשדרות רוטשילד בתל־אביב. ישראל גלילי ביקש שאעמוד בראש ארגון זה, ובמשך השנים האחרונות, עד שנפל למשכב, עמלתי עמו להחזיר עטרת בית היוצר של כוח המגן – "ההגנה" – ליושנה.

ואכן, החילונו לחוג את י"א באדר – יום "ההגנה" – במתן פרסים לחיבורים מצטיינים העוסקים ב"מורשת ההגנה". הוצאה חוברת הדרכה והדיה על תולדות "ההגנה" ומהותה, כהיא עתה כלי לימודים רשמי במערכת החינוך. בג'ועדה, ערש הקצין העברי, נערך כינוס של מפקדי־הגלילים שהכשירה "ההגנה" עד שנהפכה לצה"ל. וכן הקמנו את המרכז לחקר כוח המגן, עם מכון המחקר "יד טבנקין" ואגודת דור הפלמ"ח.

פעולות הארגון סדירות ויש להם תוצאות. בשיחותיו עמי, וגם בעת חוליו, הדגיש ישראל גלילי חזור והדגש כי דור מקימי "ארגון ההגנה" מידלדל, וכי תקופת־חיינו זו היא אולי ההזדמנות אחרונה להנחיל לצעירים את מורשת ההגנה ולהציבה בכותל המזרח של בטחון ישראל.

קצת פחות חברות

מאת דן שביט

ישראל גלילי הלך לעולמו ושוב דיברו על החברות – אותו ערך נעלה במיוחד במקומותינו. כך היה גם כשיגאל נפטר. ולא פחות מאלה בן אהרן, בשיחות שקיימתי אתו, נדרש לנושא לא אחת.

כולם ערכו ניתוחים והסבירו: החברות היתה גילוי מופלא, אבל גם מעצור במסלול הזינוק האישי ואפילו כר פורה להסדגות הדדית, להכשלה סמויה ולניטרול הדדי.

כולם מזכירים כיצד גלילי לא טרח להזעיק את אלון ממוסקבה ערב ששת הימים וכיצד אלון טרח לא במעט לדאוג לכך שאשמת יום הכיפורים תורחק ממנו ותדבק בחברו הטוב, ועוד כהנה גילויים של חברות בערבון מוגבל, בעצם טראגית למדי, עד שהקשר הגורדי הזה, הבלתי ניתן להתרה, הוקף חולשה ומחוה מעבסה – יותר משהוא מצביע על אצילות או התעלות־נפש.

זה ייחשב בוודאי בלתי־פופולרי למדי, בעיקר אצל הפוליטיקאים, אבל חברות איננה דווקא ממבחני העליונים של פוליטיקאי. איש־מדינה נבון נבחן קודם כל ביכולתו להגשים את המטרה, תוך מיצוי מלוא כישוריו שלו. עליו להתעקש להגיע אל פסגת הקיקה של הפירמידה עליה הוא מטפס. לא על חשבון אתיקה ומוסר אבל גם לא מתוך שיקולים שלא לעניין. נאמנות־לחבר לשמה עשויה אפילו להיות מפוקפקת אם היא באה בחשבון השיקולים לפני העניין עצמו. והאבסורדי והמביך מכל הוא להווכח שוב ושוב כיצד דווקא בשעת־מבחן של ממש היא... לא עומדת במבחן. ראה, כאמור, מקרה יגאל־גלילי בששת הימים או ימי גולדה היפים, כאשר יגאל חש עצמו נבגד שוב ושוב: וראה דוגמאות אחרות לרוב.

עודף־חברות איננה עסק לאנשי מדינה וגם לא צריכה להיות. הם ממילא לעולם לא יעמדו בה עד תם ותמיד יצאו עצמם לבסוף נגועים בכפל־פנים, שלא לומר צבעים, שלא לומר בוגדים ונבגדים.

ולא סתם הוא הדבר – כמובן – שכל הנפשות המוזכרות כאן היו קשורות בטבורן לקיבוץ. שם שננו להם את המילה חברות פעמים מספיק כדי לתהפך למילת קסם, אפילו לפיתוס. זאת על אף שיש סתירה של ממש בין חברות־נוסח־קיבוץ לבין הג'ונגל הפוליטי, בו כל אדם לאדם זאב. אלה שני עולמות שלא יפגשו. בכל אחד מהם שוררות נורמות אחרות והמחבבים קודים שונים. כך נקלעו גלילי, יגאל וגם בן אהרן לסתירה טראגית. את גבם החברות הקיבוצית המהוללת התעקשו ליישם ולהפליט בעולמן השני, וצל"ש לא מגיע להם על כך!

במאמר מוסגר אי־אפשר שלא להוסיף כאן שגם בחצר הקיבוץ פגימה החברות יש לה בקרבים שליליים לרוב, חרף האיצטלה הנאצלת שלה. גם כאן היא אחד הבניינים והסיבות לניטרול הדדי ולהנמכת מיצוי מלוא הפוטנציאל האישי של כל אחד. אחת הפרשנויות הנפוצות לחברות־נוסח־קיבוץ גורסת שאינך ממש חבר שלי אם אתה מזנק ומרקיע מעלה. או במלים אחרות: ככל שנהיה שווים ודומים יותר נהיה גם "חבריים" יותר. הלא זה מתכון בטוח לטיפוח תרבות בינוניות וממוצעות.

גלילי ויגאל זכרונם לברכה ובן אהרן, יבדל לחיים ארוכים, מעולם לא היו ממוצעים, אבל גם אל הפסגה לא הגיעו, הרבה מאוד "בזכותה" של החברות המהוללת. אולי לא היה זה רק פגם בדרכם הציבורית, אבל בהחלט גם לא רק מעלה!

קראו לו ישראל

מאת מאיר בראלי

קראו לו בשמו הפרטי, ישראל, אך מעולם לא במלעיל, תמיד במלרע, בהדגשת "אל" שבשמו. לראשי ההגנה קראו בשמות פרטיים: אליהו, שאול, כאילו הדבר עזר לקונספירציה. עשו זאת במלרע, אולי כדי להדגיש שיש סיבה מיוחדת לשימוש בשם הפרטי. דומני שרוב האנשים שהכירוהו אתו היתה משנות המדינה קראו לו בשם משפחתו, גלילי. מאז הפילוג ב־1944, ובעצם כבר לפני כן, היינו משני עברי המתרס הפוליטי, ותמיד היתה לי הרגשה – ודומני שגם לו – שיש בזה שיבוש מבחינת הדעות והרגשים בתוך תנועת העבודה.

עוד לפני הפילוג הרשמי במפא"י נתקלנו בו יום אחד, בבית הוועד־הפועל שהיה ברחוב אלנבי. קרא לנו, שניים־שלושה בחורים צעירים, חברי קיבוץ וחניכי "המחנות העולים" תומכי ברל כצנלסון, ואמר לנו בגילוי־לב שהתבוון, קצת, להרהורים: אני יודע שאתם "הולכים עם ברל" וחושבים שזו הכרעה אידיאית, ובעצם זה מפני שמישהו (והוא נקב בשמו) לא יודע איך לדבר אתכם. אמר והלך.

בשנים מאוחרות יותר הפנה אותי אליו אליהו גולומב פעמים אחרות, כדי שאקבל מידע והסבר בעניינים מסויימים למען "אשנב". אף פעם לא הסביר לי אם באמת היה נחוץ שאדבר על כך עם ישראל גלילי דווקא, או שאליהו גולומב רצה שיקיים קשר בין צעירים ממפא"י וישראל גלילי.

ב־1978 התאחדנו, אבל להוותה של מפלגת העבודה נשארו בתוכה מתוסכים. אלה הם מתוסכים לא רציונלים. לא חילוקי־דעות קבעו אותם. דומני שישראל גלילי היה מאלה שלא שבעו נחת, כלל וכלל לא, מקיומם של מתוסכים מלאכותיים אלה, אבל לא היה לו הכוח ולא היה לאיש הכוח לנפץ את המתוסכים.

נפגשנו בהתכנסויות של האקטיביסטים במפלגה, היתה לנו ביקורת וזה על ההתכנסויות.

הוא היה שר בממשלות ישראל, שדבריו נשמע בתוך הישב, והיה לו מה להשמיע. קראו לו "אמן הניסוח". כשרונו זה נבע לא רק מכושר ההקשבה שלו, שאיפשר לו להבין ללבם של אלה שבין דעותיהם נחוץ למצוא מכנה־משותף. הוא היה "אמן הניסוח", מפני שהיו לו דעות מוצקות בשלו הוא תואם עניינים כך שדעותיו לא נשחקו.

אף־על־פי־כן אין לי ספק ש"שנות חייו היפות ביותר" של ישראל גלילי היו שנות עבודתו ב"הגנה" ולאו־דווקא כשהגיע לפסגה, אלא בעיקר עבודתו במחיצתו של אדם שהוא כיבד והעריץ, אליהו גולומב. הוא עבד קשה, לא התיר לעצמו סוף חופשות, עד לקיצוניות. סיפרה לי פעם ציפורה, רעייתו, שכאשר נולד בנם הראשון, בהיותה בבית־חולים, באו לבקרה כל בני משפחתה, שבט הלוקוביים הגדול. מאוחר בלילה, אחרי שכולם כבר הלכו, הצליח ישראל גלילי להגיע, ושאל על היולדת והילוד. אחת האחיות שאלה אותו: "האם גם אתה רוצה לראות את התינוק של משפחת לוקוב?"

הפועל החזירה הסומק ללחיי אוהדיה – גמלה למכבי בדרבי 102:104

מאת משה כהן

כדורסלני הפועל ת"א הצליחו אמש להשיב לעצמם את כבודם, לאחר שגברו במשחק סוער ודרמטי על יריבתם המושבעת, מכבי ת"א, בתוצאה 102:104 (56:63).

4,000 הצופים שבאו להיכל הספורט ביד אליהו, ציפו למשחק חד־צדדי שיהיה המשך ל"דרבי" מהס' ה', בו הביסו המכבים את יריביהם 96:140.

המכבים עלו למגרש עם בטחון עצמי מופרז. גם כשהפועל הוליך בכל מהלך המחצית הראשונה בהפרש נקודות מכובד (8 – 11) לא נראו המכבים מוטרדים.

רק ברקות הסיום התעוררו המכבים מתרדמתם והחלו להסתער על סל ה"אדומים", אבל במצב זה היה מאוחר מדי. שחקני הפועל ראויים למירב המחמאות. הם שיחקו בשאפתנות רבה, לחמו על כל כדור ולא איבדו את קור־רוחם, גם כשמכבי איימה על יתרונם.

בניגוד למשחק ביום ה' שיחקו אמש ה"אדומים" משחק קבוצתי מבוקר. עמוס פרישמן ריכז היטב את משחק קבוצתו. הוא שמר היטב בהגנה ואף קלע 12 נקודות.

במחצית הראשונה עשה לארג'י במשחק ככל שעלה על רוחו. הוא קלע היטב מכל מרחק ולחם כארי בהגנה. במחצית השניה התעייף לארג'י ומשחקו נחלש.

לאבן מרסר הצטיין מתחת לסלים, הוא קלע היטב ואף ביצע כמה חסימות מרהיבות לשחקני מכבי. גם ארל ויליאמס שיחק היטב מתחת לסלים. בהגנה הוא היה יעיל וגם בהתקפה הוא קלע נקודות חשובות. אבל עצבנותו וכושרו הגופני הלקוי פגמו לעיתים ביכולתו.

ג'ק צימרמן הצטיין בהגנה ואף קלע נקודות יקרות לקבוצתו.

בעייתה של מכבי אמש היתה הגנתה הגרועה, בעוד שמשחקה בהתקפה היה סביר.

מיקי ברקוביץ, המנוסה, קלע היטב מרחוק. קוין מאגי ולי ג'ונסון ביצעו את המוטל עליהם מתחת לסלים, אבל ארואסטי, ליפין ולאסוף לא היטיבו לשחק.

כאמור הוליכו ה"אדומים" בכל שלבי המשחק. ברקות הסיום חזו הצופים במתח מלהיב. מכבי הצליחה להשוות את התוצאה ברקה הי"ג 37 (95:95). שחקני הפועל לא נבהלו ועלו ליתרון 97:104. מכבי במאמץ אחרון הצליחה לצמצם את התוצאה ל־102:102, 40 שניות לסיום.

הפועל איבדה את הכדור ומכבי יצאה להתקפה. מיקי ברקוביץ וקוין מאגי נחסמו ע"י סל הפועל. ללא תגובת השופטים. כאן התחוללה סערת רוחות באולם כשחקני, ובעיקר מנהלי, מכבי דרשו עבירה. אבל השופטים חורניק וליגנר דחו את טענותיהם.

● נקודות להפועל ת"א: לארג'י (26), מרסר (24), ויליאמס (21), צימרמן (19), פרישמן (12).

● נקודות למכבי ת"א: מאגי (31), ברקוביץ (30), ג'ונסון (21), ג'מצ'י (8), לאסוף (6), ארואסטי (4), ליפין (2).

כדורסלני מכבי ת"א מיקי ברקוביץ ולי ג'ונסון חוסמים בקלות את לאבן מארסר מהפועל במהלך ה"דרבי".

מלמיליאן יחזק מכבי חיפה מול „היונייטד"

מאת א. ציבין

אורי מלמיליאן יחזק מחר את קבוצת מכבי חיפה במשחקה עם הקבוצה האנגלית, מנצ'סטר־יונייטד.

אמש ניסו גם החיפאים ליצור קשר עם יו"ר הפועל חיפה, יצחק מרד, כדי לבקש את אישורו לשיתופו של פיטר לורימר במשחק.

הקבוצה האנגלית תגיע הערב לישראל בהרכבה החזק ביותר, כולל „הקפטן" הפצוע בראיין רובסון (לא ישחק) וחלוץ הרכש מנוטינגהאם דייבנפורט.

בחיפה ניכרת תכונה רבה לקראת המשחק הידידותי והכרטיסים „נחטפים" בקצב מהיר למרות שמחיריהם הועלו.

משורות חיפה ייעדר ברוך מגן, הסובל מפציעה. במקומו הובא, כאמור, אורי מלמיליאן.

● אלי אוחנה, כוכב בית"ר ירושלים והנבחרת הלאומית, יחדש מחר את פעילותו בקבוצה, לאחר היעדרות של שבועיים בגין פציעה במשחק הנבחרת עם אנגליה.

אוחנה יערוך רק אימון קל ולכן לא ישחק גם מול בית"ר ת"א במסגרת הגביע.

מצרים־זמביה השבוע 0:2

70 אלף צופים חזו בקהיר בנצחון נבחרת הכדורגל של מצרים על זמביה השבוע 0:2 במסגרת גביע אפריקה לאומות.

● שלושה מתוך 16 משחקי גביע המדינה בכדורגל יתקיימו כבר ביום ו' הקרוב: מכבי רמת־עמידר – מכבי נתניה; הפועל עכו – הפועל כפ"ס; שמשון – הפועל יהוד.

30 מתושבי מגדה נעצרו כחשודים בהתפרעות בכדורגל

מאת סופר „דבר" בנצרת

30 מתושבי כפר מגדה נעצרו אתמול ושלשום כחשודים בהתפרעות המונית, במהלך משחק כדורגל במגרש המקומי נגד הפועל שפרעם.

במהלך ההתפרעויות נפצעו שוטר ועשרה אנשים, ביניהם שניים קשה. כן ניזוקו מספר כלי רכב ובתוכם רכב משטרתי.

המשטרה, שהוזעקה לכפר "בכדי" לחלץ את השופט והשחקנים האורחים, נאלצה לירות באויר כדי לאפשר את פעולת החילוץ. אוהדי הקבוצה המקומית, ירו במהלך המשחק אבנים לעבר אוהדי שפרעם והשופט בטענה שקבוצתם קופחה.

ממשטרת מרחב הגליל נמסר שהיא רואה בחומרה רבה את גל ההתפרעויות במגרשי הכדורגל בכפרי המיעוטים והיא שוקלת אפשרות סגירתו של המגרש בכפר מגדה.

סיני עלול להחמיץ המשחק נגד הפועל חיפה

משה סיני „קפטן" הפועל ת"א, יועמד מחר בערב בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל, בגין צבירת 5 כרטיסים צהובים.

לחובתו של משה סיני עונש על־תנאי של הרחקה ממשחק אחד מחודש אפריל 1985.

גם כדורגלן הפועל ירושלים מאיר נחמיאס יועמד מחר בערב בפני בית הדין המשמעתי בגין עבירה דומה.

בלט אוחרי, משה אייזנברג המצטיין בכדורגלני בני־יהודה ב„דרבי" נגד הפועל ת"א חולף על פני שומרו האישי יהודה עמר בדרך לשער.

קבוצות הצמרת גרמו לאכזבה בשליש השני בליגה הלאומית

מאת ניסן פרידמן

השליש השני בליגה הלאומית בכדורגל היה אפור ובינוני והיפנה את אור הזרקורים לכדורסל. קבוצות הצמרת גרמו לאכזבה ודווקא קבוצות שצלעו בשליש הראשון נתנו את הטון. שמשון ת"א, מכבי נתניה, הפועל ב"ש, מכבי פ"ת ומכבי יפו חזרו לעצמן והעמידו בצל את הפועל ת"א, בני יהודה, מכבי חיפה ובית"ר ים. בשליש זה חל פיחות דוהר במצבן של הפועל חיפה והפועל ירושלים, שנותרו לקרקעית, שם הצטרפו למכבי שעריים. היחידה שהיתה מתחת לקו האדום גם בשליש הקודם.

תעודת הצטיינות – שמשון ת"א

החרב היתה כבר מתוחה על צווארו של מאמן שמשון, מיכאל קדוש, אבל או התעוררו לפתע שחקני הכרם מתרדמה ממושכת וצברו 20 נקודות ב־10 משחקים, בהם שישה נצחונות רצופים, שמשון זכתה בתואר אלופת השליש השני, תודות לכושר טוב של מנהיגה הבין־לאומי, אפרים ארביב, החלוצים ויקי פרץ ויום־טוב שוקרון וכשרון שוער הרכש, פרדי לסנר.

תעודת נכשל – הפועל ים וחיפה

נצחון ותיקו – זה המאזן הדל באמתחתן של הפועל ירושלים והפועל חיפה ב־10 משחקי השליש השני. כיום הן שתי המועמדות העיקריות לחזור לליגה הארצית. ירושלים מינתה את צבי רוזן, במקום ביגו ברגיג, וחיפה רכשה מאמן זר, מסר לוריגור המקומי. אבל מה יכולים לעשות המנצחים כשהשחקנים כל כך מוגבלים?

כוכב השליש – משה סיני

המנהיג של הפועל ת"א, משה סיני, אינו צריך להתרוצץ ולהזיע במשך 90 דקות. יש לו לכוח רגל זהב וכל כדור שלו מאיים בצורה ממשית על שער היריב. סיני הבקיע שישה שערים עד כה ובישל 11 שערים. כשהוא ניגש לבעוט ממצב נייח נכנסת כל הגנה לפאניקה. מצטיין נוסף היה מורים דאנו.

מאמן השליש – בן חור מזרחי

מי שמע על בן חור מזרחי עד לפני שלושה חודשים? רק במכבי יפו ובשדרות ירושלים. מאז הוליך את מכבי ליאון כמאמן זמני עד שימצאו מחליף מתאים, עלתה יפו על דרך המלך. בן חור הצדיק את שמו והעלה את יפו מעל הקו האדום כבר במחזור ה־20, לראשונה מזה שנים אחדות.

מראומת השליש – בני־יהודה

בהתאחדות לכדורגל לא יביעו שמץ פליאה, אם תחליט בני יהודה להגיש בקשה לביטול הדקה ה־90. פעמיים ברציפות ספגה הקבוצה שער גורלי בדקה האחרונה, נגד שמשון (1:0) והפועל ת"א (2:2), איבדה שלוש נקודות יקרות ומנע מבני יהודה אפשרות להמשיך לפיסגה.

נבחרת השליש השני

1. אבי רן (מכבי חיפה)
2. יעקב סגל (בני־יהודה)
3. ידון פרסלבי (מכבי פ"ת)
4. ניר אלון (הפועל פ"ת)
5. שלמה אילוז (הפועל ב"ש)
6. אפרים ארביב (שמשון ת"א)
7. מוריס דאנו (הפועל ת"א)
8. משה סיני (הפועל ת"א)
9. משה אייזנברג (בני־יהודה)
10. דורון רבינזון (מכבי פ"ת)
11. רוני רוזנטל (מכבי חיפה)

טבלת השוואה

המחזור ה־20		שליש ראשון מקום	שליש ראשון נקודות	שליש שני מקום	שליש שני נקודות
1. הפועל ת"א	41	2	22	2	19
2. מכבי חיפה	38	1	23	7	15
3. בית"ר ים	34	4	18	6	16
4. בני־יהודה	33	3	19	11	14
5. מכבי ת"א	30	5	15	9	15
6. הפועל ב"ש	30	10	12	3	18
7. שמשון ת"א	29	14	9	1	20
8. מכבי פ"ת	28	11	11	4	17
9. הפועל פ"ת	27	6	14	12	13
10. מכבי נתניה	25	13	9	5	16
11. מכבי יבנה	25	12	10	8	15
12. הפועל כפ"ס	24	8	13	13	11
13. מכבי יפו	19	16	4	10	15
14. הפועל ים	18	7	14	15	4
15. הפועל חיפה	17	9	13	16	4
16. מכבי שעריים	16	15	8	14	8

תגלית השליש – יעקב סגל

הבלם הנוקשה וחסר הפשרות של בני־יהודה, יעקב סגל, לא זוכה בדרך כלל לכותרות. הסיבה פשוטה – מאמנו העדיף לו תפקיד אפור ובלתי אהוד של שומר אישי. סגל נצמד כמו „עלוקה" ושומר באופן צמוד ביותר. חלוצי הליגה למדו להכירו על בשרם.

מחירי הכרטיסים עלו ב־500 אחוז

„סידרת כרטיסים למונדיאל, כולל משחק הפתיחה ומשחק הגמר, תמורת 450,000 פזוס (1000 דולאר), מחיר ניתן למיקוח" – זהו הנוסח של אחת מהמודעות הקטנות הרבות שאפשר לקרוא, יום יום, בעתוני מקסיקו.

בשוק החופשי כבר אי־אפשר למצוא כרטיסים – זה יותר מסמה – לאיצטדיון „אצטק" שבמקסיקו סיטי, אולם קל למצוא כרטיסים כאלה כאשר קוראים במודעות הקטנות של עיר הבירה. כמובן, אוהד הכדורגל המתעניין במשחקי הגביע העולמי, ייאלץ לשלם ביוקר.

קל לנחש גם, כי מחירים אלה ימשיכו לעלות בתאוצה עד סוף חודש מאי. כי זו רק ההתחלה, אם להאמין ל„סוחרים" אלה. הם אומרים: „ראשית שער הדולר יעלה ושנית אנו מתקרבים למונדיאל, וככל שאנו מתקרבים יעלה הביקוש.

יש לציין, כי אין מדובר ב„שוק שחור", שכן סוג זה של מסחר איננו אסור על פי החוק במקסיקו. זהו נוהג נפוץ, גם בכניסה לבתי־קולנוע, לבתי תיאטרון ולזירות של מלחמות שוורים – כאשר יש ביקוש רב.

סידרה של משחקים באיצטדיון „אצטק", כולל 9 תחרויות – משחק הפתיחה, רבע־גמר, חצי־גמר וגמר – עלו 180 דולר, כאשר החלה המכירה. כיום עולה סידרה כזאת 1000 דולר, והיינו עליה בשיעור של 500 אחוז.

תשעה מבין עשרה מאלה המציעים למכירה את הכרטיסים, אינם מסתירים כלל, כי קנו אותם במטרה להפיק רווח הגון. הם גם מזהירים, כי רצוי למהר ולקנות, שכן המחירים ימשיכו לעלות. יש כרטיסים מכל הסוגים, לכל המעמדות. מלבד הסדרות הפשוטות של הכרטיסים, אפשר גם למצוא כרטיסים לתאים, משם אפשר יהיה לעקוב אחר משחקי המונדיאל בנוחיות רבה יותר. כך למשל מציעים תא, ובו 15 מקומות ישיבה, במקום טוב באמצע, במחיר של 21 מיליון פזוס. תא אחר ובו שבעה מקומות עם חניה לשתי מכוניות, מוצע תמורת 3000 דולר לכל מקום.

על פי מחירים אלה, לא קשה להבין, כי בעלי הכרטיסים או התאים מעדיפים לעקוב אחר הגביע העולמי אצלם בבית על גבי מסכי הטלוויזיה.

קבוצות הפועל שלא יכולות לקיים עצמן – מוטב שיתפרקו

אומר גדעון בן ישראל, יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים, בכנס פעילים בת"א ● במקום עשרות קבוצות של ההתאגדות בגוש דן ניתן להקים קבוצה יצוגית אחת לכל האיזור ● פעולות הספורט העממי הן בנפשה של ההסתדרות

כל קבוצת כדורגל וכדורסל של „הפועל" בליגות העליונות, שאינה מסוגלת לקיים עצמה מהכנסותיה, מוטב שתתפרק. הקבוצות „הנכתבות" עם בעיות תקציביות רק מהוות עול קשה על מועצות הפועלים ואינן מוסיפות כבוד, אמר גדעון בן ישראל, יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים, בכנס פעילים ביום ב' בתל־אביב.

גדעון בן ישראל אמר, כי הוא רואה בחומרה את התנהגותן של מועצות הפועלים בהוצאות ענק על קיום ענפי ספורט והטעים שאין לכך אפילו משמעות פוליטית. במקום עשרות קבוצות כדורגל של הפועל בגוש דן, ניתן, למשל, להקים קבוצה יצוגית אחת של הפועל לכל האזור שעם ניהול נכון לא רק שתזכה לכבוד גדול, אלא אף תישא רווחים ליד קבוצה כזו ניתן להקים עשרות קבוצות נוער, הדגיש בן ישראל והוסיף כי קבוצות הנושאות רווחים כיום, או שתקציבן מאוזן, קיומן מבורך.

גדעון בן ישראל אמר עוד, כי הוא מייחס חשיבות רבה לכל פעולות הספורט העממי, ליגות לנוער, ליגות למקומות עבודה, אירועי ספורט בשכונות, מרוצים המוניים, כגון מרוץ התבור ועוד. פעולות אלה הן בנפשה של ההסתדרות ולהן לא רק מותר, אלא אף נחוץ להקציב להן תקציבים, אמר.

לצמצם מספר הקבוצות בלאומית

יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים גם הודיע על תמיכתו בהצעה לצמצם את מספר הקבוצות בליגה הלאומית מ־16 ל־12. הוא קרא לשאול סודרי, מזכיר מועצת פועלי רמת־גן לנקוט פעולה בנדון בהקדם, בתוקף תפקידו כיו"ר ההתאחדות לכדורגל.

האלופה היוצאת תכתיר בערב הפועל בת"ים

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת הפועל בת־ים, תוכתר הערב כאלופת המדינה בכדורעף, במשחק החוץ מול האלופה היוצאת, קבוצת הפועל המעפיל, שייערך במסגרת המחזור ה־20 בליגה הלאומית בכדורעף.

גם אם בת־ים תפסיד במשחק, למעט תוצאה של 3:0, היא תזכה באליפות המדינה.

קבוצת הפועל העוגן, שחילצה עצמה מקרקעית הליגה, תבטיח הערב סופית את השארותה בלאומית, במשחק חוץ עם האחרונה בטבלה, הפועל שער העמקים.

יתר המשחקים: הפועל עין־השופט / כרקאי – הפועל קרית־אונו; הפועל חניתה/ מטה אשר – הפועל כפר־סבא; הפועל רמת־אביב – אליצור תל־אביב; הפועל שריד – הפועל עין־המפרץ.

הפועל פ"ת תארח הפועל ראשל"צ בגביע הכדוריד

מאת ברוך רגן

במשחק המרכזי בשמינית־גמר גביע המדינה בכדוריד תארח הפועל פ"ת את הפועל ראשל"צ.

במשחקים, שייערכו ב־23 במארס, יתקיימו גם „דרבי" רמת־גני בין מכבי ארזים לבין הפועל ר"ג.

מחזיקת הגביע, הפועל רחובות, תתארח אצל מכבי ת"א במגרשה של אס"א ת"א, אף היא מהליגה הארצית.

הנציגה היחידה של ליגה א', צ.ב. נס־ציונה, תתמודד עם מכבי נתניה.

משחקים אחרים: הפועל נחשים – אליצור תל־אביב; מכבי באר שבע – מכבי פ"ת; הפועל אשדוד־ארציות – מכבי קרית־מוצקין.

מעמד הכדורמים ידון בקונגרס פינ"א בגרמניה

בקשת ענף הכדורמים הישראלי להצטרף להתאחדות האירופית תידון בחודש מאי הקרוב בקונגרס של ההתאחדות הבין־לאומית לשחיה ולכדורמים (פינ"א), שייערך במערב־גרמניה.

יו"ר ההתאחדות הבין־לאומית, האמריקאי, רוברט הלמיק, ציין במכתבו להתאחדות לספורט, כי נהירה לו בעייתה המיוחדת של ישראל בענף הכדורמים. הלמיק הכיר את המצב הגיאוגרפי של ישראל, השייכת פורמלית לאסיה, אך אינה מוזמנת לארועי היבשת.

הלמיק הדגיש, כי ההתאחדות הבין־לאומית תפעל למציאת פתרון הולם לבעיה הישראלית.

337 ניחשו 13 בטוטו

337 משתתפים ניחשו את תוצאות כל 13 המשחקים במחזור 27, שהתקיים ב־8.3.86 על משחקי הליגה הלאומית והליגה הארצית וכל אחד מהם יקבל כ־3800 ש"ח.

6880 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ־62 ש"ח.

57,500 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־6.00 ש"ח.

למעלה מ־261,800 משתתפים ניחשו 10 תוצאות נכונות והפרס הרביעי לא יחולק והוא מועבר לכלל הפרסים במחזור 28.

ההכנסה במחזור 27 הייתה 5,110,152.60 ש"ח ולפרסים הוקצו 2,596,264 ש"ח.

המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור 28 הוא 450,000 ש"ח ולכלל הפרסים 1,000,000 ש"ח, הפרסים כוללים את סכום ההעברה.

משקולן ישראלי ישתתף בתחרות הזמנה בהונגריה

נשיאות ההתאחדות לספורט אישרה אתמול את השתתפותו של מרים־משקולות באליפות הבין־לאומית הפתוחה של הונגריה.

באליפות ממודרות זו, שתיפתח בסוף השבוע הבא, יטול חלק טובי מרימי־המשקולות בעולם. זו הפעם הראשונה, שישראל מוזמנת לתחרות זו.

ההונגרים התעקשו שוב ושוב לגבי ההופעה הישראלית בתחרות זו, ואף העבירו בימים האחרונים מברק תזכורת להתאחדות לספורט.

בהתאחדות רואים בהזמנה משום פריצת־דרך ביחסים של הספורט ההונגרי, שהתחזק בחודשים האחרונים. המפגש עם מעצמות הרמת־המשקולות ינוצל גם לפעולות שיכנוע לגבי אפשרות צירופה של ישראל להתאחדות האירופית. אל המשקולן יתלווה, על־פי החלטת הנשיאות, יו"ר הועדה להרמת־משקולות, יוחנן ברק.

הנשיאות אישרה גם השתתפות שלושה מתאגרפים בתחרות „הפרס הגדול" של גרמניה, שתיערך בסוף החודש בקרלסרוה.

גליקשטיין נשר בסיבוב הראשון בטורניר מילנו

אלוף ישראל בטניס, שלמה גליקשטיין, נוצח בסיבוב הראשון במילאנו, על ידי קריסטוף מסייר (שוויץ) 6:2, 6:4.

יש לציין שבאוקטובר האחרון ניצח עמוס מנסדורף את מסייר בשתי מערכות במסגרת טורניר „הפרס הגדול" ברמת־השרון.

נבחרת הטניס של איטליה ניצחה בפלרמו נבחרת פאראגוואי 1:4 ב„גביע דייויס" בבית העליון ותתמודד ברבע הגמר עם שוודיה, מחזיקת הגביע.

קלאודיו פאנטה ניצח גם את המדורג מספר 2 של פאראגוואי, הוגו צ'אפאר, 3:6, 5:7, 3:6 והעלה את ארצו לשלב הבא.

ביום הראשון, בקרב מרתוני, ניצח פאנטה את ויקטור פצ'י 6:4, 9:11, 7:9, 10:8, במשחק שארך יותר מחמש שעות והופסק בגלל חשיכה וגשם.

צ'כיה תשחק ברבע־גמר עם יוגוסלאויה, שניצחה את בריה"מ 2:3. האוסטרליה מול בריטניה.

באיזור האמריקאי ניצחה צ'ילה את קנדה 2:3 וארגנטינה הביסה את אורוגוואי 0:5.

באיזור האפריקאי ניצחה ניגריה את סנגאל 1:4 בדאקאר.

שיא בהליכה

וואנג יאנג בת ה־15 מסין קבעה בבייג'ינג את ההישג הטוב ביותר בהליכה ל־5 ק"מ, 21:33.0 דקות, שיפור של 3.2 שניות לשיא הקודם של הסובייטית אלנה קריסטו בה, שנקבע באוגוסט 1984.

מקסיקו הדיחה מערב גרמניה מגביע דייוויס

מכסיקו הדיחה אמש את מערב־גרמניה מגביע דייוויס, לאחר שניצחה אותה 3 – 2.

במשחק המכריע ניצח ליאונרדו לאוואל, אחרי קרב קשה וארוך, את הגרמני מיכאל ווסטפאל 3–6, 8–10, 6–3, 6–4.

ליברפול - ומנצ'סטר היום בגביע

סאוטהמפטון, הקבוצה הראשונה שעלתה לחצי גמר הגביע האנגלי בכדורגל, ממתינה ליריבתה, שתקבע בין המנצחות במשחק ליברפול־ווטפורד שייערך היום.

הכל אותו דבר אבל...

מדוע נוסע רייגן עד קליפורניה כדי לא להיפגש עם פרס? ● מה גרם למותו של הסוס העדתי שנבלתו נמצאה ליד מצודת־זאב? ● ומדוע בכל זאת צריכה ישראל למכור נשק לסוריה?

תשובות שלא נשאלו לשאלות שלא הושבו

מחר ב „דבר אחר"

עם יצחק בנינר, אהרן שמי, שלמה ניצן, דני קרמן ותרזה איזנברג ועם יוד פולני, אבריאל־בנת הירושלמי, יוסי שין, טדי פרוים, אבנר בין וכל השאר.

מחר ובכל יום ד' עם דבר

וגם בספר הלוחש של „דבר אחר", שהופיע במהדורה שלישית.

שר העבודה והרווחה

הודעה על כוונה למתן צו הרחבה

לפי חוק הסכמים קיבוציים התשי"ז–1957

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26 לחוק הסכמים קיבוציים התשי"ז–1957, אני מודיע על כוונתי לתת צווים לפי סעיף 25 לחוק, המרחיבים את תחולת ההסכמים הקיבוציים הבאים:

1. הסכם קיבוצי כללי (86 / 7007) שנחתם בין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י, האגף לאיגוד מקצועי, ביום ד' באדר א' התשמ"ו (16 בפברואר 1986) בדבר תשלום תוספת יוקר.
2. הסכם קיבוצי כללי (86 / 7008) בין התאחדות התעשיינים בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י, הסתדרות פועלי הטכסטיל, ביום י"ח בשבט התשמ"ו (28 בינואר 1986) בענף הנעליים.
3. הסכם קיבוצי כללי (86 / 7011) שנחתם בין התאחדות תעשייני היהלומים בע"מ לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י, האיגוד הארצי של פועלי היהלומים ביום כ"ז בטבת התשמ"ו (27 בדצמבר 1985).
4. הסכם קיבוצי כללי (85 / 7019) שנחתם בין איגוד המוסכים בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י, ההסתדרות הכללית של הנוער העובד והלומד, ביום כ"ה בניסן התשמ"ה (16 באפריל 1985).
5. הסכם קיבוצי כללי (85 / 7076) שנחתם בין התאחדות בעלי מלאכה ותעשיה זעירה לבין ההסתדרות הכללית של הנוער העובד והלומד, והאיגוד הארצי של פועלי הדפוס, הכריכה והקרטונאז' ביום י"א בתמוז התשמ"ה (30.6.85).

כ"ג אדר א' התשמ"ו, 4 במרץ 1986

משה קצב, שר העבודה והרווחה

1. ס"ח התשי"ז עמ' 63

צעדת הגלבוע ה־20

בשבת 15.3.86

זינוק: בין השעות 7.00—9.00

חניה: במעין חרוד

פרטים והרשמה:

מ.א. גלבוע. טל. 065—31777.

הפועל מחוז הצפון, רח' החלוץ 49 חיפה, טלפון 04—669318.

מרכז הפועל, רח' הארבעה 8, תל־אביב טלפון 03—260181.

מ־06.00 בבוקר עד 14.00 הר הגלבוע סגור לכניסת כלי רכב

מועצה אזורית הגלבוע

מח' ספורט

אולג פרוטאסוב (22) – כוכב דרך בכדורגל הסובייטי

מאת פ. שבת

מאמן נבחרת הכדורגל של ברית־המועצות, ארואדר מאלופייב, גילה כוכב חדש. זהו אולג פרוטאסוב בן ה־22, מתפקד כחלוץ בקבוצת דנייפר דנפרופטרובסק. הוא סייע לקבוצתו לסיים שלישית בטבלת הליגה, כשהבקיע 35 שערים מתוך 71 השערים הכלליים של הקבוצה.

פרוטאסוב שבר בכך את שיא ההבקעה בליגה, שעמד על 34 שערים לעונה והחזיק בו החלוץ הנודע ניקיטה סימוניאן מ־1950. הוא אשר הבקיע את שער הניצחון במשחק הקדם־אולימפי במוסקבה (0:1), ביולי 1956.

האוקראיני בעל השער הבהה סייע רבות לנבחרת הסובייטית במוקדמות הגביע העולמי, שתודות לשעריו עלתה יחד עם דנמרק מאותו בית למקסיקו. פרוטאסוב הבקיע את שער הנצחון נגד דנמרק (0:1) בספטמבר אשתקד, שער שסלל את הדרך למשחקי הגמר.

פרוטאסוב נחשב כאחד הכוכבים הגדולים שהיו לברית־המועצות ופרשנים אף דירגו אותו לפני אולג בלוחין, כוכבה של דינאמו קייב, שסייע לקבוצתו יותר מאשר לנבחרת.

מקומו של בלוחין בן ה־33 להופעה במקסיקו לא מובטח כלל וכלל. פרשנים סבורים, כי כוכבו דעך וכי למעשה סיים כבר את הקריירה העשירה שלו.

בלוחין דורג בתקופת הזוהר, כיורשו של לב יאשין, בפירסום הרחב שהוענק לו, ולכן גם לא הותר לו לסיים את הקריירה בניכר, כשהגיש ב־1982 בקשה לשחק בחו"ל, והכוונה בריאל מאדריד, שחפצה בו. לעומת זאת אפשרו מוסדות הספורט בבריה"מ לבין־לאומיים אחרים לצאת לחו"ל. אנאטולי זינצ'נקו עבר מזניט לנינגרד לראפיד וינה ב־1980; ובדצמבר אשתקד עשה יורי גברילוב מספרטאק מוסקבה, דרכו לאוסטריה.

המאמן הלאומי של ברית־המועצות אינו אוהב לחלק שבחים, ולכן אינו מגדיר את פרוטאסוב ככוכב עליון. הוא הדגיש „אצלנו אין כוכבים וזהרים וכרס פרסומתי את ה־22 שייצאו למקסיקו. אני מתנגד מושבע לאנשים המפספסים כל הזמן על הכוכבים. הנבחרת היא הכוכבת הבלעדית".

מכרזים

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

341/85 — מיכל מינון לחזר מכונות
342/85 — קופסאות קרטון
348/85 — שרוולים פלסטיים כחולים
349/85 — פוטנציומטור
350/85 — מרות בית נתיך ושקע
347/85 — ניקיון בתחום רכב ומוסכים ת"א
352/85 — מגן למוט עוגן (מעץ)
353/85 — גדר מגן לגוב ממתכת

טפסי הצעה מפורטים ופרטים נוספים אפשר לקבל במחלקת אספקאות ומחסנים, רח' הרצל 172, ת"א כל יום בשעות העבודה חדר מס' 7

ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 30.3.86 שעה 12 בצהריים.

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר. או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד. הצעות במברקים לא תתקבלנה.

מנהל תחום אספקאות ומחסנים

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה נס־ציונה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה בקשה להקלה באחוזי בנייה בחלקה 293 בגוש 3637.

החלקה נמצאת באזור מגורים א/3 שבו מותר לבנות לפי תכנית המיתאר נס/1/1 25% בקומת קרקע, 20% בקומה א' ובסה"כ 40% בשתי הקומות.

מבקשים להתיר בנייה בקומת קרקע 29.42% ובסה"כ בשתי הקומות 41.3%.

לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה, תובא כל התנגדות שתוגש בכל לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבנייה והיא תוליט בנדון.

ניסן קרופסקי

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה

דירות

וילות ובתים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות למכירה 1–1½ חדרים

ח.

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

קבלנים מציעים

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

ת״א–ים

דירות למכירה

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דרום

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 3–3½ חדרים

ביקוש דירות

דירות בשכירות

דירות למכירה 2–2½ חדרים

שרון

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 3–3½ חדרים

חולון/בת ים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות מרוהטות

דירות ברמת-גן

משרדים

אולמות

חנויות

מבני תעשייה

עסקים

הצעות עבודה

מגרשים

עובדי משרד

שליחים

עובדי מתכת

עובדי יהלומים

חשמלאים

נהגים

שמרנים

פנסיונים

שרותי אחיות

שליחים

טבחים/ות

עוזרות ומטפלות

המלצות/השכבות

מוכרים/ות

מכונאים/הנדסאים

מזכירות

נקיון/עוזרות

גזירה/תפירה

פקידים/ות

חשבונאים

מנהלים/ות

אופנועים

אוטובוסים

אמבולנס

אוטומובילים

אוטו/מבנים

אלפא רומיאו

אאודי

אופל

אוסטין

אופל

صكذا من الاصل

صكنا من الاحل

עץ לבוד בע"מ
ETZ-LAVUD LTD

דרושים

מנהל עבודה

* בעל נסיון מעשי של לפחות 5 שנים בניהול עבודה בתעשיה
* יכולת להנעת עובדים
* רצוי נסיון בבקורת איכות
* עדיפות לבוגרי קורס למנהלי עבודה
* העבודה במשמרות.

מבקר איכות

* נסיון מעשי בבקורת איכות בתעשייה
* נסיון בניהול צוות עובדים
* נסיון קודם בענף העץ רצוי
* העבודה במשמרות.

פקידה / כתבנית
אנגלית עברית

* שליטה מלאה בשתי השפות, כולל הדפסה
* ידיעת השפות צרפתית ו/או אנגלית — יתרון
* רצוי נסיון בהפעלת טלקס ומעבד תמלילים.

כל המשרות מלאות — 6 ימי עבודה

המועמדים שכישוריהם עונים על הדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות בכתב, בציון השכלה ונסיון לאגף משאבי אנוש, ת.ד. 38, פתח־תקוה 49100 בציון המשרה המבוקשת על גבי המעטפה.

לפיצריות „רימיני"
דרוש
איש אחזקה
המתמחה בעבודות חשמל, אינסטלצית מים, נגרות וצבע.
לפרטים להתקשר לטלפונים
03-282967 03-285746

למשרד נסיעות בת"א
דרוש/ה
פקיד/ה
עם נסיון
שעות עבודה: 8.30—13 16—18.
להתקשר: 03-614025, 03-613371
03-615764, 03-621351

לחברה העוסקת בטכנולוגיות פרסום חדשניות
דרוש/ה
סובן/ית מכירות
למתאימים
רווחים מצוינים
„בלארט" טל'
03-295286, 295851

ל„תנובה" סניף נתניה
דרושים
מפיצים
להלב ותוצרת חלב

הכישורים הדרושים:

* רשיון נהיגה למשאית, רצוי גם רשיון לסמיטריילר
* ידע בנושא שיווק מוצרי מזון
* כושר גופני טוב
* עד גיל 35
* דרושה ידיעה טובה בחשבון

הזולת העבודה משעה 3.00 בבוקר.
תינתן עדיפות בקבלה למועמדים בעלי נסיון מעשי בחלוקה וזריזות.
מועמדים מתאימים תושבי נתניה וסביבותה הקרובה מתבקשים לפנות למנהל השיווק טלפון 053-44266, בין השעות 8.00 – 12.00, לצורך תיאום פגישה וקביעת ראיון.
רק מועמדים מתאימים ייענו.
– סודיות מובטחת –

לחברה מסחרית בהיקף ארצי
דרוש
מהנדס
תעשיה וניהול

בנושאים הבאים:

א. הכנסת תהליכי מיכון
ב. ייעול ושיפור תהליכי עבודה
ג. קביעת תקני כח־אדם
ד. עריכת נוהלי עבודה
ה. תכנון מערכים
ו. תושבי גוש דן בלבד

מועמדים מתאימים בעלי נסיון של שנה אחת לפחות בנושאים קרובים בעלי ידע בתחום המחשבים ושליטה בשפות עברית ואנגלית (כולל קריאה וכתיבה) מתבקשים לפנות בכתב יד לת.ד. 8751 ת"א־יפו בציון תולדות חיים ונסיון קודם.

סודיות מובטחת

למפעל ביבנה
דרוש/ה
מזכיר/ה
לניהול משרד

כישורים נדרשים:

* ידע בהנה"ח
* שליטה מלאה בעברית, כולל הדפסה
* ידיעת אנגלית – יתרון
* 3 שנות נסיון לפחות

העבודה בימים א'-ה' בשעות 8.00–16.00.

לקביעת ראיון - לפנות לטל. 03/790596

עבור רשת שיווק גדולה דרושים:

1. קופאים/ות
לאזורים: תל־אביב, רמת־אביב, רמת השרון, רמת גן וחולון
2. סדרני סחורה
לאזורים: תל־אביב ובת־ים
* עבודה קבועה.
* שכר גבוה + נסיעות.

בדבר פרטים נא לפנות 03—240207-8

למפעל תעשייתי ביבנה
דרושה
מנהלת חשבונות

תכישורים הנדרשים:

* סוג 3 בהנהלת חשבונות
* יכולת לנהל מערכת הנהלת חשבונות של מפעל תעשייתי בגודל בינוני באופן עצמאי, כולל חישובי שכר.
* דרוש נסיון קודם בתחום הנ"ל של לפחות 4 שנים
כפ. להתפקיד כולל גם ניהול משרד
* משרה מלאה — 5 ימים בשבוע.

טלפונים: 08-436861-2-3

איש אחזקה
* מכונאי בעל נסיון * בוגר בי"ס מקצועי * ידע ונסיון בעבוד שבבי * 3 שנות נסיון רצוף.

מסגר מכני
* בוגר בי"ס מקצועי * ידע ונסיון בעבוד שבבי
* עבודה במשמרות.

מנהל רכש ומחסנים
* מנוסה בעל ידע טכני * כלכלן יתרון * אנגלית חובה וגרמנית יתרון.

או.אר.אס.
רח' אבן ישראל 5, ירושלים. טל. 02-242159,02-245561.

רגל אחת על הקרקע רגל אחת באויר.

מקצוע חדש הוא תמיד בעיה של החלטה המלווה בחששות: האם אצליח? האם כדאי לי לעזוב את מה שאני עושה עכשיו? עכשיו אפשר לבדוק אם הדרך החדשה מוליכה להצלחה בלי לסכן את מה שיש. שם הרעיון הוא: קורס סוכני ביטוח חיים של „הסנה". הקורס מתקיים בשעות אחר הצהריים ואפילו כשאתה מתחיל למכור ביטוח חיים תוכל לעשות זאת בשעות אחר הצהריים והערב כאשר אתה פנוי מעבודה, רק כאשר תוכח שאתה מוכר מוצלח או אז תעבור לתעסוקה מלאה בתחום הביטוח, התחום בו השמים הם הגבול.
לעבוד בבטוח ועוד עם קבוצת הביטוח הגדולה והאיתנה בארץ המחזיקה בידה שליש מעסקי הביטוח בישראל.
את כל האפשרויות המיוחדות הללו אין אנחנו מציעים לכל אחד אלא רק למי שיראה לנו מתאים לאחר בדיקות שמעריך, אם אתה חושב שתרצה לנסות ואתה בן 25 ולמעלה מזה, בעל השכלה תיכונית ולמעלה מאה, בעל רצון להצליח ולמעלה מאה.

לקביעת ראיון התקשר ☎ 057-34391
ובקש את אחד ממפקחי הרכישה
מנהלת „הסנה" דרום סניף באר־שבע.

אלטק בע"מ
מעגלים מודפסים, ייצור, פתוח ושווק
דרושים

☆ לניהול ענף מכני
דרוש הנדסאי מכונות
בעל ידע ונסיון של 3 שנים ..לפחות בעיבוד שבבי במכונות עם בקרה ספרתית (C.N.C).

☆ לעבודה במחלקת הנדסה
דרושים בוגרי בית־ספר מקצועי או טכנאי מכונות
בעלי נסיון בבקיאת מבנית וידיעת אנגלית טכנית.
לבעלי ידע במעגלים מודפסים — יתרון.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות טלפונית: 03 — 904494 למרים או לת. ד. 159, אזור התעשיה סגולה, פתח־תקוה

לטמפו תעשיות בירה בע"מ
דרושים
לסניף נתניה
מחלקי תוצרת
בעלי רשיון נהיגה במשאית מעל 15 טון והשכלה של 10 שנות לימוד לפחות.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות למר אהרון ברק, טבשלת שיכר לאומית נתניה טל' 053-55529, 053-58131.

לסניף חולון
מחלקי תוצרת
בעלי רשיון נהיגה במשאית מעל 15 טון והשכלה של 10 שנות לימוד לפחות.

פקידה
בוגרת 12 שנות לימוד בעלת ידע בהנהלת חשבונות. עבודה על מסוף מחשב. שעות התחלת עבודה משעה 13.00.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות למחלקת כח־אדם, טמפו, רח' המלאכה 9, אזור התעשיה חולון 03-800131.

דרושה
כתבנית עברית/אנגלית מעולה
שעות העבודה 10.30 - 18.30

* שליטה מלאה בשפות עברית ואנגלית.
* נסיון בעיבוד תמלילים על מחשב אישי - יתרון.

נא לפנות בכתב יד בלבד בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 33653 תל-אביב.

תנאים טובים למועמדת המתאימה

מתכננים מתחילים
ידע בהובלי הכרת י.ב.ב. 16 ל-9 דמ"ס — למתאימים תנתן הכשרה בביצוע — לפנות בכתב לת.ד. 31306 ת"א „עבור לתכנון"

לחברת שיווק גדולה
דרושים
בחורות ובחורים לקידום מכירות
(לאחר שירות צבאי, עד גיל 25)
הכנסה חודשית גבוהה/תמריצים
5 ימים עבודה בשבוע
קורס מכירות בחברה
טלפונים: 03-464811/2 בשעות 09.00-17.00

חיפה

דירות

דירות בשכירות

הצעות עבודה

עסקים

נקיון ואחזקה

אחזקה

תעסוקה

פרסום

שונות

הודעות

שוק המציאות

ירושלים

דירות

וילות ובתים

קבלנים מציעים

דירות למכירה

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

הצעות עבודה

מכוניות

אופנועים וקטנועים

השכרת רכב

שרותי רכב

בתי"ס לנהיגה

חלקי רכב ומשומשים

מציעים למכירה

רוצים לקנות

תוכים

מקודם

רדיו טייפ

חיות בית

רהיטים

כלי נגינה

חקלאות

מכונות גלידה ועבוד

ריפוי והדרכה

פורד

פיאט

רנו

פיג'ו

אמריקאית

תל-אביב

מסחריות

ב.מ.וו.

ג'יפים

דייהטסו

מזדה

סובארו

סוזוקי

סוסיתא

סיאט

סיטרואן

סימקה-קרייזלר

פולקסווגן

וולבו

וולבו

מרצדס

פולבום

מנודים

לנציה

למחלקת השיווק למוצר יוקרתי
דרושים
אנשי מכירות
דרישות:
* כשר לניהול מו"מ והופעה נאה
* השכלה תיכונית ומעלה
* גיל עד 35
* נסיון של שנה לפחות במכירות לעסקים, משרדים ומפעלים.
* רכב פרטי — חובה.
התפקיד מיועד לאנשים רציניים בעלי נכונות לעבודה קשה עם שכר יפה בצידה.
לראיון נא להתקשר ליורם 03-7512666 (10 קווים)
גמא תקשורת בע"מ ת.ד. 7219, רמת גן 52171

צ'מפיון מוטורס (ישראל) בע"מ
יבואנים כלליים של פולקסווגן אאודי
לסניף בת-ים
דרוש
מכונאי רכב
בוגר בי"ס מקצועי ובעל נסיון של 5 שנים
נא לפנות למר דוד כהן טלפון 03-5512666

Wanted for a *CPA* office
in Tel-Aviv
TYPIST
experienced with I.B.M
word-processor
Tel: 258369, 265839, 269241
ask for Yossi

יותר טוב במנפאואר
לסניף רחובות
רח' הרצל 190, א'—ה' 8.00—14.00
ו' — 8.00—12.00
טל: 461717, 08-473734
דרושים
* **כלכלן/ית**
ניסיון שנתיים לפחות בתעשייה, בבקרה תפעולית/תקציבית. שימוש במחשב הכרחי.
* **מנהלי חשבונות**
5 שנות נסיון לפחות בעבודה עם ספקים, התאמת ספקים ומט"ח.
* **מהנדסי תעשייה וניהול**
ניסיון בתעשייה בענף המתכת, ידע בניהול ייצור ממוחשב — יתרון.
* **עורכי מעגלים מודפסים**
ניסיון במערכת ממוחשבת.
* **כתבים טכניים בשפה האנגלית**
ניסיון בתחום האלקטרוניקה (מעגלים מודפסים)
* **כרסמים/חרטים**
קונבנציונאליים. 5 שנות ניסיון לפחות לעבודה עצמאית. ידע ב־C.N.C — יתרון. שכר גבוה במיוחד!
* **מזכירה עברית/אנגלית**
בעלת ניסיון בטיפול בנושאים משפטיים, שליטה באנגלית, הדפסות עברית/אנגלית. ליום עבודה מלא.

לסניף תל-אביב
בן-יהודה 12, א'—ה' 8.00—14.00
טל: 298877, 03-284128
למחלקה הטכנית
* **מבלטנים**
מעולים. שכר גבוה.
* **חרטים/כרסמים**
לעבודת משמרות. 10 שנות ניסיון. יכולת עבודה עצמאית עפ"י שרטוט. שכר גבוה.
* **כרסם C.N.C**
מנוסה.
* **מחווטים**
מנוסים, לחיווט חשמל, מתח נמוך וגבוה.
* **מחווטות**
מנוסות.

מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית
ירושלים • תל אביב • חיפה • באר שבע • רחובות

דרוש
איש מכירות
לציוד משרדי
ת.ד. 1832 ר"ג
(52117)

לחברת ביטוח דרושים/ות
מקדמי מכירות
באזור השרון
המתאימים יקושרו בקורס על חשבון החברה
נא לפנות: טל. 052-558055 שלוחה 329

למחלקת ביטוח חיים
דרושה
פקידה
דרישות התפקיד:
* בוגרת תיכון במגמה ריאלית.
* הדפסה בעברית, מעבד תמלילים.
* הפעלת טלקס.
* שליטה בשפה האנגלית כולל הכתבה והדפסה.
* פקידות כללית.
נסיון קודם הכרחי
לקביעת ראיון נא לפנות טלפונית לגב' ריבקה
טלפון: 03-298108
מנורה חברה לבטוח בע"מ

משרד החינוך והתרבות
מינהל החינוך
אגף כח אדם בהוראה
דרושים
מורים ממלאי-מקום
באיזור תל-אביב
ללשכת משרדנו בתל-אביב דרושים מורים, ממלאי מקום, במקצועות: אנגלית, מתמטיקה, פיסיקה, חינוך מיוחד ומחנכים לכתות ג', ח' בישובים: בת-ים, חולון, רמת-גן ואחרים.
מועמדים מוסמכים, בעלי כישורים מתאימים, מתבקשים לפנות ללשכה הנ"ל בימים ג', ו', בשעות 10.00—12.00. כתובת הלשכה: תל-אביב, שדרות שאול המלך 39, בנין הדר דפנה, קומה 6, חדר 605, בטלפון שמספרו 254122 (שלוחה 5438).

דרושים
נהגים
למערבלי בטון
בעלי נסיון
מרעננה והסביבה
טל' 052-27792

רמנסקל בע"מ
— חיפה —
דרושים
לעבודה באיזור ת"א:
1. מכונאי למנוף זחל
2. מסגר/רתך
3. מפעיל לשופל בגלגלים
טל: 04-670405

להברת אחזקה
בחיפה
דרוש
טכנאי
מיזוג אוויר
למערכות
חימום וקירור.
תנאים טובים למתאים
רק מתעמדים רציניים
יפנו טלפונית 04-673747

דרושה
מזכירה/כתבנית מנוסה
למשרה מלאה.
תנאים טובים
בהתאם לכישורים.
משרד שמאות ביטוח
טלפון 663215

למשרד רואי חשבון
בתל-אביב דרושה
מזכירה
שעות עבודה
14.00—18.00
ידע בהדפסה הכרחי,
רצוי במעבד תמלילים.
טלפונים 236539
229689

למפעל אריגה
בפתח-תקוה
דרושים
אורגים ושתאי
לשלוש משמרות
03-9221971
לאבי/שלום.

למשרד מהנדסי בנין
דרושים לתכנון
קונסטרוקטיבי
* מהנדס בנין
* הנדסאי בנין
נא לפנות לת.ד. 576
הרצליה נוף ים
46105

דרוש
נגר מקצועי
לעילוי ספות סלון
מבין בוק בשכר
— 1500 ש"ח לחודש.
רהיטי "אדריא", הרצל
82 תל-אביב, 837538.

למפעל לייצור מוצרי
אלומיניום לבניין
דרושים
1) מסגרי אלומיניום
2) מסגר אומקה
3) מרכיבים לאזור ר"ם
טלפון 03-905111

מורים לאילת
לשנה"ל תשמ"ז
(לחטיבה עליונה ולחטיבת הביניים)
* לרגל התרחבות המוסד מבחינת היקף התלמידים ופעילותו.
* אתגר חינוכי, שינוי איכותי וריענון מקצועי.
* שיפור הכנסה בתנאים של איזור סחר חופשי.
למקצועות: הומניסטיים, ריאליים, מחשבים, טכנולוגיים (אלקטרוניקה, חשמל, רכב), אנגלית, מנהל וחשבונאות, יעוץ חינוכי.
מועמדים בעלי השכלה, נסיון במקצוע והכשרה להוראה יפנו בכתב: למנהל המקיף — אילת ת"ד 595 מיקוד 88104, או בטלפון 059-72105/6/7 או בערב 059-77174.
למועמדים מתאימים
יוזמנו לפקידי ריכוז ומנהל.

א.כ.א.
אספקת כח אדם זמני בע"מ
דרושים לנו עבור לקוחותינו
לעבודות מיידיות:
קצין בטחון ראשי
למפעל גדול בפ"ת
5 שנות נסיון מוכחות * יחסי אנוש טובים * רס"ן/סא"ל (מ.)
* מגורים. פ"ת והסביבה הקרובה
סגן מנהל מחסן
נסיון 3 שנים לפחות * יכולת ארגון וניהול * נסיון בניהול צוות עובדים
* נסיון בסחר ושיווק * מגורים אזור ת"א
נא לפנות למשרדנו כל יום משעה 8.30 עד 15.30
רח' חיסין 14 תל-אביב
או טלפונית: 03-282487, 03-287817

להברה לשילוח בינלאומי
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות סוג 3
דרוש נסיון בענף וידע בעבודה עם מחשב.
נא לפנות לטל: 03-290716

משרד החוץ
משרד החוץ מודיע בזה כי התפנו משרות של
מזכירות בשגרירויות בפריס ובבון
מועמדות היודעות על בוריין עברית וצרפתית או עברית וגרמנית, לרבות הדפסה בשפות אלו ובעלות נסיון בעבודת מזכירות, מתבקשות להתקשר לטלפון: 235540 או 235236.
תשקל מועמדותן של אלו העונות על כל הדרישות במלואן.
המועמדות שתמצאנה מתאימות תועסקנה במעמד של עובד ישראלי מקומי (עמ"י) ועל פי התנאים שנקבעו בהודעה מיוחדת של נציבות שרות המדינה לה/121.

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
מחלקת המנגנון ת.ד. 92 ירושלים 91920
משרה מס' ח/204/86
דרוש
מנהל מרכז לחינוך ולהכשרה מקצועית לנוער
בית ספר מקצועי כל יומי
מקום — באר שבע — (בית ספר דתי) אשקלון.
תאור העבודה — ניהול מערכת לימודים של ביה"ס מקצועי וטיפול בכל הבעיות החינוכיות, ההסתדרותיות והמנהליות שבמרכז.
הכישורים הדרושים: בוגר בית מדרש למורים או השכלה מקבילה, רצויה השכלה גבוהה בחינוך או באחד ממקצועות ההוראה.
נסיון בחינוך בהוראה של 5 שנים לפחות. רצוי נסיון בנהול בית הספר.
כושר מינהלי והתמצאות בענייני משק.
על המועמד לענות על דרישות החינוך הממלכתי (בבאר שבע).
הדרגה המוצעת — מנהל ביה"ס על יסודי בדרוג עובדי הוראה.

ליחידה הקלינית של עלית הנוער
בחיפה.
דרוש(ה)
פסיכולוג(ית) קליני
בוגר מגמה של פסיכולוגיה קלינית, לעבודה של 4 ימים בשבוע. רצוי בעל רכב.
להתקשר לטלפון מס' 674878, 04-642451.
בכפר הנוער רמת הדסה בקרית טבעון נתפנתה משרה של
אם בית - מדריכה
(משרה מלאה)
נא לפנות טלפונית ל־04-934343-4-5
או בכתב לרמת הדסה קרית טבעון
כל הנאמר בהודעה זו בלשון זכר יש לראותו כנאמר גם בלשון נקבה.
מועד אחרון להגשת מועמדות 27.3.86

לעיריית אילת
דרוש
מהנדס עיר
המועמד שיבחר יעמוד בראש אגף ההנדסה בעיריה וישמש כמהנדס הועדה המקומית לתכנון ולבניה.
מהמועמד נדרשים הנתונים הבאים:
1. מהנדס אזרחי, בעל נסיון של 5 שנים לפחות.
2. יכולת מוכחת בניהול צוות עובדים.
3. ידע בחוקי התכנון והבניה.
נסיון מוניציפלי יהווה יתרון.
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב יד אל מנהל כח אדם בעיריית אילת ת. ד. 14 אילת.

שופר-סל
לסניפינו באזור ת"א
ורמת-אביב
דרושים
עובדי מאפיה
אין צורך בניסיון קודם —
הכשרה תינתן במקום.
מועמדים מתבקשים לפנות אישית ביום רביעי 12.3.86 בין השעות 09.00—11.00 למר צבי כץ, בית שופרסל, רח' רוטשילד 79 פתח-תקוה. אוטובוסים: 44, 50, 51, 62, 66.

למנופי אבי
דרושים:
מזכירה
* ידע בהדפסה אנגלית עברית
* נסיון קודם הכרחי
# מנהל חשבונות
סוג 3
לניהול מערכת הנהח"ש באופן עצמאי + ידע בעבודה עם מחשב. נסיון קודם הכרחי.
נא לפנות טלפונית 03-839517

לחברה מסחרית בדרום תל-אביב
דרושה
מזכירה אנגלית
ליום עבודה מלא 5 ימים בשבוע
* ידיעה מושלמת של השפה האנגלית
* קצרנות (כתיבה מהירה) והדפסה באנגלית
* ידיעת השפה עברית — יתרון, אבל לא הכרחית.
מועמדות מתבקשות לפנות בכתב יד לת.ד. 16091 תל-אביב 61160 או להתקשר בטלפון בשעות העבודה 03-650467 או בשעות 20.00—22.00 ל־03-451829.
תנאים טובים — סודיות מובטחת

שופר-סל
לסניף עמק הברכה, נחלת יצחק ת"א
דרושות
קופאיות
לעבודה במשמרות בוקר ואחה"צ לסירוגין.
אין צורך בניסיון קודם —
הכשרה תינתן במקום.
מועמדות מתבקשות לפנות
למנהל הסניף במקום.

למפעל תעשייתי גדול
[illegible]
בגד אוניברסיטה
לעבודה מעניינת ומגוונת בנושאי כח אדם.
רצוי ידע בהפעלת מחשב IBM—PC
גיל עד 30.
על המעוניינים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 2051 רחובות.
סודיות מובטחת.

לתשלובת תעשייתית גדולה
באזור המרכז — אגף השיווק
דרוש
מתאם על רשתות ומבצעים
על המועמד להיות בעל הכישורים הבאים:
* נסיון רב בשיווק — הכרחי
* השכלה אקדמאית בשיווק — יתרון
* נסיון בעבודה עם מערכות ממוחשבות — יתרון.
על המועמדים לפנות בכתב יד בצירוף קורות החיים ופרוט נסיון קודם לת.ד. 1993 ת"א, עבור מורית.

דרושה **מזכירה** למשרד
בתל-אביב.
שעות עבודה מ־8.00—17.00 אחה"צ.
5 ימים בשבוע. שליטה באנגלית ובעברית כולל הדפסה במכונה — תנאי לקבלה. נסיון של כמה שנים לפחות בעבודת פקידות ומזכירות.
לפנות בשעות העבודה
לטלפון 03-611841 03-614604

למפעל תנורי "בלרס" בראש-העין
דרושים
טכנאי הרכבה
ועובדי מתכת
יועדפו בעלי נסיון
טלפון: 03-9360288.

למרכז ההכשרה לטכנולוגיות הבניה
דרוש
מנהל עבודה בענף הבנין
לפרוייקט לימודי ולהדרכה. עדיפות לבוגר קורס מנהלי עבודה. המעוניינים יפנו למזכירות ההדרכה טלפון: 03-804208

למלון נוף רימון במצפה רמון
דרוש
מנהלן
תינתן עזרה בדיור
טלפונים: 057-88014, 051-31581.

לגדעון אוברזון
רמת-גן
תדמן/ית
שנה נסיון לפחות.
למשרה מלאה —
5 ימים.
טל: 7511627/9.

לסוכנות ביטוח
רצינית
פקידת תביעות מעולה
ידע נרחב
בכל ענפי הביטוח
טלפון 03-612373

למסעדת "המיילה"
בת"א דרוש
שף למטבח
טל. 03-662493

קיבוץ כפר הנשיא
מחפש
אחות
אפשרות עם ילדים
בגיל ב"ס
069-32901/294/586
069-40711/2/3

למעדני הקניון
קניון איילון, ר"ג
דרושים
1. טבח/שף למטבח קר
2. מוכרים/ות
רצוי בעלי/ות נסיון
3. סוכני מכירה
לועדי עובדים ולמוסדות
(משקאות ושי לחגים)
לפנות לחנן בטלפון: 03-783959
— סודיות מובטחת —

קורם קונסטרוקציות ומבנים בע"מ
לעבודה באזור חיפה
דרושים:
תפסנים
טלפון 03-9329068, 03-9325856

להיפרכל חולון
רח' פרופסור שור 36
דרושות
קופאיות
לעבודה במשמרות בוקר ואחה"צ לסירוגין.
אין צורך בניסיון קודם —
הכשרה תינתן במקום.
מועמדות מתבקשות לפנות למנהל ההיפרכל במקום.

שופר-סל
לסניף רחובות דרושה
אחראית צוות קופאיות
נא לסור אישית למנהל הסניף,
רחוב הרצל 183, רחובות.

דרושים
1) למשרת פקיד טכני
ידיעת אנגלית ברמת שפת אם והיכרות של צמ"ה ורכב כבד.
2) מכונאים מנוסים ומתחילים לרכב כבד
עבודה באזור התעשיה בחולון.
רצוי מגורים בסביבה.
להתקשר 03-802154

SUPERVISER
למחלקת הזמנות בחברת תיירות סיטונאית
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים ונסיון לת.ד. 2731 רמת-גן

דרושה
פקידת יצוא
לעבודה מידית, בעלת ידע מושלם בתהליכי יצוא.
ידיעת השפה האנגלית חובה, נסיון בהדפסה והפעלת טלקס באנגלית הכרחי
להתקשר 03-561958

למפעל טכסטיל באזור השרון
דרוש
הנדסאי/טכנאי ייצור
בעל נסיון לעבודה במחלקת הנדסת ייצור ותפ"י
* * *
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 33250 ת"א 61332 עבור כח אדם.

לתשלובת תעשייתית דרושים/ות
* אחראי על ייבוא
* פקידת ייצוא
בעלות ידע בתחום
לשתי המשרות דרושה שליטה בשפה האנגלית ונסיון בעבודה דומה.
נא לפנות לת.ד. 26194 ת"א 61162

משרד החינוך והתרבות
מינהל החינוך
היחידה לדיור ולתמריצים

משרד העבודה והרווחה
מרכז ההכוונה לערי פיתוח ולהתיישבות

דרושים מורים לבית-שאן
לשנת הלימודים תשמ"ז דרושים בבית הספר תיכון מקיף כללי "אורט" מורים במקצועות הבאים:
אלקטרוניקה — אנגלית
מחשבים — מתמטיקה
חשמל עיוני ומעשי — פיסיקה
ביולוגיה — מדעי הטבע — ערבית
המעוניינים מתבקשים לפנות ישירות למנהל ביה"ס טלפונית ובכתב:
בבוקר — 065-88522, 065-87382
בערב — 065-88754.
למורים העוברים לבית-שאן מובטחים הטבות, מענקים ותמריצים.
ערי הפיתוח — חיים של איכות

לקבוצת מפעלי גלי
למפעל האופנה למחלקת פיתוח
דרושים/ות:
* **מעצב/ת אופנה**
בוגר/ת שנקר במגמה לעיצוב אופנה.
* **מעצב/ת טכסטיל**
עם נסיון רב בתחום האופנה
יפנו לקביעת ראיון לגלי ספורט 9610545, 9613003, לפנות לשרית או לאבי.

לרשת
חנויות רהיטים
דרוש
מנהל חנות
תושב רחובות
טל. 051-29171-2-3

למפעל תעשייתי
בפתח-תקוה
דרושה
פקידה
עם ניסיון בהדפסה
ורישום מלאי
(2—3 שנים). שעות
העבודה 8.00—16.00,
כולל יום ו'.
טלפון 03-9223283

בן-יקר גת
חברה להנדסה ולבנין בע"מ
דרוש/ה
קלדן/ית
מפעיל/ה
מחשב I.B.M/34
עם נסיון של שנתיים לפחות
למשרה מלאה.
רצוי ידע בהנהח"ש.
03-332901, 03-332614
03-331307

לחברת גטר צרכי צילום (2000)
דרוש
טכנאי שרות
לציוד אלקטרוני למעבדות צבע
דרישות: טכנאי/הנדסאי אלקטרוניקה,
בעל רשיון רכב.
תנאים טובים למועמד המתאים.
נא לפנות טלפונית —
בח' שרית 03-9234222
AGFA-GEVAERT Agfa

ש. שבח שרותים בע"מ
האגף למשאבי אנוש
לאבטחת מתקן בטחוני
באזור רמת-השרון
דרושים
מאבטחים
עד גיל 35 * יוצאי יחידות קרביות (לוחמים) * פרופיל מעל 76.
ועדת קבלה תתקיים ביום רביעי 12.3.86
בין השעות 09.00—15.00
ברחוב טרומפלדור 12 תל-אביב
נא להצטייד בתעודת זהות, פנקס מילואים ו־2 תמונות

לבית הספר תיכון מקיף
ע"ש יגאל אלון ברמת-השרון
רח' אוסישקין 99 ת.ד. 83,
רמת-השרון, טלפון: 03-473296
דרושים
מורים לתשמ"ז
בעלי רשיונות הוראה בכל המקצועות.
מועמדים יפנו בכתב לבית הספר
ויפרטו תולדות חיים ונסיון בחינוך.

שדמה סוכנות לביטוח בע"מ
דרוש/ה
עוזר/ת למנהל חשבונות
לחצי משרה
נסיון קודם של 3—2 שנים הכרחי
לפנות טלפון 293011 יוסי

هكذا من الاصل

صكنا من الامل

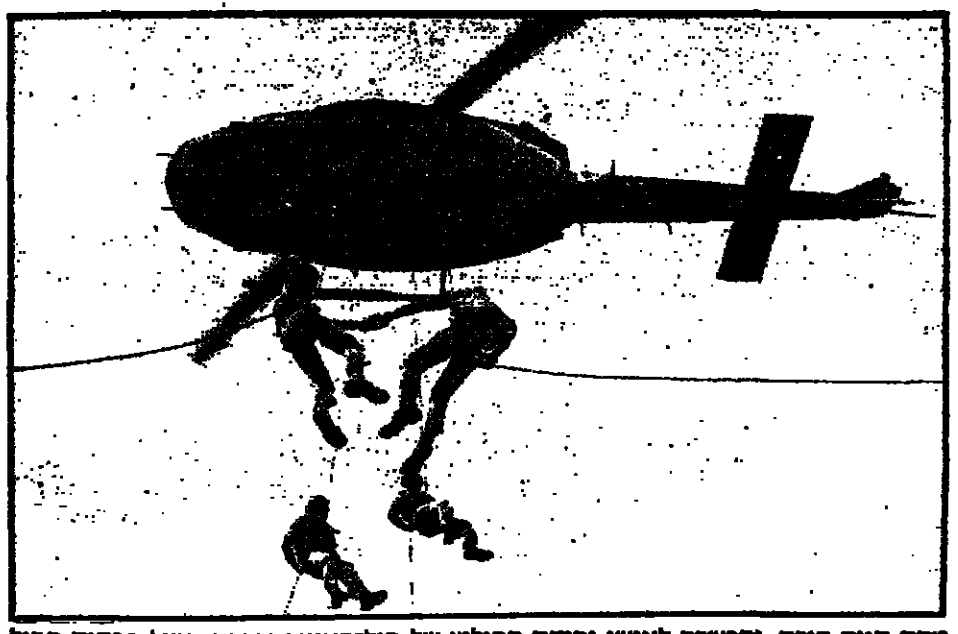

טקס סיום קורס ההכשרה לאנשי יחידת החילוץ של חיל־האוויר נערך אתמול בבסיס החיל. בתמונה: בוגרי הקורס מדגימים „סנפלינג" ממסוק (צילום: מיכאל צרפתי)

הסתדרות המורים הכריזה על סכסוך עבודה בגלל השחיקה

מאת יעל פישבין, כתבת „דבר" לענייני חינוך

הסתדרות המורים הכריזה אתמול על סכסוך עבודה עם האוצר, לאחר ששופט בית־הדין האזורי לעבודה בירושלים, נחמיה גוטמן, ביטל את צו־המניעה שנתן שלשום לבקשת האוצר. בעקבות הצו נמנעה השבתת מערכת החינוך אתמול.

נציג הסתדרות המורים הסביר בבית־המשפט, כי השביתה באה כצעד מחאה, אך התחייבה להימנע מלנקוט שנית צעד זה.

הנהלת הסתדרות המורים החליטה, איפוא, לפתוח במאבק מסודר על נושא שחיקת שכר המורים, והכריזה על סכסוך עבודה עם האוצר, מאחר שהסדר שהושג בבית־הדין לעבודה בין ארגון המורים העל־יסודיים לבין האוצר אינו מקובל עליה. המשך המשא ומתן בין שני הארגונים לבין האוצר נקבע ליום חמישי.

שר החינוך הודיע אתמול, כי הוא מצדיק את הטענה ששכר המורים נשחק בחודשים האחרונים אולי אף יותר משכרם של עובדים אחרים במגזר הציבורי. עם זאת הסתייג מנקיטה בנשק השביתה, שכן הדבר פוגע בתלמידים.

בריטי החשוד בהברחת זהב והונאת בנק – חמק לישראל

מאת נתן רוזי, כתב „דבר"

משטרת ישראל נתבקשה על־ידי הסקוטלנד־יארד הבריטי לברר פרטים על אודות סוחר זהב מהעיר לידס שבבריטניה, החשוד בהברחת זהב ב־7.5 מיליון לישט' לבריטניה ובהונאת הבנק המסחרי „ג'ונסון מאטיי". על פי העדויות נראה החשוד, האריס מייקל רוס, בן 38, באחד מבתי המלון במרכז תל־אביב.

משטרת ישראל סירבה אתמול למסור פרטים על הבקשה הבריטית. אולם נודע, כי רוס חשוד בהברחת הזהב מבנק שווייצי לבריטניה במשך 11 חודשים ברציפות. הוא מבוקש גם על־ידי מחלקת ההונאות בסקוטלנד־יארד בחשד שהוא מעורב בקריסתו של הבנק המסחרי „ג'ונסון מאטיי", שהעניק, בין היתר, הלוואות לישראלים שהשקיעו בניגריה.

אחרים מחברי בית הנבחרים הבריטי ביקשו בשבוע שעבר מראש הממשלה מרגרט תאצ'ר, שתפנה רשמית לממשלת ישראל ותדרוש את הסגרתו של רוס. תאצ'ר אישרה, שמשטרת יורקשייר חוקרת את פעולותיו של רוס, אבל אמרה, שלא תפנה לממשלת ישראל, כיוון שיש דרכים להשיג הסגרה גם בלי לפנות לממשלה.

4 בני גבת ומתנדב נעצרו על גידול קנבוס ועישון סם

מאת יצחק מירוז, כתב „דבר"

ארבעה צעירים מקיבוץ גבת ומתנדב מאנגליה השוהה בקיבוץ נעצרו בידי משטרת מגדל־העמק בחשדים בגידול צמחי קנבוס מריחואנה בשדה שליד המשק.

על סמך מידע שהגיע למשטרה ביום א' שוטרי מגדל־העמק חיפשו בגבת, ומצאו במחסן של מפעל הפלסטיק 1.5 ק"ג עלי קנבוס, שניתן להשתמש בהם לעישון. באותו יום עצרה המשטרה צעירה בת המשק, בת 22 את אחיה, בן 24, ומתנדב מאנגליה שהוא חברה של הצעירה, לאחר שבחיפוש בחדרם נמצאו כלי עישון צנצנת עם עלי קנבוס מיובשים.

אתמול חזרו השוטרים לגבת, הפעם עם כלב מאומן לאיתור סמים, ובחיפוש נוסף שערכו מצאו בחדרם של שני הצעירים נוספים בני גבת זרעים של קנבוס ושרידים של עלי קנבוס לאחר עישון. השניים, בני 21 ו־22, נעצרו אף הם, וכל החמישה יובאו הבוקר לפני שופט להארכת מעצרם.

אמש לא ניתן היה לקבל תגובה מגבת על המעצרים, אך נודע, כי במשק מורגשת מועקה בשל הפרשה.

בעלי המוניות רוצים עוד 35%: תוספת 25% — כוסות־רוח למת

מאת אריה אורי, כתב „דבר"

ארגון בעלי המוניות תובע העלאה נוספת של תעריפי הנסיעה ב־35 אחוז. „הממשלה מגדלת דור של גנבים, וזו תהיה בכייה לדורות", הזהיר אתמול בזעם מזכיר הארגון אברהם מצא באוזני כתבי התחבורה.

בעלי המוניות קובלים, שלמעשה הם מסבסדים את הנוסעים ושהתעריפים הקיימים לא מאפשרים להם קיום הוגן. במצב זה, הם מתריעים, אין לנהגים ברירה אלא לעבור על החוק – לברור להם נסיעות נוחות, לקבוע מחיר שלא בהתאם למונה וכדומה. „העלאת התעריפים ב־25 אחוז עזרה לנו כמו כוסות רוח למת" אומר מצא.

עוד קובלים בעלי המוניות על שהממשלה חילקה מספרים ירוקים שלא בהתאם לאמות מידה כלכליות ובכך שחקה את שוויים. מספר ירוק היה שווה בשנות ה־50 פי – 2.5 ממניה בקואופרטיבים „אגד" ו„דן", ואילו כיום ירד ערכו לשליש משווי המניה. לפיכך דורשים בעלי המוניות, שהמכסה השנתית של מספרים ירוקים חדשים תהיה קטנה ומחירם גבוה, כדי שערכם יישמר.

אשר לקווי השירות, בעלי המוניות דורשים לאפשר להם להפעיל מוניות בנות 11 מושבים. לדבריהם, תעריפי מוניות השרות מגיעים ל־60 אחוז בלבד מתעריפי הנסיעה באוטובוסים.

נוכח שחיקת הונם העצמי דורשים בעלי המוניות הקמת קרן לחידוש הציוד. הם אומרים, כי במצב הקיים אין להם אמצעים לרכוש מוניות חדשות, והם נאלצים לנסוע בישנות, עד שהן נגמרות.

בעלי המוניות גם מתריעים על כך שבאחרונה נהפכו ליעד למחבלים, והם דורשים שהמשטרה וזרועות הבטחון ימצאו דרכים להבטיח את שלומם.

(ע.) – צעירה בת 20 מדיר אל־בלח שברצועת עזה הופיעה ביום א' בערב בתחנת המשטרה המקומית והודיעה, שהרגה תינוק, שאותו ילדה ימים אחדים קודם לכן מחוץ לנישואין, לאחר שהרתה לבדרוה.

מעצרו של החשוד במעשה הרצח שאירע ביום א' בבת־ים הוארך אתמול בעשרה ימים בפקודת בית־משפט השלום בתל־אביב. החשוד הוא בני אוזלבו, בן 36, מבת־ים.

שרה אנג'ל תקבל חופשה כדי להיות בחתונת אחותה

(ע). – שרה אנג'ל, המרצה שלוש שנות מאסר על סחר בסמים והחזקת נשק ללא רשיון, תוכל להשתתף בחתונת אחותה בעוד שלושה ימים – פסק אתמול השופט המחוזי יהושע בן־שלמה, לאחר דיון ממושך בעתירתה של האסירה.

לפני שהשופט נתן את החלטתו ולאחר שסגנית פרקליט מחוז תל־אביב, עו"ד מיקה תמר, התנגדה לבקשה בטענה שהאסירה מסווגת בקטגוריה א' של פושעים המסכנים שלום הציבור, קמה שרה אנג'ל ואמרה:

„נותרו לי עוד שמונה חודשי מאסר. אין לי מעמד בעולם הפשע ואינני חוזרת לעולם הפשע. עשיתי לצורך זאת מאמץ גדול. אני מוותרת על כל החופשות. אני רק מבקשת רשות להשתתף בחתונת אחותי, שביקרה אצלי בתמידות במשך כל הזמן שהייתי בבית־הסוהר".

השופט דחה את טענת בא־כוח האסירה, שהמשטרה סיווגה אותה בקטגוריה א' מתוך שרירות־לב אולם החליט השופט לאשר את השתתפותה בחתונת אחותה.

פרס מסקין – למחזות „קסטנר" ו„עוגת קרם"

מאת מירי פז, כתבת „דבר"

פרס מסקין לאמנות הבמה יוענק השנה להצגת התיאטרון הקאמרי „קסטנר" מאת מוטי לרנר בבימויו של אילן רונן ולמחזהו של יעקב יעקבסון "עוגת קרם" (בביצוע).

הפרס יוענק לזוכים ביום התיאטרון הבינלאומי, 27 במארס, בטקס שיתקיים באולם מסקין בתיאטרון „הבימה".

פרס מסקין, שמכספיו יתורגמו המחזות לשפות זרות למטרות הפצה בחו"ל, מוענק השנה לשתי הצגות, לאחר שבשנה שעברה לא חולק הפרס כיוון שלא נמצא מחזה מקורי הראוי לו. בחבר השופטים היו עדה בן־נחום, ד"ר שוש אביגל ודן אוריין.

המכשיר לריסוק אבני כליות ריפא 96 אחוז מהמטופלים

מאת דנקה הרניש, כתבת „דבר"

רק 6 אחוזים מתוך 454 חולים, שטופלו בשנה האחרונה במכשיר החדיש לריסוק אבני כליות, המופעל במרכז הרפואי "הדסה" בירושלים, נזקקו לטיפולים חוזרים.

ועדת המעקב אחר עבודת המכשיר, הקרוי ליטוטריפסר, דיווחה לשר הבריאות מרדכי גור על תוצאות רפואיות טובות מאד. מבחינת ההוצאה הלאומית על בריאות, המכשיר הביא עד היום לחסכון של אלפי ימי עבודה ומנע צורך באשפוזים ממושכים.

החולים המטופלים בליטוטריפטר נשארים בבית־החולים למשך יממה בלבד. הטיפול עצמו נמשך כ־42 דקות, בתוספת של 15 דקות להרדמה. המכשיר מרסק את האבנים בכליות על־ידי מכות הלם.

שר הבריאות אישר בזמנו ל"הדסה" לרכוש את הליטוטריפטר, בתנאי שהמכשיר ישמש לטיפול בחולים מכל הארץ. השבוע חזר השר גור על עמדתו זו והודיע, שלא יאשר לשום בית־חולים נוסף לרכוש את המכשיר.

מחקר: הטיפול בזקנים לקוי גם במוסדות טובים

(ע). – ליקויים באיכות הטיפול בזקנים בתחומי הראייה, השמיעה, בריאות הפה, מערכת השתן, וכן בנושא הבדידות – התגלו אצל 75 אחוז מן הקשישים הסובלים מבעיות אלה גם במוסדות גריאטריים המסווגים כטובים.

כך עולה ממחקר שנערך על־ידי רחל פליישמן ואדריאן תומר ממכון ברוקדייל בירושלים, בעזרת פרופ' ארנולד רוזין, מנהל המחלקה הגריאטרית בבית החולים „שערי צדק" בבירה. המחקר הוצג בכינוס החברה לרפואה גריאטרית, שהתקיים בסוף השבוע שעבר ב„שערי צדק".

המחקר עסק במדידה של איכות הטיפול בזקנים במוסדות לטיפול ממושך בארץ, שבמהלכו נאספו נתונים על 136 קשישים בתשע יחידות מוסדיות.

החוקרים מצאו, כי הגורמים הישירים לליקויים באיכות הטיפול הם אי־בהירות בנהלים הממשלתיים לגבי האחריות המוסדית לאיכות החיים של הקשיש, מחסור בכוח־אדם, נהלי רישום לא־ברורים, פיקוח לא מספיק ושיטת החזר תשלומים שאינה מעודדת שיפור באיכות הטיפול.

האירוסים פורחים ברמת הגולן. (צילום: י.פ.פ.א.)

מעבדים הנחיות לבתי־הספר לעצירת נטיות התאבדות המתגלות בתלמידים

מאת יעל פישבין, כתבת „דבר" לענייני חינוך

בצמרת משרד החינוך הופץ בימים אלה נייר עמדה, שהוכן על־ידי השירות הפסיכולוגי הייעוצי של המשרד, בו נאמר כי בית־הספר אינו מהווה גורם בהתאבדויות של בני נוער, אבל הוא יכול לסייע למתאבדים פוטנציאליים בהתמודדות עם מצבי לחץ שהם חשופים להם.

בעקבות כמה מקרי התאבדות של בני נוער שהיו בחודשים האחרונים מינה מנכ"ל משרד החינוך ועדה בראשות אביגדור קליינמן, והיא נתבקשה להכין המלצות והנחיות ראשוניות למערכת החינוך כיצד להתמודד עם הנושא.

בין ההמלצות שכבר הועלו: הפניית פסיכולוגים לעבודה בבתי־ספר תיכוניים: הדרכת מחנכים ויועצים חינוכיים להיות רגישים לתופעות המבשרות משבר אצל מתבגרים, כגון ירידה דראסטית בלימודים, בידוד חברתי והסתגרות: הכנת תוכנית לימודים מיוחדת להדרכת מתבגרים להתמודד עם מצבי לחץ שמחשבות על התאבדות הן חלק מהן.

ביוזמת הוועדה מתקיימות כיום פעולות מיוחדות בבתי־הספר שבהם אירעו התאבדויות, במטרה להפיג רגשי אשם של מורים ולמתן גילויי חרדה שעולים אצל תלמידים.

יו"ר הוועדה אביגדור קליינמן סבור, שאין אפשרות לאמת את ההרגשה שיש בציבור של עלייה במספר המתאבדים מקרב בני הנוער, היות שאין נתונים סטטיסטיים מדוייקים בנושא זה, והדיווחים עליו אינם מהימנים.

בתי־המלון בצפון מפסידים מיליונים ואפילו „הסירה של ישו" לא עוזרת

מאת שמעון וייס, כתב „דבר" בצפון

הפסדים כספיים גדולים נגרמים בחודשים האחרונים לבתי־המלון ולבתי־הארחה באיזור הצפון כתוצאה ממשבר התיירות הקשה הפוקד את ישראל.

בחודשים האחרונים חלה ירידה של יותר מ־50 אחוז במספר התיירים שבאו לבתי־המלון ולאתרי התיירות באיזור הכינרת והצפון בהשוואה לשנים עברו. בית־מלון ידוע בטבריה הפסיד בחודשים האחרונים כרבע מיליון דולאר מירידה בהזמנות כתוצאה מביטולי הזמנות ובית־מלון ידוע בחיפה הפסיד בחודש פברואר בלבד 150,000 דולר כתוצאה מאותן סיבות.

גם חשיפת „הסירה של ישו" ליד גנוסר עדיין לא הביאה לשינוי במספר התיירים הבאים לאיזור הכינרת, אף כי סוכני נסיעות ונהגי מוניות ואוטובוסים באיזור הצפון מספרים, שכמה עשרות תיירים וקבוצות מטיילים כללו בטיוליהם באיזור הכינרת ביקורים במקום השיפתה של הסירה.

תלמידי „מבואות עירון" פיתחו חממה סולרית ממוחשבת לגידולים חקלאיים

שר החינוך ותלמידי „מבואות עירון" בחממה הממוחשבת. (צילום: ישראל סאן)

תלמידי בית־הספר „מבואות עירון" בקיבוץ עין־שמר שליד פרדס־חנה פיתחו המצאה ראשונה מסוגה בחקלאות הישראלית, וככל הידוע גם בעולם כולו: חממה סולרית ממוחשבת לגידולים חקלאיים.

תלמידי כיתות י"־י"ב, שבנו את החממה בעצמם, סיפרו אתמול לשר החינוך יצחק נבון שכאשר הציעו להקים את החממה איש לא האמין שזה יוכל לעבוד, וכיום גדלים במקום מלפפונים, מלונים, וורדים וצמחי־בית ברמה של גידולי יצוא.

הצלחת הניסוי, שנערך במסגרת עבודות גמר של התלמידים, כחלק מבחינות הבגרות, עוררה התפעלות בקרב מדענים, והתלמידים „אומצו" על־ידי מומחי הפקולטה לחקלאות באוניברסיטה העברית ומכון „וולקני". באחרונה התעניינו בחממה גם תעשיינים.

200 עובדי הלילה ב„פוספטים בנגב" הצטרפו למפגינים במפעל בנחל צין

מאת אמיר רוזנבליט, כתב „דבר"

עובדי חברת „פוספטים בנגב" הגבירו אתמול את מאבקם נגד ההנהלה וכ־200 עובדי משמרת הלילה הצטרפו בבוקר אל חברי מועצת העובדים של המפעל המפגינים בשערי המפעל בנחל צין מאז שלשום בבוקר.

העובדים טוענים, כי ההנהלה נוהגת סחבת בכמה נושאים השנויים במחלוקת, כגון: העסקת עובדים באמצעות קבלנים פרטיים בתפקידים אורגניים וקבועים במפעל, במקום עובדים זמניים שפוטרו: השוואת תנאי השכר הרווחה לאלה של העובדים בשאר מפעלי קונצרן „כימיקלים לישראל".

המפגינים הניפו אתמול שלטי מחאה בכניסה למפעל, ליוו בקריאות גנאי את המנכ"ל, דני יקיר בשעה שעבר את שערי המפעל, וכך עשו גם ליתר מנהלי האגפים והמחלקות במקום.

בשעות הבוקר הגיע למפעל מזכיר מועצת פועלי דימונה יוסי בוסקול, והודיע לעובדים, כי מנכ"ל המפעל הבטיח לתת לו תשובה במהלך היום על דרישותיהם לקבל בונוס מיוחד על חלוקת רווחים במפעל.

תושב כפר־יונה שמשרד הפנים הפכו לנוצרי ושלל אזרחותו – עתר לבג"צ

„אני יהודי", טוען תושב כפר־יונה בעתירה לבג"צ, לאחר שאזרחותו הישראלית נשללה ומשרד הפנים הודיע לו כי נרשם כבן הדת הנוצרית.

זכיתי לעיטור במלחמת יום הכיפורים ושירתתי במלחמת שלג. למה נשללו ממני זכויות האזרח? שואל העותר בעתירה שהוגשה לבג"צ נגד בית־הדין הרבני בתל־אביב ונגד שר הפנים.

שופט בית־המשפט העליון הוציא אתמול צו על־תנאי, המורה לשר הפנים ולבית־הדין הרבני להשיב על הטענות שהועלו בעתירה.

מרדכי קוך ובת זוגו רחל נגר טוענים בעתירה, באמצעות עו"ד בני שטיימן ועו"ד יעקב אמסטר, כי העותר נולד לפני 33 שנים בברית־המועצות לאב ואם יהודים. בהיותו בן שלוש עברה המשפחה להתגורר בעיר ורוצלב שבפולין למד שם בבית־ספר יסודי יהודי. בני המשפחה סבלו בפולין מגילויי אנטישמיות ומהתנכלויות פיסיות. בהיות העותר בן 12 עלו בני המשפחה ארצה. הם נרשמו כיהודים וקיבלו אזרחות ישראלית.

העותר שירת בצה"ל, ובעת שירותו הצבאי קיבל הודעה ממשרד הפנים, כי אין הוא אזרח ישראלי. במרשם האוכלוסין נמחק משמו הלאום היהודי, והוא נרשם כבן הדת הנוצרית. כל פניותיו לברר את הסיבה לכך לא נענו.

עם קבלת ההודעה פנה האיש למפקדיו בצה"ל וביקש להשתחרר מהצבא, אך נאמר לו במפורש, כי אם ייעדר מהשירות ייחשב לנפקד ויועמד לדין. הוא השלים את שירותו הצבאי, קיבל עיטור במלחמת יום הכיפורים ושירת במלחמה בלבנון.

העותר הכיר צעירה ישראלית יהודיה ושמה רחל ורצה לשאתה לאישה, אך נוכח הרישום לא יכלו להינשא השניים החליטו להתגורר יחד, ונולדו להם שני ילדים. אף כי טען כי הוא יהודי, הרי נוכח הנסיבות שנוצרו פנה לבית־הדין הרבני בתל־אביב וביקש להתגייר, אך בקשתו נדחתה. נימוקי ההחלטה לא ניתנו למרות פניותיו.

(ע.) – חנות השקים בשדרות ירושלים ביפו נפרצה ביום א' בלילה בידי אלמונים, הם גנבו מתוכה מכשירי וידיאו ושני מכשירי רדיטיפ.

למכירה בהזדמנות
טנדר סגור פיג'ו 404
במצב מכני מצוין + טסט
48/286141

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הועד הפועל — לשכת המזכיר הכללי
הועדה לבחינת המערכת הארגונית והאדמיניסטרטיבית בועד־הפועל ובמועצות־הפועלים

פניה לחברי ההסתדרות ולפעיליה

מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר מינה ועדה מיוחדת והטיל עליה „לבחון את המערכת הארגונית והאדמיניסטרטיבית בועד הפועל ובמועצות הפועלים, במטרה לייעל ולפשט את העבודה, ולשפר את השירות לחבר ולאלה הנזקקים לשירותי ההסתדרות".

הרכב הועדה הוא: שמואל בחט — יו"ר, פרופ' יאיר אהרוני, משה כהן, רענן כהן, אורי סבג, פרופ' דב פקלמן, דפנה שרפמן.

הועדה פונה בזאת לחברי ההסתדרות ולפעיליה, המעוניינים להגיש לה הצעות, רעיונות, או להעלות נושאים או בעיות, להגיש בכתב (בהיקף של לא יותר מעמוד אחד) אל: מאירה אהרונסון — מזכירת הועדה, הועד הפועל של ההסתדרות, רח' ארלוזורוב 93, ת"א.
במידת הצורך יוזמנו החברים לפגישה עם הועדה.
שמואל בחט
יו"ר הועדה

רשת עמל
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
המועצה המייעצת ע"ש יגאל אלון ז"ל
הזמנה לכנס
שיוקדש לזכרו של יגאל אלון ז"ל ביום השנה לפטירתו
בנושא
השתלבות אוכלוסיות המרוניות בכח־אדם מקצועי לקראת שנות ה־90 וה־2000

אשר ייערך ביום ד' א' אדר ב' תשמ"ו (12.3.86) בבית הועד הפועל של ההסתדרות, רח' ארלוזורוב 93 תל־אביב, באולם הקריה — קומה 7.

סדר היום
9.30 התכנסות ורישום
10.00 דברי פתיחה: אורי אגמי, יו"ר רשת "עמל"; יוסף עשי, יו"ר המועצה המייעצת ע"ש יגאל אלון, של רשת "עמל".
10.30 החינוך הטכנולוגי לקראת שנות ה־90 — מאיר אביגה, יועץ לרשת „עמל"; החינוך המקצועי באוכלוסיה הערבית — צבי בן חיים, מנהל המחלקה לחינוך ערבי.
11.15 חיזור טכנולוגי לבנות האוכלוסיה — ד"ר יעקב בעלישם, היחידה לחיזור טכנולוגי, סיכת ת"א.
12.15 הפסקה וכיבוד.
12.45 דיון בהשתתפות הנוכחים — יו"ר הדיון: דב לובלסקי מ"מ מנכ"ל רשת "עמל".
14.30 סיכום.
15.00 סיום הכינוס.
נא להודיע על השתתפותך בכינוס 03-497441 — קו 240.

"עמל" רשת מכללות למכונאים והנדסאים, בתי־ספר תיכוניים טכנולוגיים ומקיפים, בתי־ספר לנוער ובתי־ספר תעשייתיים, נתיבים מבכר לנוער בהתיישבות ומרכזי הכשרה למבוגרים.

לחברינו **רחל ודב פרלוב**
ברכות מזל טוב להולדת
הנכדה
בית „דבר"

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
מועצת פועלי ת"א־יפו — המחלקה לתרבות ולחינוך
ארגון ותיקי ההסתדרות
הזמנה
ביום רביעי א' באדר ב' תשמ"ו 12.3.86 בשעה 6 בערב במועדון הפנסיונרים, רחוב דיזנגוף 213 ת"א. תתקיים אזכרה במלאת 10 שנים לפטירת
דוד כרובי ז"ל
מכם הלוקת מילגות לסטודנטים על שמו
בהשתתפות
הח' תדי קאופמן — מזכיר מועצת פועלי ת"א־יפו
הח' יצחק שפי — ארגון ותיקי ההסתדרות
הרצאה
ח"כ דב בן מאיר — סגן ראש עיריית ת"א
בנושא: מעמד הגימלאים בקהילה

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	–0 – 0–	מעונן
אמסטרדם	7 – 0	בהיר
בא' איירס	27 – 18	מעונן
הלסינקי	0 – 2–	מעונן
הונג קונג	23 – 18	בהיר
וינה	6 – 1	בהיר
ז'נבה	7 – 1–	בהיר
[illegible]	7 – 1–	בהיר
טוקיו	17 – 9	מעונן
יוהנסבורג	28 – 17	גשום
לונדון	9 – 5	מעונן
ליסבון	16 – 8	בהיר
מדריד	14 – 1	בהיר
ניו־יורק	8 – 2–	גשום
פאריס	10 – 0	בהיר
פרנקפורט	8 – 3–	מעונן
ציריך	5 – 2	מעונן
ריו דה ז'נרו	27 – 19	מעונן
שטוקהולם	1 – 1–	מעונן
שיקאגו	17 – 5	מעונן

swissair

במלאות שמונה שנים למותם של יקירינו
רבקה (קיטאי) הוכמן
ובניה
רועי ואילן
נעלה לקברותיהם ונתייחד עם זכרם ביום חמישי ב' אדר ב' תשמ"ו (13.3.86), בשעה 16.00 אחה"צ, מרחבת חדר האוכל.
המשפחה
ובית נוהים

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
הלל סיון
בבתו
בתו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

לחברנו **שאול סווירי**
השתתפותנו הכנה באבלך במות
אביך ז"ל
לשכת המס מרחב דן־פ"ת
ההנהלה והעובדים